

medyada homofobiye son

HABER
POSTA
Yeni Mesaj
GÜNEŞ
SÖZCÜ
Bursa
GÜNEŞ
ZAMAN
VATAN
AKSAMI
Milli Gazete
SÖZCÜ
BUGÜN
AKSAMI
Yeni
Sözcü
POSTA
VATAN
OLAY
Vakiti
Yeni
Milli Gazete
Yeni Asir
SÖK
POSTA
Yeni Mesaj
AKSAMI
AMMILLI GAZETE
OLAY
Yeni Şafak

KA
OS
GL

KAOS GL
Kültürel Araştırmalar ve Stratejik İletişim Kurumu
www.kaosgl.org

Medyada Homofobiye ve Transfobiye Son!!!

Kaos GL

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 29/12, Demirtepe / Kızılay - Ankara

Telefon : +90 312 230 0358

Faks : +90 312 230 6277

E-postal : kaosgl@kaosgl.org

URL : <http://www.kaosgl.org>

Proje Koordinatörü : İsmail Alacaoğlu

Medya Koordinatörü : Umut Güner

Hazırlayan : İsmail Alacaoğlu, Seçin Tunel, Özge Gökpınar,
Umut Güner

İngilizce Çeviri : Bahadır Ural

Kapak Tasarımı : İsmail Alacaoğlu

Grafik : Abdurrahman Seyhan

İlk Basım : Kasım 2010, Ankara

Baskı ve Cilt : Ayrıntı Basımevi, Ostim, Ankara
0312 394 5590

Bu proje Hollanda Dışişleri Bakanlığı Bünyesinde Sosyal Dönüşüm Programı (MATRA) tarafından finansal olarak desteklenmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Birinci Bölüm,

Nasıl Bir Medyayı İzliyoruz? 7

İkinci Bölüm,

2010 Yılı Medya Taraması Sonuçları 13

Üçüncü Bölüm,

Aylara Göre 2010 Yılına Ait

Medyada Haber Dağılımı Verileri 29

Dördüncü Bölüm,

Medya Çalışanlarına ve Kaos GL yerel

muhabirlerine yönelik haber yazım kılavuzu 75

Önsöz

“Nasıl bir medyayı izliyoruz” sorusunun yanıtını iki senedir medya izleme raporlarımızla veriyoruz. Bu üç raporu birlikte okuduğumuzda ve değerlendirdiğimizde ya da herhangi bir senenin herhangi bir ayını ele aldığımızda bile medyayı tarifleyecek tek bir cümle kurmanın imkansız olduğunun farkındayız.

Homofobi ve Transfobi karşıtı hareketin yapıp ettikleriyle daha görünür olması, lezbiyen, gey, biseksüel trans (LGBT) bireylere yönelik insan haklarının izlenmesi, raporlanması ve bu ihlalleri görünür kılınması için yapılan eylemlerlerin son üç yılda medyada daha geniş yer bulunduğunu görmekteyiz. Medya bir yandan LGBT örgütlenmelerin yapıp ettiklerine yer verirken bir yandan da halen eşcinsel stereotiplerini destekleyecek nitelikte haberler yapmaya devam ediyor. Halen LGBT bireylere yönelik şiddet 3. sayfanın magazinsel haberleri olarak karşımıza çıkıyor. Mağdurlar failleştiriliyor, failleri kendi ifadeleri doğrultusunda mağdurlaştırıyor.

Medya aracılığıyla aynı zamanda politikacıları ve siyasetçileri izleme ve takip etme fırsatımız oluyor. Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Aliye Kavaf’ın Avrupa Konseyinde katıldığı toplantı, toplantı sırasında yaptığı itiraz ve sonrasında verdiği söyleşi ile Türkiye’nin Kadın ve Aileden sorumlu Devlet Bakanı’nın eşcinsellik konusunda görüşlerini öğrenme fırsatımız oldu. Ankara’da ve İstanbul’da yapılan basın açıklamaları, suç duyuruları medyada karşılığını buldu. Sadece LGBT örgütlerin değil, Tabipler Odası, Türk Psikiyatri Derneği, Türk Psikologlar Derneği gibi bir çok meslek kuruluşunun da tepkisini çeken açıklamalara ilişkin olarak AK Parti hükümeti içinde farklı seslerin ve görüşlerin ifade edildiğini de yine medya aracılığı ile öğrenebildik. Medya spesifik olarak Aliye Kavaf olayında süreci takip etti, herkesin görüşlerine yer verecek bir süreç izleyerek LGBT örgütlerin Hükümetin eşcinselliğe bakış açısını öğrenmesine önemli bir katkı sundu. İtalya’nın Kadın

ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı'nın Türkiye'yi ziyaretinde Kaos GL Derneği üyesi aktivistlerin yaptığı eylem sayesinde bütün dünya Aliye Kavaf'ın homofobik açıklamalarından haberdar oldu ve Aliye Kavaf'ta "bize böyle bir talep gelmedi" diye yoksaydığı LGBT bireylerle ilk kez medyanın gözü önünde canlı yayında karşı karşıya geldi. Bu tartışma beraberinde "eşcinsellik hastalık mı günah mı?" tartışmasını başlattı. Bu tartışma ile eşcinsellere ana akıma nazaran daha az homofobik olma iddasında olan Taraf gazetesin gerçek yüzü ile Hilal Kaplan yazılarıyla karşılaştık. Taraf'ın eşcinselliği günah, eşcinselleri günahkar ilan eden tavrına cevabı ise gene Aktüel Dergisi vasıtasıyla İrfan Aktan verdi. Hem muhafazakar İslamcıların görüşlerine hem de eşcinsellerin özgürleşme sürecini destekleyen muhafazakar aydınların görüşlerine ve Kaos GL görüşlerine de yer vererek "eşcinsellik hastalıksa neden günah" diye sordu. Muhafazakar kesiminin eşcinsellekle yüzleşmesi biraz daha uzun sürecek gibi geliyor. Ancak en azından medya aracılığıyla ile görüşlerimizden haberdar olmaları da önemli diye düşünüyoruz.

Biz, bize karşın üç maymunu oynayan yetkililerle sesimizi duyurmak ve eşcinsellik konusunda neler düşündüklerini öğrenmek içinde medyayı izliyoruz.

Hem yerel medyayı hem ulusal medyayı izliyoruz. Son iki senenin verileri ile 2010 yılının verilerini karşılaştırdığımızda yerel medyada son yılda geçen yıla nazaran haberlerde bir artış olduğunu görmekteyiz. Muhafazakarlaşmanın gittikçe arttığı bir dönemde özellikle medyaya yönelik düşünce ve ifade özgürlüğünün hem devlet tarafından hem de medya patronları tarafından engellendiği bir süreçte medyayı izlediğimiz farkındayız. Yayın politikalarının ekonomik ve siyasi çıkarların belirleyebildiği, hem patronları hem de yasalarca sansürlenmiş gazetecilerin aynı zamanda özgürlük mücadelesi verdikleri bir alanı izlemeye çalıştığımız farkındayız. Özgür, bağımsız ya da alternatif dediğimiz medya kuruluşlarının seslerinin gür çıkmaması için her türlü engelin yaratıldığı bir ortam aynı zamanda medya ortamı. Dağıtım tekelinin

koşullarının alternatif ve tekellerden bağımsız yayın organlarına yaygınlaşması na engel olduğu ve böylece tekel medyanın egemenliğini devam ettirdiği bir ortam olarak medya alanını görüyoruz.

Medya homofobinin dönüşmesi ve eşcinsellere yönelik önyargıların yıkılması aşamasında çok önemli bir işleve sahip. Medya çalışanlarının bu gücün farkında olarak LGBT bireylere ilişkin haberlere yer vermele-ri ve ayrımcılıkla mücadelenin sorumluluklarında olduğunu unutmadan hareket etmeleri gerekiyor. Bu rapor bu anlamda bir hatırlatma ihtiyacıyla ortaya çıktı.

Bu rapora ek olarak, yerel muhabirlerimize ve medya çalışanlarına yönelik hazırladığımız haber yazma kılavuzunu son bölüm olarak koyuyoruz.

Bu kitabın ve yaratacağı tartışmaların, hem LGBTT bireylere hem de medyacılar ve genel olarak medya alanına daha yaşanır bir dünya yaratması umuduyla.

Umut Güner
Medya Koordinatörü
Kaos GL

Birinci Bölüm

Nasıl Bir Medyayı İzliyoruz? İzlediğimiz medya alanı kimlerden oluşuyor?

Türkiye’ de yazılı basına genel olarak baktığımızda günümüzde sürelili ve süresiz yayınların hepsini içeren 55 i ana akım, 23 ü bölgesel, 2381 i yerel olmak üzere, toplamda 2459 gazetenin yayım yaptığını görüyoruz. Bu gazetelere ek olarak da Türkiye’ de haftalık, on beş günlük ve aylık olarak toplamda 307 derginin yazılı basında yer aldığını görüyoruz. Özetle Türkiye’ de 2766 farklı yazılı basın bulunuyor. Bu sayının çokluğu, yazılı basına olan talebin ve ilginin de çok olduğunu ve yazılı basının ülkede yaşayan halk için önemini de gösteriyor.

Türkiye’ de medyanın, özellikle yazılı basının bilinçli veya bilinçsiz olarak bu gücünü kullandığını, Kaos GL olarak yaptığımız medyada eşcinsellik üzerine geçen haberleri, magazin haberlerini, köşe yazılarını, kültür sanat haberlerini, manşetleri ve röportajları izleme çalışmasında karşımıza çıkan durumlar üzerinden açıkça görebilmek mümkün oluyor. Kaos GL olarak medya izleme çalışmasını yapmaktaki amacımızı yazılı basının eşcinsellere ve eşcinselliğe bakışını anlamak, tutumlarını belirlemek, neşriyatların fikriyatları hakkında bilgi sahibi olmak, LGBT bireylerin maruz kaldıkları homofobi ve transfobinin yansımalarını görmek ve düşünce anlamında ilerleme ve gerilemelerini gözlemleyerek raporlamaktır. Böylelikle geçtiğimiz yıla oranla Türkiye’ deki yazılı basının eşcinsellik üzerine tutumlarını karşılaştırarak, yukarıda bahsedilen medyanın yönlendirme gücünü ve mevcut durumu ortaya koymaktır.

2010 yılında toplanma 201 adet gazete ve dergi incelendi. Ulusal, yerel/bölgesel, yurtdışı ve özel dağıtım gazete ve dergilerin, yayın dağılımlarına göre sayıları aşağıda görülmektedir:

46 adet ulusal gazete taradık. Bunlar; Haber Türk, Hürriyet, Sabah, Milliyet, Birgün, Radikal, Şok, Vatan, Akşam, Taraf, Posta, Cumhuriyet, Takvim, Günlük, Sözcü, Anadolu’da Vakit, Star, Güneş, Bugün, Halka ve

Olaylara Tercüman, Yeni Şafak, Günlük Evrensel, Türkiye' de Yeni Çağ, Anayurt, Yeni Asır, Newsweek Türkiye, Zaman, Bizim Gazete, Hürriyet Daily News & Economics, Oğün, Fanatik, Milli Gazete, Fotospor, Önce Vatan, Türkiye, Fotomaç, Yeni Mesaj, Fotogol, Today's Zaman, Akis, Anlayış, BT Haber, Gözlem, Sunday's Zaman, Dokuz Sütun, Günboyu.

54 adet yerel gazete taradık. Bunlar; Haber Ekspres, Bursa Hakimiyet, Ege Telgraf, Gazetem Ege, Bursa Olay, Yenigün, Bursa Haber, Bursa Kent, İstikbal, Yeni Nesil, Antalya, Gazete 34, Gazete Avrupa, Gerçek Hayat, İl, Antalya Ekspres, Günebakış, Güneyde İmece, Hürses, İki Eylül, Ortadoğu, Özgür Kocaeli, Akdeniz Manşet, Bursa Hürriyet, Galerist Gazetesi, Güle Güle, İzmir Life, Manisa'da Denge, The Guardian, The Times, Yeni Adana, Akdeniz, Eskişehir Anadolu, Havadis, Diyarbakır Söz, İstanbul Gazetesi, Kadıköy, Kent Yaşam, Ortam, Özgür Pazar, Son Havadis, Taka, Uşak Olay, Yeni Düzen, BBC Focus, Belde, Hizmet, Yeni Gazete, Kocaeli Demokrat, Küresel Ana Haber, Kıbrıslı, Yenigün, Bursa Meydan, 10 adet özel dağıtım gazete taradık. Bunlar; Agos, Şalom, Son Saat, 20 DK, İstiklal, Gazete Kadıköy, Gaste, Boğaziçi, Hedef İstanbul, Son An. 91 adet ulusal ve yerel dergi taradık. Bunlar; Time Out İstanbul, Marie Claire, Yeni Aktüel, Milliyet Sanat, Altyazı, Sinema, Cosmopolitan, Tempo, Esquire, Referans, Varlık, Elle, Maxim, Roll, CNBC-E, Haftasonu, Hello, Boxer, Cosmo Girl, Dünya, FHM, Harpers Bazaar, Aksiyon, Alem, Evrensel Kültür, Joy, Mag, OK!, Şamdan Plus, Aydınlık, Billboard, Leman, Trendsetter, Uykusuz, Arena, Blue Jean, Four Four Two, Instyle, İstanbul Life, NTV Bilim, Penguen, Qen Magazin, RH+ Sanat, Travel Leisure, Actual Medicine, Çocuğum ve Ben, Digitürk, Diva, Ekonomi, Elele, Home Art, NTV Tarih, Para, Resort, Virgül, Women's Health, Diyet, Downtown, Eve, Female, Gelişim, Inc. Türkiye, InfoMag, İstanbul Ticaret, Jet Set, Kalkınmada Anahtar Verimlilik, Klass Magazin, Level, Log, Madame Figaro, Maison Française, Marketing Türkiye, Media Cat, Medikal Tribune, Mimarlık Dekorasyon, Motorboat & Yachting, National Geographic, Oyungezer, Parents, Popüler Bilim, Seninle, Toplumsal Tarih, UTA Lojistik, Anneyiz Biz, Arredemento Mimarlık, Artist, Business Week, Medikal Teknik, Tenis Dünyası, Literatür, Instyle, bu 201

gazete ve dergide yayımlanmış, Ajans Press tarafından içerisinde, "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, biseksüel, ibne, sevicı, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği haber taraması toplam 18 kategori üzerinden yapıldı. Bu kategoriler medyanın LGBT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu ve olumsuz kategorilerden oluşuyor. Olumlu kategoriler; LGBT Örgütlerin ve Uzmanların Görüşleri Var, İnsan Haklarına Saygılı ve Duyarlı, Eşcinsellikle İlgili Olumlu Rol Model İçeriyor, Mağdurun Kimliği Gizli Tutuluyor, LGBT Bireyleri Olumlu Yönde Bir Yönlendirme Var, LGBT Dışı Konularda LGBT Bireylerin Fikri Alınmış olmak üzere 6 kategori içeriyor. Olumsuz kategoriler ise; LGBT bireyler cinsel obje olarak sunuluyor, LGBT bireyler ve olaylar kriminalize ediliyor, Eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besliyor, Haberin dili homofobik, LGBT bireylere yönelik şiddet meşrulaştırılıyor, LGBT bireyler karikatürize edilmiş, Mağduru küçük düşürücü fotoğraf var, Sadece saldırganın ifadesiyle haber yapılmış, Kullanılan görseller önyargıyı besliyor, Kullanılan kelimeler yanlış, Nefret söylemi yayıyor, Başka gruplara ayrımcılık yapmak için eşcinsellik kullanılıyor olmak üzere 12 kategori içeriyor.

Olumlu kategoriler hakkında bilgi verecek olursak:

LGBT Örgütlerin ve Uzmanların Görüşleri Var; Bu kategori doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerde daha çok karşımıza çıkmakla birlikte, hazırlanan haber içerisinde LGBTT derneklerinden veya LGBTT harekete emek vermiş aktivistlerden alınan demeçleri içeriyor. Eşcinsellik konusunda yapılan haberlerde LGBTT bireylerin ve bu alanda çalışan homofobik olmayan uzmanların görüşlerine yer verilip verilmediği, LGBTT örgütlerle ve bu alanda çalışan homofobik olmayan uzmanların görüşlerine başvurup vurulmadığını gözlemlemek amacıyla bu kategoriye hazırladık.

İnsan Haklarına Saygılı ve Duyarlı; Bu kategoride LGBT bireylerin insan haklarına ilişkin medyanın genel tutumunu analiz etmeye çalıştık. Bu analizi de insan hakları çerçevesinde kişilik haklarına saldırmayan ve Türkiye’de eşcinsellikle ilgili haber yapılırken hiçbir ayırım gözet-

meksizin duyarlı bir yazım dili kullanılan ve bilgi aktarımı yapan yazıları bu kategori ile diğerlerinden ayırt etmeye çalıştık.

Eşcinsellikle İlgili Olumlu Rol Model İçeriyor; Bu kategori daha ziyade kültür sanat haberleri olarak karşımıza çıkıyor veya ünlü LGBT bireyler hakkında yapılan veya doğrudan bu kişilerin verdiği demeçleri yazıya alarak hazırlanmış haberlerin kategorisi oluyor. Bu kategorinin amacı, Türkiye’ den veya dünyadan LGBT hareket için olumlu rol model teşkil eden kişi, sanat eseri veya mekanlar hakkında yapılan haberlerin tutumlarını incelemektir.

Mağdurun Kimliği Gizli Tutuluyor; Bu kategori genellikle kriminal olayları içeren haberleri değerlendirdiğimiz kategori olup, LGBT bireylerin mağduriyetine veya kişilik haklarına müdahale edip etmeyen haberleri ayırt etmede rol oynuyor.

LGBT Bireyleri Olumlu Yönde Bir Yönlendirme Var; Bu kategorizasyon LGBT lere yönelik organizasyon, atölye çalışması, kültür sanat etkinliği, LGBT harekete katkı sağlamakta olan tüm girişimleri konu alan haberleri ayırt etmek için kullandığımız kategoridir. Gazetenin veya derginin bir etkinliği haber yaparken homofobik bir tutum içinde mi yoksa bu etkinliğin önemini anlatıp, teşvik ve reklamını yapmakta mı olduğunu anlamaya yarayan kategoridir.

LGBT Dışı Konularda LGBT Bireylerin Fikri Alınmış; Bu kategori, çoğunlukla LGBT bireyleri görmezden gelen bir ülkede, doğrudan eşcinsellikle ilgili bir konu olmadan da eşcinsellerin de fikir beyan edebildiği ve bu fikri içeren haberleri ayırt etmede rol oynuyor.

Olumsuz kategoriler hakkında da bilgi verecek olursak:

LGBT bireyler cinsel obje olarak sunuluyor; Medyanın LGBT bireyleri cinsel obje olarak gösterdiği ve haberin verilmesi sırasında kişilik haklarına saygılı davranıp davranmadığını ölçen kategoridir.

LGBT bireyler ve olaylar kriminalize ediliyor; Bu kategoride kriminal olayları içeren haberler inceleniyor. Haberler içerisinde olayın faili veya maktulu olarak LGBT bireyler yer alıyor ve cinsel yönelimleri

hususî vurgulanıyorsa, böyle haberleri ayırt etmek için bu kategoriyi oluşturduk.

Eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besliyor; Heteronormatif düşünce yapısı içerisinde eşcinsellere yönelik stereotipleri üreten ve besleyen haberleri ayırt etmek için bu kategoriyi oluşturduk.

Haberin dili homofobik; Yine heteronormatif düşünce yapısı içerisinden LGBTT bireyler veya LGBTT ye ilişkin olay ve durumları aktaran haberlerin dilinin homofobik veya transfobik olup olmadığını belirlemek için bu kategoriyi oluşturduk.

LGBTT bireylere yönelik şiddet meşrulaştırılıyor; LGBTT bireylere yönelik nefret suçu ve nefret cinayetleri sıklıkla medyada haber olarak konu ediliyor. Bu haberlerin verilışı sırasında LGBTT bireylere uygulanan şiddeti onaylayan veya hak etmiş gibi gösteren haberleri belgelemek için bu kategoriyi oluşturduk.

LGBTT bireyler karikatürize edilmiş; Bu kategorizasyon LGBTT bireyleri karikatür içine yerleştiren, fıkralara konu eden haber ve mini köşeleri belirlemede kullandığımız kategoridir.

Mağdur küçük düşürücü fotoğraf var; LGBTT bireylerin mağdur olduğu olayları konu edinen haberlerde kullanılan görseller, bu kişilerin kişilik haklarını ihlal eden ve aşağılayan bir durumda ise bu kategori böyle haberleri belgelememizi sağlamaktadır.

Sadece saldırganın ifadesiyle haber yapılmış; LGBTT bireylere yönelik saldırıları konu alan haberler sadece saldırganın ifadesi ve düşüncelerini yansıtıyor ise, bu kategoriyi böyle haberleri belgelemek için oluşturduk.

Kullanılan görseller önyargıyı besliyor; LGBTT bireyleri konu edinen haberlerde kullanılan görseller bazen stereotipleri ve LGBTT ye yönelik önyargıları besler nitelikte olabiliyor. Bu kategoriyi bu tarz durumları belgelemek için oluşturduk.

Kullanılan kelimeler yanlış; Haberin içinde geçen kelimelerde cinsel

■■■■■■■■ Medyada Homofobiye Son

yönelim yerine cinsel tercih, gey yerine gay, lezbiyen ya da eşcinsel kadın yerine lezo kelimeleri kullanılıyorsa, bu tarz haberleri ayırt etmede bu kategoriyi kullanıyoruz.

Nefret söylemi yayıyor; Medya haberleştirdiği olayı sunarken LGBTT bireylerin haklarını ihlal edebiliyor ya da medya ihlalcinin kendisi olabiliyor. Bu ihlal bazen medyanın nefret söylemini yaygınlaştırması ve nefret suçu işlemesi olarak karşımıza çıkabiliyor. Ve bunun gibi haberleri diğerlerinden ayırt etmek için bu kategoriyi oluşturduk.

Başka gruplara ayrımcılık yapmak için eşcinsellik kullanılıyor; Ülkedeki tüm hassas gruplar üzerinden bir haber yapılırken, LGBTT bireylerin hakları ile bu hassas grupların hakları karşılaştırılarak haber yapılıyor ise, böyle haberleri diğerlerinden ayırt etmek için bu kategoriyi kullanıyoruz.

Bir sonraki bölüm, CKL (COC, Kaos GL, Lambdaistanbul) Projesi kapsamında, Kaos GL tarafından yürütülen Medya İzleme Çalışması kapsamında 1 Ocak 2010 ile 31 Ekim 2010 arasında medyada eşcinselliğin ve transseksüelliğin temsiline ilişkin, bu 18 kategoriler üzerinden yapılan detaylı tarama sonuçlarını içermektedir.

İkinci Bölüm

Medya Taraması ve 2010 yılı sonuçları
3606 haberin medyada yayın türüne göre dağılımı
şöyledir;

Tablo I

1 Ocak 2010 ile 31 Ekim 2010 döneminde Ajans Press tarafından, içerisinde “gey, gay, lezbiyen, transseksüel, travesti, eşcinsel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin geçtiği 3.606 adet haber tarandı. 2008 yılında izlenen haber sayısı ise 2.058, 2009 yılında izlenen haber sayısı 3.645 olarak gerçekleşmişti. Bu rapor 2010 yılının ilk 10 ayının verileri baz alınarak yapılmasına rağmen geçen yıl ile neredeyse aynı sayıda haber tarandı. 2010 yılında geçen yılın ilk 10 ayına oranla % 20 arttığını görüyoruz. 2010 yılında, haberlerin 3.362 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 244 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Yapılan medya izlemesi sonucunda gerek ana özne olarak gerekse dolaylı olarak LGBT ile ilgili kelimelerin geçtiği haberlere 2008 yılında

Medyada Homofobiye Son

103 farklı yayında rastlanırken, bu rakam 2009 yılında 190 olurken, 2010 yılında LGBT içerikli haberlerle 201 adet yayında rastlanmıştır. Bunlardan 115 adeti gazeteler ve 86 adeti dergilerden oluşmakta.

Gazete başına yıllık ortalama 29 haber düşerken bu sayı dergilerde yaklaşık 3 habere düşüyor. Bu yıl geçen yıla oranla LGBT içerikli haberlerin yer aldığı dergi sayısı artmasına rağmen dergi başına düşen haber sayısında neredeyse yarı yarıya bir azalma görülüyor. 2010 yılında geçen yıla oranla yıllık ortalama haber sayısında da bir artış söz konusu. Dergilerde yer alan haberlerin çoğunluğu da magazin ve kültür/sanat haberlerinden oluşuyor.

2010 yılı içinde, medyada yeralan 3.606 haberi içerisinde 578 tane-sinin doğrudan eşcinsellik üzerine yazıldığını da belirtmek gerekir. Diğer haberler içeriğinde tarattığımız LGBT kelimeleri barındırırken çıkan her 6 haberin neredeyse biri doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış köşe yazıları, roportajlar ve haberlerden oluşmaktadır. Daha önceki yıllarda böyle bir istatistik tutmadığımız için bir karşılaştırma yapmamız mümkün değil ancak bu azımsanmayacak sayıdaki haber eşcinsellik üzerine yazarların, gazeteilerin daha çok kafa yormaya, tartışmaya açmaya başladığının da bir göstergesi olabilir.

Tablo II

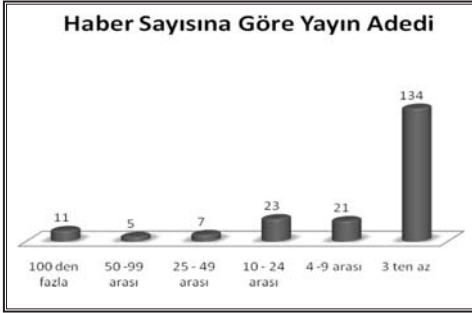
2010 yılının ilk 10 ayında yazılı basında yer alan 3.606 haberin 3.311 adeti ulusal basında, 295 adeti yerel basında yer buldu. Tabloda LGBTT içerikli haberlerin aylara göre dağılımı görülmektedir.

En çok haber girişinin yapıldığı üç ay sırasıyla Mart, Nisan ve Mayıs ayları olmuştur. Mart ayındaki bu artışın sebebi, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selam Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır" açıklaması ve bunun üzerine LGBT örgütlerin gerçekleştirdiği eylemler, Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın ve Egemen Bağış'ın konu ile ilgili görüşlerini içeren haberler ve köşe yazıları Mart ayında gündemi oldukça meşgul etmiştir. Mart ayı içerisinde Ricky Martin'in cinsel yönelimini açıklaması da magazine haberleri başta olmak üzere bir çok gazette ve degede yer bulmuş olması bu artışın nedenlerinden biridir. Yine Kaos GL'nin düzenlediği Homofobi Karşıtı Buluşma'nın bu yıl Mart ayında başlamasından dolayı medyada Homofobi karşıtı Buluşma ile ilgili haberler de artışa neden olmuştur.

Nisan ayındaki artışın sebebini de İzmir'de işlenen seri nefret cinayeti ve kurbanlarından birinin Azra olmasına bağlayabiliriz. LGBT ve Kadın örgütlerinin yaptıkları basın açıklamaları dab u haberler içerisinde önemli bir yer tutmuştur. Eşcinsel temalı bir film olan "Tek Başına Adam" filmi de özellikle sinema dergilerinde ve gazetelerin kültür sanat bölümlerinde yer bulması da Nisan ayındaki haber sayısının artmasının nedenlerinden biridir. Nisan ayı boyunca da Aliye Kavaf'ın yaptığı açıklamanın etkileri sürmüş, çeşitli köşe yazılarında bu konu tartışılmış ve bir grubun Aliye kavaf lehine basın açıklama yapmış olması da Nisan ayında LGBT içerikli haberlerin basında daha çok yer bulmasına neden olmuştur.

Mayıs ayında ise 1 Mayıs Yürüyüşü, Siyah Pembe Üçgen İzmir Derneği'nin kapatılması için açılan dava, nisan ayında seri cinayet nesnesi olarak nefretle öldürülen transseksüel Azra ile ilgili HIV+ olduğuna dair haberler,17 Mayıs Homofobiye ve Transfobiye Karşı Yürüyüş, transseksüel Batu'nun 29 Haziran'da öldürülmesi ve akabinde nefret ci-

Tablo III

neyetlerine karşı LGBT bireylerin yaptığı basın açıklaması ile ilgili haberler daha fazla LGBT içerikli haberin medyada yer bulmasına neden olmuştur.

Her aya ilişkin haber içeriklerinin detaylarını Üçüncü Bölüm’de bulabilirsiniz.

Tablo IV

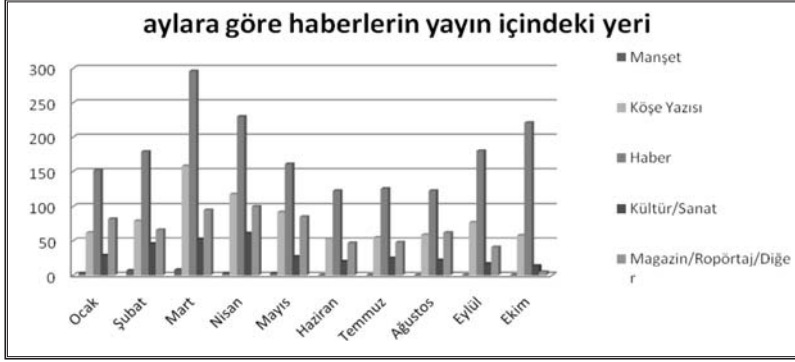

Ulusal ve yerel bazda yapılan haber taramasında toplam 2010 adet farklı yayında LGBTTT ile ilgili haberlere rastlandı. Bu yayınlardan 134 tanesinde bir yıl içerisinde 3 ve daha az sayıda haber yer aldı, bu rakam geçen yıl 98 olarak gerçekleşmişti. Yine 50 ve daha

üzeri haberin yer aldığı yayınların sayısı sadece geçen yıl 13 iken bu yıl 5 olduğunu görüyoruz. LGBTTT içerikli ve ilgili haberlerin yüzde fazla haberde yer aldığı gazete sayısı ise geçen yıl olduğu gibi 11 adette kaldı.

Bu yıl da tıpkı daha önceki iki yılda olduğu gibi LGBTTT örgütlerin medyaya yönelik gerçekleştirdiği basın açıklamaları, basın toplantılarının ana akım medyada da yer bulmadığı, daha çok muhalif medya ya da alternatif medya yayın organlarında yer bulduğunu gözlemledik.

Tablo V

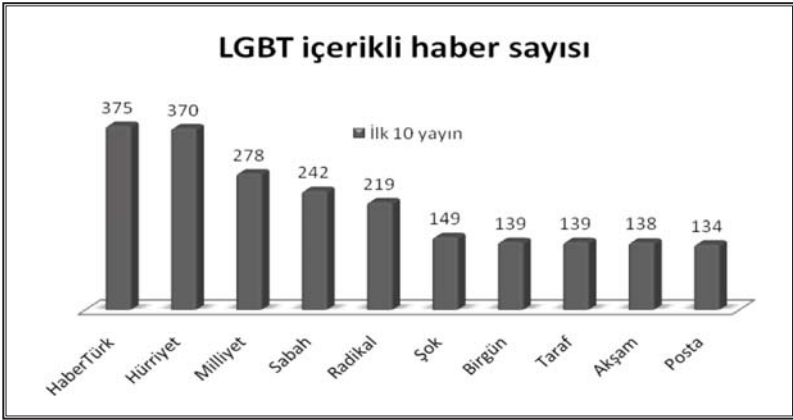
Bir yıl boyunca izlenen yayınlarda yer alan 3606 adet LGBTT içerikli haberi yayında hangi kategoride yer aldığını saptamak için Manşet, Köşe yazısı, haber, Kültür/sanat haberleri, Magazin, Röportaj, Mekan Tanımı ve Diğer haberler ve Yurtdışı haberleri olmak üzere altı ana kategoriye ayırdık. LGBTT içeriğine en çok haberlerin içerisinde rastladık ve bu oran önceki iki yıla göre en yüksek rakamına ulaşmış durumda. İkinci olarak LGBTT ile ilgili konular en çok köşe yazılarının konusunu oluşturmaktadır. 811 adet köşe yazısı LGBT içerikli haberlerin % 23'ünü oluşturuyor. Bunu sırasıyla Magazin/roportaj haberleri ve Kültür/Sanat haberleri takip ediyor.

Köşe yazılarında ele alınan konulara baktığımızda genellikle magazin haberlerinde ortaya çıkan haberlerin yer aldığını görüyoruz. Anak bu yıl Aliye Kavaf'ın "eşinsellik hastalığıdır" açıklamasını takiben kimisi Kavaf'ı destekleyen anak çoğunluğu kavaf'ın açıklamasını talihsiz bulduğunu ifade eden köşe yazılarına rastladık. Magazin haberlerinden derlenen köşe yazılarının aksine bunlar LGBTT bireylere ilişkin bilgi veren, insan hakları konusunda ve eşinsel hakları konusunda tartışan yazılar olduğunun altını çizmek gerekir. LGBTT bireylerin sorunlarına yer veren ve bu konuyu okuyucuları ile birlikte tartışmak isteyen köşe yazılarına ise daha çok Birgün, Radikal, Günlük Evrensel ve Günlük

gazetelerinde rastlıyoruz. Manşete taşınan LGBTT ile ilgili haberlerin oranı ise hesaba katılamayacak kadar az. 2008 yılında bu oran % 2 iken 2009 yılında % 1 e düşmüş, bu yıl 19 adet haberle % 1'in de altında kalmıştır.

Bu altı ana kategoriye aylar itibariyle değerlendirdiğimizde de yukarıdaki tablodaki verileri elde ettik.

Tablo VI

LGBT içerikli haberlerin en çok yer aldığı yayınları sıraladığımızda Haber Türk gazetesi 375 haberle birinci sırada yer alırken, onu 370 haberle Hürriyet, 278 haberle Milliyet gazetesi takip ediyor. Geçen yılın ilk iki ismi değişmezken Geçen yılın üçüncüsü olan Sabah Gazetesi yaklaşık 30 haber az yaptığı için üçüncüye Milliyet gazetesi yerleşiyor. 2010'da Haber Türk gazetesi tüm medya içerisinde çıkan LGBT içerikli haberlerin yaklaşık % 11'inin yer aldığı gazette olarak geçen yılki %10'luk rekorunu da kendisi kırıyor.

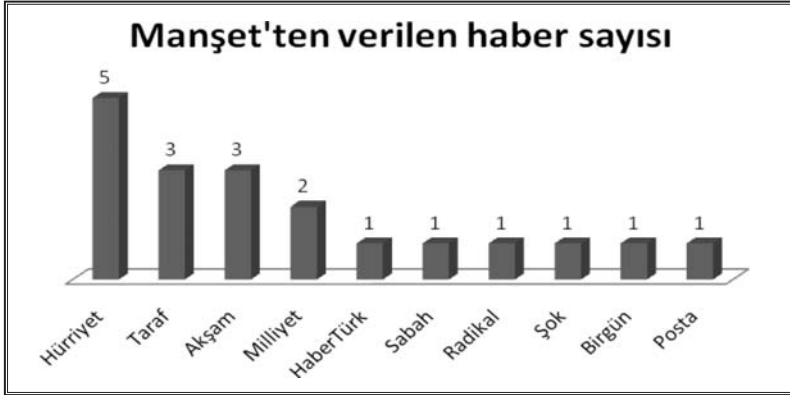
2008 yılında birinci sırada yer alan sabah gazetesi, geçen yıl üçüncüye, bu yıl da dördüncüye düştüğünü görüyoruz. Sabah gazetesinin LGBT içerikli haber sayısı her geçen yıl biraz daha düşmekte. Geçen yıl en çok haber yapan gazeteler listesinde ikinci sırada yer alan Hürriyet gazetesi 2009 yılından biraz daha fazla haberle yine yerini koruyor. En çok haber yapan ilk 20 yayın içerisinde hiçbir dergi yer almıyor ge-

çen yıllarda da olduğu gibi. Haber Türk, Hürriyet, Sabah, Milliyet, Şok, Vatan, Akşam' da yer alan haberler ise ulusal ve uluslararası olarak değerlendirildiğinde bu gazetelerin ajans haberlerine daha fazla yer verdikleri, Türkiye'den LGBT bireyler ve örgütlerin etkinliklerinin çok geniş ölçüde bu gazetelerde yer almadığı gözlemlenmektedir.

Yine anaakım medyadan biri olan Milliyet gazetesinde ise öneki yıllara oranla ciddi bir artış söz konusu. Bu artış Milliyet gazetesini 2008 deki altıncı sırasından 2009 yılında dördüncülüğe bu yıl da üçüncülüğe taşıyor.

Geçen yıllarda da olduğu gibi Birgün ve Radikal gazeteleri daha çok LGBT içerikli ve LGBT haklarına dikkat çeken haberlerle yer alıyor. Sayı en çok haber yapan 10 gazete içerisinde yer almamasına rağmen Günlük gazetesi de her yıl LGBT içerikli ve LGBT haklarına dikkat çeken haber sayısındaki artış ile dikkat çekiyor.

Tablo VII

LGBT haberlerini manşetine en çok taşıyan gazete Hürriyet, onu takiben Taraf, Akşam, Milliyet ve Habertürk gazeteleri geliyor.

Toplam haber sayısına baktığımızda, 3606 haberden sadece 19'unun manşet haber olarak birinci sayfadan girdiğini görmekteyiz.

Birgün gazetesi 2008 yılında 5 haberle birinci sırada yer alırken 2009 yılında 3 haberle bu yıl ise manşetten verdiği 1 haberle yer alıyor.

Geçen yıla oranla manşete taşınan LGBT içerikli haberlerde ciddi bir düşüş de söz konusu.

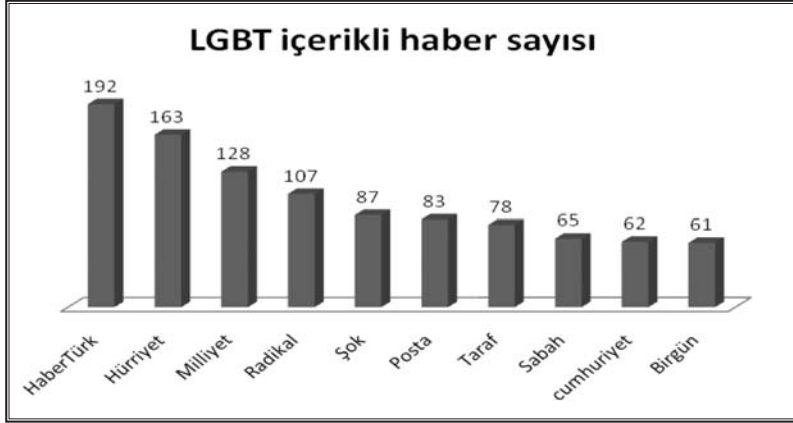
Tablo VIII

LGBT içerikli köşe yazısı sayısında Hürriyet gazetesi 102 köşe yazısıyla birinci sırada. Geçen yıla oranla sadece 5 artış söz konusu. Onun hemen ardından Sabah ve HaberTürk gazetesi geliyor. Yine LGBT içerikli köşe yazısı sayısında izlenen haber sayısındaki artışla doğru orantılı olmak üzere bir artış söz konusu. Ancak yine geçen yıllarda olduğu gibi bu ilk üç gazetede LGBT içerikli köşe yazılarının daha çok Cumartesi ve Pazar günü eklerinde yer aldığını gözlemledik. Bir yıl içerisinde taranan 3606 yayında toplam 811 köşe yazısı yer alıyor. Geçen seneye oranla köşe yazısı sayısında küçük bir düşüş söz konusu.

Geçen yıllarda en çok köşe yazısının yer aldığı Birgün gazetesinde ise düşüş bu yıl da devam etti.

Tablo IX

LGBT içeriği gazette veya derginin içerisinde en çok haber olarak kendisine yer buldu daha önceki yıllarda da olduğu gibi. Burada da Haber Türk gazetesi başı çekiyor ve onu Hürriyet ve Milliyet gazetesi takip ediyor. Bir yıl boyunca gazete ve dergilerde yer alan LGBT içerikli haber sayısı 1.766. Bu haberlerin 1.011 adeti listemizdeki ilk 10 gazetede yer aldı. Bu da ilk 10 gazetenin toplam haberlerin % 57'sini geriye kalan 191 adet yayının dab u haberlerin % 43'ünü verdiğini görüyoruz. Haberlerin yaklaşık % 11'inin Haber Türk gazetesinde çıktığı görüldü, bu oran geçen yıl 9 ile yine HaberTürk gazetesindeydi.

2008 yılında bu kategoride Taraf gazetesi ilk onda yer almazken 2009 yınıdal 69 haber ile sekizinci sırada yer aldı, bu yıl da 78 haber ile yedini sırada. 2008 ve 2009 yıllarında hiç yer almayıp dab u yıl listeye giren bir diğer gazette Cumhuriyet. En çok olumlu kritere sahip gazeteler listesinde de dördüncü sırada karşılaşıyoruz cumhuriyet gazetesiyle. Oldukça hızlı ve iyi bir gelişme olarak altını çizmekte yarar var Cumhuriyet gazetesinin gelişmesini.

Birgün gazetesinin LGBT içerikli haberlere verdiği yer de yine azalmakta.

Tablo X

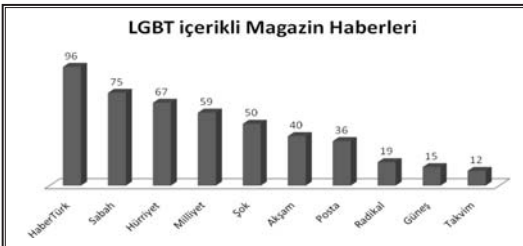

Kültür sanat haberlerinde ise genellikle haberin ana teması LGBT olmamasına karşın LGBT ile ilgili kelimelerin yer aldığı gözlemledik. İçinde eşcinsel bir karakter olduğu ya

da konusunun eşcinsellikle, cinsel yönelimle ilgili olduğu sanatsal ve kültürel etkinliklerden bahseden toplam 312 haber inceledik. 2008 yılında Kültür/sanat haberi sayısı 471 olarak gerçekleşmişti, geçen yıl ise 278 idi.

Kültür sanat haberleri rakamlarına bakınca 2009 yılında ilk kez ilk 10 yayın içinde bir dergi yer alıyor. Bu yıl bir dergi daha dahil oluyor ilk 10 listesine, Sinema dergisi. Geçen yıl da listede yer alan Altyazı dergisi bu yıl 10 kültür/sanat haberi ile yer alırken Sinema Dergisi 19 kültür/sanat haberi ile karşımıza çıkıyor. Kültür sanat haberleri olarak değerlendirdiğimiz haberler ise, lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transseksüel karakterlerin yer aldığı bir dizi, sinema filmi, belgesel, kitap yada eşcinsel sanatçılar tarafından yaratılmış sanat ürünlerinin haberleri olarak değerlendirdik.

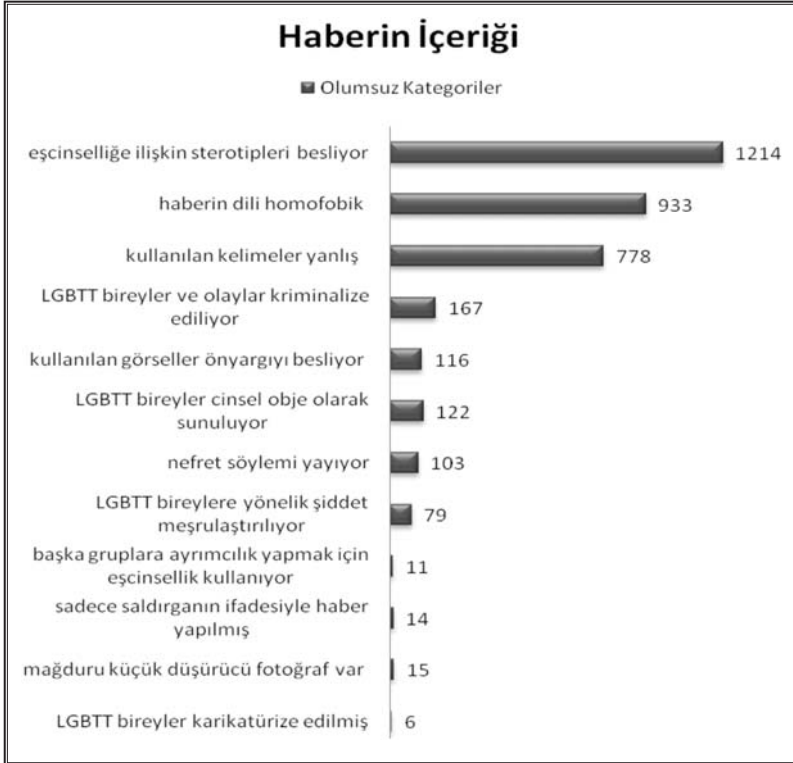
Tablo XI

Bu yıl yayınlanan 668 adet magazin haberi ile de bu kategorideki azalış devam ediyor. Bu haberlerin 96 tanesi Haber Türk gazetesinde yer alı-

yor ve tüm magazin haberlerinin % 14' ünü oluşturuyor, hemen onu takiben 75 haber ile Sabah gazetesi geliyor ve o da magazin haberlerinin yaklaşık % 11' ine karşılık geliyor. Magazin haberleri sayısında üçüncü olan yayın ise Hürriyet ve magazin haberlerinin %10' unu oluşturuyor. Bu da gösteriyor ki bu ilk 3 gazete tüm basında çıkan magazinsel haberlerin yaklaşık olarak yarısına yer vermiş. Daha önce de bahsettiğimiz gibi Eşcinsellikle ilgili haberlerin bir çoğuna maalesef magazine sayfalarında eşcinsel polemiklerinde karşılaşıyoruz. Ünlülerin birbirileri hakkındaki cinsel yönelime dair ithamlarını ya da onların bu ithamlara verdikleri evapları buluyoruz.

Tablo XII

Tablo XIII

Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü üzere bazıları olumlu bazıları olumsuz göstergeler olmak üzere 18 adet kriter belirledik medya izlemesini yaparken. Bir haber birden fazla kriteri içerebilmekte olduğu için 3606 adet haberde 5119 adet gösterge rakamı ile karşılaştık.

Olumlu göstergelerde en çok eşcinsellik ile ilgili olumlu rol model içeren, insan haklarına duyarlı ve saygılı haberler ve LGBTT örgütleri ve uzmanların görüşlerini içeren haberler ön plana çıktı. Geçen yıla nazaran bu sıralam değişmedi. Olumsuz göstergelerde ise en çok eşcinselliğe ilişkin stereotiplerin beslendiği, homofobik bir dille kaleme alınmış, kullanılan kelimelerin yanlış olduğu haberlerin çokluğu gözümüze çarptı.

Geçen seneki göstergelere baktığımız zaman olumsuz olanlar içerisinde eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besleyen haber sayısında yaklaşık %25'lik bir artış söz konusu. Yine haber dilinin homofobik oluşunda da bir artış söz konusu. Tek iyi diye nitelendirebileceğimiz gelişme kullanılan kelimelerin yanlışlığında gözlenen azalış. Yine kullanılan görsellerle önyargıları besleyen ve LGBTT bireyleri cinzel obje olarak sunan haber-

lerde çok küçük de olsa bir azalma söz konusu. Ancak nefret söylemi yayan ve LGBT bireylere yönelik şiddeti meşrulaştıran haber sayısında da bir artış sözkonusu.

Eşcinsellikle ilgili olumlu kriterlere sahip haberlere baktığımızda maalesef tüm kriterlerde geçen yıla oranla bir düşüş söz konusu.

Tablo XIV

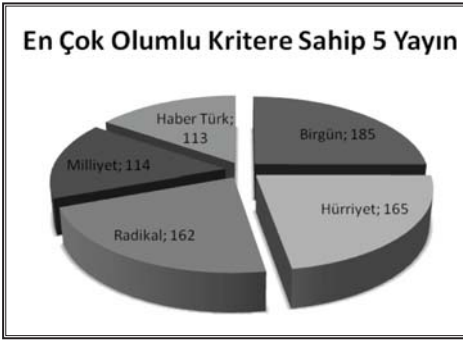
Bu yılda olumsuz göstergelerdeki rakamların olumlu göstergelerden çok olduğunu gördük. Tablo XIV’ de de haberlerin % 30’ un olumlu olmasına karşın % 70’ si olumsuz gösterge olarak işaretlendi. Geçen yıl olumlu haber oranı & 38’den bu yıl % 30’a düşmesi Medyada LGBT bireylerin temsilinde bir kötüleşme olduğunu gösteriyor. Bu da LGBT karşıtı haber yapan gazetelerin bu söylemlerini daha fazla dillendirmeleri, LGBT bireylere ve organizasyonlara karşı daha çok haber yapmalarından kaynaklı.

Haber izleme sürecinde gözlemediğimiz bir diğer alan ise, LGBT içerikli olumsuz bir göstergenin tek başına hiçbir zaman işaretlenmediği, yani, LGBT bireylere ilişkin olumsuz göstergelerden bir kaçını aynı anda kapsayan haberler görmektediriz.

Bunun yanında “olumlu yönlendirmelerin” olduğu bazı haberlerin de “olumsuz göstergeler” içerdiğini gördük. LGBT örgütlerle ve LGBT hak-

ları savunucularıyla yapılan kimi haberlerde medyanın “homofobik müdahalelerde” bulunarak haberin içeriği homofobik olmasa da homofobik ve ayrımcı manşetlerin atılabildiğini gözlemledik. Olumlu kategorileri belirleme konusunda rakamın bu kadar yüksek çıkıyor olmasının nedeni ise, LGBT örgütlerin haberlerini düzenli olarak yapan Birgün, Radikal, Günlük, Günlük Evrensel ve Taraf gazetelerinin habercilik anlayışının, LGBT haberlerine yansımaları olarak tanımlanabilir.

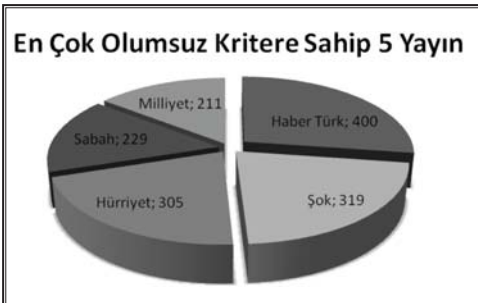
Tablo XV

Sayı olarak olumlu kriterler içermesi açısından gazeteleri incelediğimizde en çok olumlu haberin Birgün gazetesinde yer aldığı, onu Hürriyet, Radikal, Milliyet ve Habertürk'ün izlediğini görüyoruz. Anakaltını özellikle çizmek gerekir ki bu liste en çok haber

yapan gazetelerin dolayısıyla olumlu ya da olumsuz kriterleri de daha fazla içermesinden kaynaklı. O yüzden bunları sadece rakamsal büyüklüklerine göre değerlendirmek gerekiyor. Zaten görüldüğü üzere listede yer alanların hepsi ana akım medyaya dahil olan gazeteler.

Tablo XVI

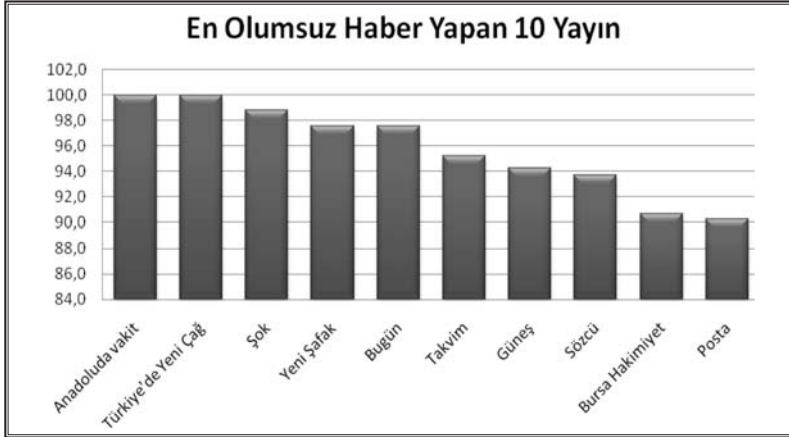
Olumsuz kriterler bakımından baktığımızda da yine sayı bakımından çok haber yapan gazetelerin bu kriterlerde de sayıca daha çok olmasından dolayı HaberTürk 400 olumsuz kriter içeren haber sayısı ile birinci sırada.

Anak aşağıda da greğimiz üzere yaptığı haber sayısı içerisindeki olumsuz kriterler bakımından çok kötü olmasına karşın /yaptığı haberlerin %78'i olumsuz göstergeler içeriyor) kendisinden çok daha kötü haberler yapan yayınlar sayesinde o listede yer almıyor.

Sayfa en çok olumsuz gstege içeren haber yapan diğer gazeteler de sırasıyla şok, Hürriyet, Sabah ve Milliyet gazeteleri.

Yine burada da bu rakamsal değerlerin büyüklüğü ile ilgili olarak karşımıza böyle anaakım medya çıkıyor. Alttaki tabloda ise daha gerçekçi olan, yaptığı haber sayısının içerisindeki olumsuz haber sayısına bakarak yaptığımız tablolar var.

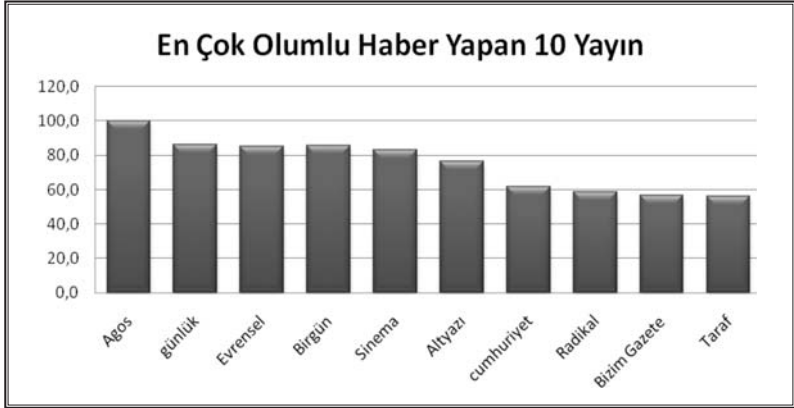
Tablo XVII

Burada toplam yaptığı haber sayısı içerisinde olumsuz kriter içerme oranına gore gazeteleri sıraladık. Tablo'da da görüldüğü gibi Anadolu'da vakit ve Türkiye'de Yeni ağ Gzeteleri yaptıkları haberlerin tamamında olumsuz göstergeler kullanarak birlikte birinci olmuşlardır. Anadolu'da vakit gazetesi yaptığı 58 haberde toplam 166 olumsuz göstergeye rastlanmıştır. Bu 58 haberin 54'nde homofik bir dil kullanırken, 49 tanesinde eşinselliğe dair stereotipleri beslemiş, 38 tanesinde de nefret söylemi yaymıştır.

Türkiye’de yeni çağ gazetesi ise yaptığı 26 haberde 50 olumsuz gösterge ile haberlerini süslemiştir. Burada anaakım medya sayılabilecek Posta -ki Türkiye’nin en çok satan gazetesidir- ve Bugün gazetesi gözümüze çarpıyor. Diğer gazeteler ise Bulvar gazetesi sıfatını verdiği-miz gazeteler ve belirli bir kesime hitap eden, dini gazeteler olduğunu görüyoruz.

Tablo XVII

Yaptığı haber sayısı içinde olumlu göstergelere en çok rastlanan gazete Agos gazetesidir, çok az bir farkla onu Günlük gazetesi takip ederken yine aynı değerlere sahip Evrensel gazetesi geliyor. Birgün gazetesi ise dördüncü sırada. Bu yıl ilk kez dergi giriyor en olumlu haber yapan gazeteler kategorisine. Sinema ve Altyazı dergileri. Agos gazetesinin yaptığı 13 haberde 19 olumlu kritere rastlarken hiç olumsuz kriterle karşılaşmıyoruz. Günlük gazetesinin toplam 65 haberinde 92 olumlu kritere rastlarken, Birgün gazetesinin 139 haberinde 185 olumlu kriter bulduk.En çok olumlu haber gazetelere baktığımızda duruşları itibari ile her türlü ayrımcılığa karşı ve insan hakları perspektifinden bakan gazeteler olduğunu görüyoruz.

Üçüncü Bölüm

Aylara Göre 2009 Yılına Ait Medyada Haber Dağılımı Verileri

Aşağıdaki bölüm, Kaos GL tarafından yürütülen Medya İzleme Çalışması kapsamında 1 Ocak 2010 ile 31 Ekim 2010 arasında 10 aylık medyada eşcinselliğin temsiline ilişkin yapılan tarama sonuçlarını içermektedir:

Ocak 2010

Ocak ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin geçtiği 328 adet haber tarandı.

Bu haberlerin 291 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 37 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 328 haberin 276 sı “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin yer aldığı haberler, 52 tanesi ise LGBT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 62 adet köşe yazısı, 152 adet haber, 29 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (82) magazin haberleri/röportajlar/mekan tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır, bu haberlerin bir kısmı ise (3 tanesi) çeşitli yayınların manşetlerinde de yerini almıştır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Ocak ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sı-

rasıyla; eşcinselliğe dair stereotipleri besleyen haberlerin 119 adet ile ilk sırada yer aldığını görüyoruz ve 103 adet eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içeren haberlerden hemen önce sayıca en çok olan haberler olarak karşımıza çıkıyor. Kullanılan kelimelerin yanlış olduğu 80 adet haber ve dili homofobik olan 79 adet habere ek olarak, insan haklarına saygılı ve duyarlı 71 adet haberi ve bununla tezat oluşturabilecek 21 adet LGBTT bireylerin cinsel obje olarak sunulduğu haberleri ise de Ocak ayı içerisinde çeşitli yayınlarda çıkan haberler arasında gözlemlemek mümkündür.

Ocak ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Kültür/Sanat Haberleri'nin büyük çoğunluğunu içerisinde Türkiye'deki ötekilik kavramların dan örnekler barındıran, eşcinsel bir kadın temsili içeren "Çirkin İnsan Yavrusu" isimli tiyatro oyunu oluşturuyor. 4 Ocak'ta Haber Türk ve Birgün, 3 Ocak'ta Radikal İki, 2 Ocak'ta Haber Türk, 1 Ocak'ta Taraf, 14 Ocak'ta Hürriyet ve Son Saat, 15 Ocak'ta ise Bursa Olay gazetelerinde oyunun haberi, tarafsız bir dille ve örnek teşkil etmesi bakımından tanıtılmaktadır.

Haberlerin büyük çoğunluğunu dünyadan haberler oluştururken, en göze çarpanları Portekiz Parlamentosu'nun eşcinsel evliliklere onay vermesi üzerine haberler, Nepal'de yeni anayasanın eşcinsellerin evliliğini yasal olarak tanınması ihtimali ile ilgili haberler, tüm dünyadaki eşcinsel politikacılar üzerine haberler, Utah Eyalet Meclisi Üyesi lezbiyen Christine Johnson'ın eşcinsel arkadaşları için taşıyıcı annelik yapması ile ilgili haberler ve bilinen üçüncü trans erkeğin hamileliği ile ilgili haberlerdir. Türkiye'den haberlere baktığımızda ise, Başbakanlık'ın bir kararla Kamu Personelini Denetleme Sorumlularının çalışanları denetlerken cinsel yönelim ayrımcılığı yapmasının önüne geçmesi ile ilgili haberler ve Kaos GL Çalışma Hayatı Projesi sonuç bildirgesi ile ilgili haberler ocak ayı içerisinde en göze çarpan ülke içi haberlerdendir.

Portekiz Parlamentosu'nun eşcinsel çiftlerin evlenebilmelerine olanak tanıyan yasa tasarısını onaylaması ve bu özelliği ile Hollanda,

Belçika, İspanya, Norveç ve İsveç'ten sonra Avrupa'daki altıncı ülke olması ile ilgili haberler, 12 Ocak'ta Hürses, 11 Ocak'ta Ege Telgraf ve 10 Ocak'ta Taraf gazetelerinde yayınlanmıştır. Bu haberlerden, Ege Telgraf'a ait olan haberde kullanılan görsel bir düğün pastasının üzerinde resmedilmiş iki smokinli feminen erkeği içermekte ve bu özelliği ile bu haber eşcinselliğe dair stereotipleri beslemektedir.

Nepal'de yeni anayasanın eşcinsellerin evliliğini yasal olarak tanıması ihtimali ile ilgili haberler, 24 Ocak'ta Birgün, Radikal, Taraf ve Şok gazetelerinde, 25'inde ise Yeni Nesil gazetesinde yer almıştır. Bu haberlerin verilmesi sırasında en duyarlı dil kullanan Birgün gazetesi olup, Radikal'in haber başlığı "gayler mutluluğun zirvesine çıkacak", Taraf'ın haber başlığı ise "eşcinseller evereste kadar yolunuz var" olarak gazetelerde yer almıştır. Haberin verilmesi esnasında Radikal ve Taraf gazeteleri homofobik bir dil kullanmıştır. Buna ek olarak Şok gazetesinde çıkan haberde kullanılan görselde iki smokinli erkek seramik figür, el ele tutuşuyor everestte gay nikahı başlığı ile yayınlanmıştır. Bu yönüyle homofobik, stereotip besleyici bir haber olarak Ocak ayı içinde yayımlanan haberler arasında yerini almıştır.

Tüm dünyadaki eşcinsel politikacılar üzerine haberler, 9 ve 10 Ocak'ta sırasıyla Takvim, Milliyet, Haber Türk ve Haber Ekspres gazetelerinde yayımlanmış, Takvim gazetesi açıkça dalga geçerek bu haberi "en delikanlı bakan" başlığını atarak, eşcinsel bireylere yönelik stereotipleri besleyen ve homofobik bir dil kullanarak yayınlamıştır.

Utah Eyalet Meclisi Üyesi lezbiyen Christine Johnson'ın eşcinsel arkadaşları için taşıyıcı annelik yapması ile ilgili haberler, 11 Ocak'ta Akşam, Günlük, Haber Türk, Posta, Hürriyet, Güneş ve Taraf gazetelerinde yer almıştır. Haber Türk, Posta ve Hürriyet tarafsız, Taraf ve Günlük insan haklarına duyarlı, Akşam gazetesi ise homofobik bir şekilde bu haberleri yayınlamıştır.

Bilinen üçüncü trans erkeğin hamileliği ile ilgili haberler, 28 Ocak'ta Hürriyet, Sözcü ve Radikal gazetelerinde yer almış, Sözcü gazetesi, bu haberler arasında en homofobik haberi yayınlayan gazete olmuştur.

Türkiye’den haberlere baktığımızda ise, Başbakanlık’ın bir kararla Kamu Personelini Denetleme Sorumlularının çalışanları denetlerken cinsel yönelim ayrımcılığı yapmasının önüne geçmesi ile ilgili haberler, 21 Ocak’ta Akşam, Milliyet ve Şok Gazetelerinde yer almıştır. Bunlardan Akşam gazetesi haberin verilmesi sırasında Kaos GL Derneği’nin fikirlerini de haber içinde yer vererek, oldukça duyarlı bir haber olarak Ocak ayı içinde yerini almıştır.

Ocak ayı içinde çıkan tüm haberler içinde Kaos GL Çalışma Hayatı Projesi sonuç bildirgesi ile ilgili 6 Ocak’ta Günlük gazetesinde yayımlanan haber Ocak ayı içerisinde insan haklarına en duyarlı ve saygılı haberlerdendir.

25 Ocak 2010’da Gazetem Ege isimli gazetede yayınlanan ve Prof. Dr. Melih Çulha ile eşcinsellik üzerine yapılan röportajı içeren “Erkekleşen Kadınlar, Kadınlaşan Erkekler” başlıklı haberde, “yaygın kanının aksine bu bir tercih değil hastalıktır, beyinsel bir nevrozdur, kişi hem kadın hem erkek rolü üstlenir, kadından erkeklığe erkekten kadınlığa geçiş ise prostat gibi bir hastalıktır” gibi sorunlu bir ifadenin yer alması ile, LGBTT’lere yönelik gerçek dışı stereotipleri beslemekte, homofobik ve transfobik düşünceler yaymaktadır. “Kadınlar sakal traşu oluyor, erkekler kadın giysisi giyiyor” alt başlığı atılarak ise nefret söylemi yayılmaktadır. Ve tüm bu sebeplerden dolayı Ocak ayında yayımlanmış en homofobik haber olarak gösterilebilir.

2 Ocak’ta Haber Türk İstanbul ekinde yayımlanan bir haberde, Taksim’deki yılbaşı kutlamalarından fotoğraflar yer almış ve haberde “İstiklal Caddesi’nin renkli bir kişiliği (pardon dişiliği) daha. Karşı cinse ilgi duyan, hatta gerektiğinden fazla ilgi duyan bu şahsiyet, kendini “noel anne ” olmaya adanmış. Edalı işveli İstiklal’i, arşınlarken polisler fark edince hevesi kursağında kaldı... Ne dediyse, ne yaptıysa engel olamadı. Götürdüler merkeze, giydirdiler erkekçe...” gibi bir ifade kullanılarak LGBTT bireylere ilişkin stereotipler beslenilmiş, homofobi saçılmış, önyargı beslenilmiş, nefret söylemi yayılmış, şiddet meşrulaştırılmıştır.

Şubat 2010

Şubat ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevicı, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 377 adet haber tarandı. Bu haberlerin 343 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 34 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 377 haberin 294 ü "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevicı, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 83 tanesi ise LGBTT

bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 79 adet köşe yazısı, 184 adet haber, 47 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (67) magazin haberleri/röportajlar/mekân tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır. Bu haberlerin bir kısmı ise (7 tanesi) çeşitli yayınların manşetlerinde de yerini almıştır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Şubat ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; eşcinselliğe dair stereotipleri besleyen haberlerin 157 adet ile

Eşcinsel teklife çıplak intikam!

İçki sofrasında 40 yıllık arkadaşından eşcinsel ilişki teklifi alınca ilginç bir intikam planı yaptı

ÖNCE ELLE TACİZ ETTİ
Balıkesir Bandırma'da Ahmet Özkan (45) ile çocukluk arkadaşı Haşim Güngör (64) öncelikle eski Tekel deposunda içki sofrası kurup bira içmeye başladılar. Sarışın olan Haşim Güngör, elle tacizde bulunduğu Ahmet Özkan'a cinsel ilişkiye girmeyi teklif etti. Ahmet Özkan bu teklifi kabul edince İcili tahsiye binip General Balcı Çamlığı'na gitti.

'PİŞMAN DEĞİLİM'
Haşim Güngör hemen soyundu. Ahmet Özkan da arkadaşının giysilerini alıp kaçtı. Çıplaklık klan ve yola çıkan Haşim Güngör devriye geçen trafik polislerince yağmurluk giydirilerek polis merkezine götürüldü. Evinden gözaltına alınan Ahmet Özkan "Tacizine çok kızdım. İlgrenç teklifine karşılık ondan intikam aldım. Pişman değilim" dedi. ■ DHA

Çıplaklık bulunan Haşim Güngör'e yağmurluk giydirildi.

ilk sırada yer aldığını görüyoruz ve 99 adet eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içeren haberlerden hemen önce sayıca en çok olan haberler olarak karşımıza çıkıyor. Kullanılan kelimelerin yanlış olduğu 93 adet haber ve dili

homofobik olan 83 adet habere ek olarak, insan haklarına saygılı ve duyarlı 67 adet haberi de Şubat ayı içerisinde çeşitli yayınlarda çıkan haberler arasında gözlemlemek mümkündür.

Şubat ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Şubat ayı içinde çeşitli gazetelerde yayımlanan ülke içi haberlerin büyük çoğunluğu iki transseksüel bireyin öldürülmesi ile ilgili haberlerden, rejim değişiminden sonra can güvenliklerinden endişe duyan İranlı LGBT mültecilerin Türkiye'ye kaçması ile ilgili haberlerden, Kaos GL'nin düzenlediği Homofobi Karşısı Buluşma ile ilgili haberlerden, İzmir Siyah Pembe Üçgen Derneği'nin kapatılma davasının ertelenmesi ile ilgili haberlerden oluşuyor.

Şubat ayı içinde çeşitli gazetelerde yayımlanan dünyadan haberlerin büyük çoğunluğu Fransa'da transseksüelliğin ruh hastalıkları kategorisinden çıkarılması ile ilgili haberlerden, BBC spikeri Ray Gosling'in sevgilisine ötenazi uygulaması ile ilgili haberlerden oluşuyor.

Şubat ayı içinde çıkan kültür sanat haberlerinin çoğunluğunu, İzmir Siyah Pembe Üçgen Derneği tarafından düzenlenen Baki Koşar Nefret Suçları ile Mücadele Günleri, 9. İF İstanbul AFM Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali kapsamında nefret suçları ve nefret cinayetleri

deneyimlerini eleştirel perspektifle sunan “Nakka” adlı sergi ile ilgili haberlerden oluşuyor.

Şubat ayı içinde çıkan iki transseksüel bireyin öldürülmesi ile ilgili haberler, ilk cinayet 10 Şubatta Son Haber, Haber Türk, Sözcü ve 11 Şubat'ta Sabah gazetelerinde, ikinci cinayet ve nefret suçu ise 18 Şubat'ta Dokuz Sütun, Gün Boyu, Milliyet, Posta, Radikal, Şok, Taraf, Vatan ve Yeni Şafak gazetelerinde yayınlanmıştır. Bu haberlerin verilışı sırasında “travestiye infaz” başlıkları atılmış, mağdurların kimliği ve ev adresleri açık bir şekilde ifade edilmiş, kullanılan görsellerle önyargı beslenilmiş, şiddet meşrulaştırılmış, LGBTT'lere ilişkin stereotipleri besleyen ve aynı zamanda homofobik bir tutum izlenmiştir. Özellikle 18 Ocak'ta Şok gazetesinde yer alan habere baktığımız zaman haber, “Kız Fevzi'nin Boğazını Kestiler” başlığı ile yer almış ve haberin içindeki bu çirkin, “Kız Fevzi” yakıştırmaları, pek çok kez yinelenmiştir.

Ahmedinecad'ın iktidara gelmesinden bu yana İran'da eşcinsellere yönelik baskı artmıştır ve hatta Ahmedinecad, İran'da eşcinsel yok demiştir. Bugüne kadar yüzlerce eşcinsel İran'da öldürülmüş ve can güvenlikleri tehlikede olduğu için İranlı LGBTT sığınmacılar Türkiye'ye kaçarak, mülteci işlemlerini başlatmaktadır. Bu durumla ilgili haberler, 16 Şubat'ta Hürriyet, Milliyet, Posta, Radikal, Akşam, Cumhuriyet, Vatan ve Haber Türk gazetelerinde yayımlanmıştır. Bunlardan, Vatan gazetesinde yayımlanan haberde “sığınan bu geylerden biri alınmış kaşlarıyla kent halkının ilgisini çekiyor” ibaresi kullanılmış ve LGBTT'lere yönelik stereotipleri beslemektedir.

Kaos GL'nin düzenlediği Homofobi Karşıtı Buluşma ile ilgili haber, 28 Şubat'ta Radikal İki'de insan haklarına duyarlı bir üslupla yayımlanmış ve eşcinsellikle ilgili olumlu bir rol model içermektedir.

İzmir Siyah Pembe Üçgen Derneği'nin kapatılma davasının ertelenmesi ile ilgili haberler, 10 Şubat'ta Haber Ekspres'te homofobik olarak; yine 10 Şubat'ta Gazetem Ege ve Günlük, 12 Şubat'ta Hürriyet Daily News and Economics gazetelerinde ise pozitif ve Tarafsız olarak yayımlanmıştır.

Travesti cinayeti aydınlanıyor

İSTANBUL - Fatih'in Şehremini semtinde Aycan takma adını kullanan travesti Fevzi Yener'in evinde öldürülmesi, ev arkadaşı Seyhan Özmemiş'in de ağır yaralanması olayıyla ilgili üç şüpheli yakalandı. İstanbul Asayiş Şube Müdürlüğü Cinayet Büro Amirliği ekipleri tarafından yakalananlar Zafer T, Mesut A. ve Fatih K. adliyyeye sevk edildi. Üç şüpheli Aycan'ı (Fevzi Yener) önceden tanıyordu. İddiaya göre evine geldiklerinde Zafer T. ile Aycan arasında kavga çıktı. Şüpheliler Aycan'ı bıçakla öldürdü ve evdeki 70 lirayı alarak kaçtı. (Radikal)

Dünyadan haberler içinde Fransa'da transseksüelliğin ruh hastalıkları kategorisinden çıkarılması ile ilgili haberler, 15 Şubat'ta Birgün ve 16 Şubat'ta Günlük gazetelerinde "Transseksüeller için tarihi gün" başlığı ile insan haklarına duyarlı bir biçimde yayımlanmıştır.

BBC spikeri Ray Gosling'in sevgilisine ötenazi uygulaması ile ilgili haberler, 17 Şubat'ta Hürriyet, Posta, Sözcü, Ege Telgraf, Halka ve Olaylara Tercüman gazetelerinde yayımlanmış, ancak haberin verilmesi sırasında Ray Gosling ve sevgilisinin eşcinsel oldukları, sevgilisinin AIDS olduğu ve acı çektiği negatif bir şekilde vurgulanarak, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri beslemektedirler.

Şubat ayı içinde çıkan kültür sanat haberlerinden İzmir Siyah Pembe Üçgen Derneği tarafından düzenlenen Baki Koşar Nefret Suçları ile Mücadele Günleri ile ilgili haberler, 6 Şubat'ta Radikal, Birgün, Agos gazetelerinde insan haklarına saygılı ve duyarlı bir dil kullanılarak yayımlanmıştır.

9. İF İstanbul AFM Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali kapsamında nefret suçları

**Gay hakkı
ruj sürme
hakkı
değildir**

“Cemil İpekçi niye eşcinsellerin haklarını aramıyor” diye yazınca telefon açtı. Anlatıkları ilginçti: “Hak deyince seks hakkını algılıyorlar. Ruj sürmek, erkekle yatmak değil, istediğin işi yapabilmek haktır.”

“Yarın birisi 'Eşcinsel olduğum için milletvekili olamıyorum' derse, onun arkasına geçerim. Seçilme hakkı için savaşırım. Ama, diyen yok. Türkiye'de eşcinsellere ayrımcılık yok. Avrupa'dan özgür.”

Fatih ALTAYLI'nın yazısı 13'te

ve nefret cinayetleri deneyimlerini eleştirel perspektifle sunan "Nakka" adlı sergi ile ilgili haberler ise 1 Şubat'ta Altyazı dergisinde, 17 Şubat'ta Bizim Gazete ve 15 Şubat'ta Birgün gazetelerinde insan haklarına saygılı ve duyarlı bir dil kullanılarak yayımlanmıştır. Bu özellikleri ile kültür sanat haberleri kategorisinde bahsi geçen gazetelerdeki bu haberler, Şubat ayı içinde yayımlanmış insan haklarına en saygılı ve duyarlı haberlere örnek teşkil etmektedirler.

Eşcinseller çocuk sahibi olmasın mı

■ Nuray BABACAN / ANKARA

AVRUPA Konseyi Alleden Sorumlu Bakanlar Konferansı'nın Haziran 2009'da yapılan toplantısında, "Farklı aile formlarında yetişen çocukların haklarına ilişkin" düzenlemeler ele alındı. "Çocuk Sahibi Olma İsteğini Destekleyen Kamu Politikaları: Toplumsal, Ekonomik Ve Kişisel Faktörler" başlığı altında yapılan toplantıda, çocuk sahibi olma isteğinin ve çocukların menfaatlerini destekleyen kamu politikalarının gözden geçirilmesi gerektiği belirtildi. Toplantıda Türkiye'yi Kadın ve Alleden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf temsil etti.

Ancak Türkiye, deklarasyona konulması planlanan, "Farklı aile formlarında yetişen çocuk haklarını kamu tarafından desteklenmesi" maddesine yazılı olarak itiraz etti. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürü Ayşen Gürçan imzalı yazıda, Türkiye'nin, konuya ilişkin kamu politikalarını desteklediği belirtildi. Başvuruda, "Ancak, ülke olarak eşcinsel evliliği kabul etmediğimiz gibi, homoseksüel aile ebeveynlik kurumunu da kabul etmediğimizi belirtmek isteriz" ifadesi yer aldı.

İtiraz sonuç verdi

Türkiye'nin görüşünü dikkate alan Avrupa Konseyi, deklarasyonda yer alan, "Bugünlerde aile, farklı yaşam biçimleri düzenlemelerini ifade etmektedir ve Avrupa'daki çocuklar çoğunun yaşam süresince değişikden farklı aile formları içerisinde büyümektedir" maddesine, "Bu aile formlarının ülkeden ülkeye farklılık göstermekte olduğu" ifadesi eklendi. Ayrıca, Türkiye'nin talebi üzerine, ilgili maddelere "Ulusal yasal çerçeveler kapsamında değerlendirilmesi" ifadesi eklendi.

Selma Aliye Kavaf

Türkiye, Avrupa Konseyi'nin çocuk haklarıyla ilgili deklarasyonuna imza atarken, "Eşcinsellerin evlat edinmesinin önü açılmasın" diye öngörme aldı. Türkiye, "Farklı aile formlarında yetişen çocukların hakları" maddesine, "Ülke olarak eşcinsel evliliği ve ebeveynlik kurumunu kabul etmiyoruz" diye itiraz etti. Avrupa Konseyi, Türkiye'nin yazılı itirazını dikkate aldı.

Eşcinsel evlilik yasalarda yok

Kadın ve Alleden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf, konuşma için yaptığı açıklamada, Türkiye'nin geleneksel aile değerlerine önem verdiği belirterek, "Yasalarda eşcinsel evlilik bulunmamaktadır. Tavsiye kararı niteliğinde de olsa farklı aile formları ile ilgili hassasiyetimizi Avrupa Konseyi'ne iletтік. Konsey de bunu dikkate alarak deklarasyon metninde gerekli olan değişiklikleri yaptı" dedi.

ABD vatandaşı Brad Fister, transjeneranme yöntemiyle sahip olduğu kızı Ashton ile.

Nefret cinayetlerine 'yeter' çığılığı

LGBTT, artan nefret suçları ve cinayetlerine karşı "Sessiz kalma suça ortak olma" çağrısı yaptı. İstanbul LGBTT Sivil Toplum Girişimi, EHP'li LGBTT'liler ve Kadın Kapısı üyeleri, Galatasaray Lisesi önünde bir araya geldi, nefret cinayetlerini protesto etti.

Geçtiğimiz günlerde müşterisi tarafından 17 bıçak darbesiyle öldürülen Transseksüel F.Y. ile birlikte son bir haftada **cinsel yönelim** ve kimlikleri nedeniyle öldürülenlerin sayısının 5'e çıktığını hatırlatan Kadın Kapısı Projesi Danışmanı Şevval Kılıç, "Geçen hafta Afyon'da Kemal bıçakla öldürüldü. Cumartesi günü Ankara'da Zuhal gasp edilerek omzundan bıçaklandı. Salı gecesi Antalya'da Derya bıçaklanarak öldürüldü. Çarşamba günü İstanbul'da Aycan evinde bıçaklanarak öldürüldü" diye konuştu.

Devletin ölümler karşısındaki suskunluğunu bozmamasına ve önlem almamasına tepki gösteren Kılıç, "Harekete geçmek için neyi bekliyorlar? Kaç kişinin daha öldürülmesi gerekiyor? Bu hükümet kimin hükümeti? Bu meclis kimin meclisi?" diye sordu.

VALİ'DEN ÇAPKIN SORUŞTURMASINA 'RED'

İstanbul LGBTT Sivil Toplum Girişimi üyesi Ece Dalaman ise, Transseksüel ve Travestilere karşı polisler tarafından keyfi olarak kesilen para cezası ile ilgili Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın hakkında yaptıkları suç duyurusuna değindi. Dalaman, Çapkın hakkındaki soruşturma taleplerinin reddedildiğini söyledi. **Zeynep Kuray**

Mart 2010

Mart ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transeksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 609 adet haber tarandı. Bu haberlerin 550 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 59 adetti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 609 haberin 481 ü "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transeksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 128 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 158 adet köşe yazısı, 303 adet haber, 53 kültür/sanat haberi, geri kala-

nını ise (95) magazin haberleri/röportajlar/mekân tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır. Bu haberlerin bir kısmı ise (8 tanesi) çeşitli yayınların manşetlerinde de yerini almıştır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini de-

ğerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Mart ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; eşcinselliğe dair stereotipleri besleyen haberlerin 205 adet ile ilk sırada yer aldığını görüyoruz ve insan haklarına saygılı ve duyarlı 126 adet haberden hemen önce sayıca en çok olan haberler olarak karşımıza çıkıyor. Kullanılan kelimelerin yanlış olduğu 95 adet haber ve dili homofobik olan 117 adet habere ek olarak, eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içeren 97 adet haberi de Mart ayı içerisinde çeşitli yayınlarda çıkan haberler arasında gözlemek mümkündür.

Mart ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Ülke içi haberlerde, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selam Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır" açıklaması veya bu açıklamanın eleştirisini içeren haberler, CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in mecliste Kaos GL ve Pembe Hayat temsilcilerini de davet ederek Bakan Kavaf'ın açıklamasını eleştirdiği basın toplantısı ile ilgili haberler göze çarpmaktadır.

Dünyadan haberlerde ise 1995'te 8 bin Bosnalı Müslüman erkeğin Sırp tarafından öldürüldüğü Srebrenitza katliamına Hollandalı eşcinsel askerlerin neden olduğunu söylemesi üzerine çıkan haberlerin Mart ayında yayınlanan haberler arasında çoğunlukta olduğunu görmekteyiz.

Kültür/Sanat Haberleri'nin büyük çoğunluğunu ise Ferzan Özpetek'in Yönetmenliğini yaptığı Serseri Mayınlar (Mine Vaganti) filmi ile ilgili haberler ve bu film ile ilgili Ferzan Özpetek ile yapılan röportajlar oluşturmaktadır.

Magazin haberleri ise Ricky Martin'in kendi internet sitesi üzerinden cinsel yönelimi açıklaması ile ilgili haberlerden oluşmaktadır.

Ülke içi haberlerde, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selam Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır" ve bunun üzerine Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın ve ABD'nin açıklamasını içeren haberler ve köşe yazıla-

nı Mart ayında gündemi oldukça meşgul etmiştir. Bu haberler 7 Mart'ta Hürriyet, 11 ve 12 Mart'ta Anadolu'da Vakit, Yeni Mesaj, Anayurt, Denizli Yeni Gazete, 13 Mart'ta Kent, Radikal, 14 Mart'ta Anadolu'da Vakit, Posta gazetelerinde homofobik bir üslupla yerini almıştır. 8 Mart'ta Akşam, Günlük, Milliyet ve Radikal, 10 Mart'ta Vatan ve Cumhuriyet, 12 Mart'ta Birgün, Bursa Olay, Günlük, Haber Türk, Halka ve Olaylara Tercüman, Hürriyet ve Milliyet, 13 Mart'ta Agos, Cumhuriyet, Radikal ve Taraf gazetelerinde ise bu açıklamanın eleştirisini içeren haberler yapılmıştır. Bunlardan Agos, Günlük, Birgün, Taraf gazetelerinde yayınlanan haberler, bu konu üzerine yapılmış Mart ayı içindeki insan haklarına en saygılı ve duyarlı haberlerden ve köşe yazılarından olmuştur.

Bu haberler içinde Anadolu'da Vakit gazetesinin yayımladığı tüm haberler ve köşe yazılarında "Gay, lezbiyen, biseksüel gibi isimlendirmelerle propaganda edilen iğrenç günahlara, mantık düşmanı sapmalara, vicdanları kanatan bağımlılıklara karşı bizlerden saygı, sevgi ve hoşgörü beklemek dahası bizleri bu yola zorlamak, terbiyesizliğin dik alasıdır. Eğer homoseksüellerle ilgili bir şiddet veya cinayet varsa, genelde bu şiddet veya cinayetin arkasında ya bir başka homoseksüelin, ya da bu homoseksüellerle ilgili bir başka sapkın karakterin olduğunu görmüyor değiliz", "ABD, eşcinselliğe karşı en katı yasakların olduğu ikinci ülke konumunda. ABD'nin, 50 eyaletinden 41'inde eşcinsellik 'hastalık' olarak değerlendiriliyor ve birçok eyaletinde eşcinseller için tedavi merkezleri bile yer alıyor" gibi ibareler kullanılmıştır. Anadolu'da Vakit gazetesi bu ibareler ile homofobi ve nefret söylemini yaymakta, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri beslemektedir, Mart ayında bu konuya ilişkin en homofobik haberleri yayınlamıştır.

CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in mecliste Kaos GL ve Pembe Hayat temsilcilerini de davet ederek Bakan Kavaf'ın açıklamasını eleştirdiği basın toplantısı ile ilgili haberler ve köşe yazıları, 18 Mart'ta Star, Anadolu'da Vakit, Haber Türk ve 19 ile 20 Mart'ta yine Anadolu'da Vakit gazetelerinde homofobik bir dille yer almıştır. Yine 18 Mart'ta Posta, Milliyet, Akşam, Hürriyet Daily News and Econo-

mics, Hürses, Radikal gazetelerinde ise tarafsız veya insan haklarına saygılı bir dille bu konuyla ilgili haberler yer almıştır. Bu haberler içinde Anadolu'da Vakıf gazetesinin yayımladığı tüm haberler ve köşe yazılarında "Örtüye Köstek, Sapığa Destek" başlığı ile yayınladığı bir habere ek olarak, haberlerde "Bir CHP klasığı. Önce Homo'lama , sonra Omo'lama... Transseksüeller ve homoseksüeller hiçbir zaman cennetin kapılarından içeri giremeyecekler" ve "Sevigen ve eşcinseller. Küçük, şöyle ince uzun bir koltuğa sığışmışlar. Bilmem "Pembe Ev Derneği" , "Yumuşak Hayat Evi" filan. İsimlerini unuttum, yanlış yazmış da olabilirim! Lâkin muhteva aynen bu! Her birinin "Genel" başkanı var. Ortalarında da, CHP'nin vekili. Bu bir basın toplantısı; "top top olmuş" yürekler. Coşkun bir ırmak gibi akıyor! Bu eşcinsellik, ne güzel şeymiş Sevigen'in tasvirince Devlet Bakanı Aliye Kavaf, "Hastalıktır" demişti ya. Değilmiş! Gaaaayet normal bir durummuş! "Ooooh, ooooh" diyor biri . . . Suyundan da koy! Ortam sıkışık; "ay daral geldi" demekte bir başkası. Ben rahatım. . . Adaaam sen de, ne derlerse desinler. . Vakıf'e "Örtüye köstek , sapığa destek! . . ." manşetinden dolayı istedikleri kadar "tepki" gösterebilirler .Yerim sağlam! . . Bir de şu karşıdaki "pırsinkli (piercing) eeerkek" süzgül süzgül bakmasa ! . . Eeee, hamama giren. . . Kıyıda köşede dursa da terleyecek! . . . Offf. . Bitti. . . Ne basın toplantısıymış. Anladık anladık. . . CHP meğerse eşcinseller için varmış! . . . Pozisyon şu. . . Sevigen altmış derecelik açıdan beni görüyor. Sıkışık nizam "temas" halindeki başkanlar da, yumuşak kıvrılışlarla sıkıntılarını belli ediyor. Soru sorayım mı? . . Sorayım, VAKİT geçer! . . "Sayın Sevigen! . . Bir sorum vardı!" "Buyurun bakalım! . ." "Efendim (Lafın gelişi); Sayın Kavaf'ın ayrımcılık yaptığını, insan haklarına aykırı bir tutum içinde olduğunu öne sürdünüz ya . . ." "Evet? . ." "Sayın Sevigen; biliyorsunuz, askerî okullara giriş imtihanlarına eşcinseller kabul edilmiyor. Eşcinsel olduğunu gizleyip de bünyeye katılanlar, muvazafıkları döneminde bu durumları tespit edilecek olursa, mekanizma dışına atılıyor. Genelkurmay da 'ayrımcılık mı' yapıyor sizce? . . "Soru kavi. "Yumuşak" tepkiler almıyor da değil . Ne tuhaf ; "Pırsinkli" eeerkek, bana "Ay ne güzel soruuu" bakışları fir-

latıyor. Hooop, süzülme öyle! . . Sevigen biraz şaşkın. Genelkurmay'ın "da" ayrımcılık yaptığını mı söyleyecek? . . Bak Vakit'in ettiğine. . . Maksat , "AK Partili Aliye Kavafa çatmaktı. Genelkurmay da nereden çıktı böyle? ! . . . İkına sıkına. . . "Kim öyle yapıyorsa yanlış yapıyor. Genelkurmay da yanlış yapıyor! . ." demez mi CHP'li . . . Gel de ikinci soruyu ekleme. "Bir eşcinsel, mesela, Kuvvet Komutanı olabilir mi, Kuvvet Komutam eşcinsel olabilir mi? " . Bunu da sordum, kavanoz dipli dünyada Sordum ve şu "berbat" cevabı aldım: "Olabilir tabii, niye olmasın! . ." . Hoppalaaa! . . Bu kadarına da tahammül edemem doğrusu. . . Hele; Eşcinsellerden biri, gerdan kıraraktan, göz süzerekten. . . "Niye olmayalım ki . Kuvvet Komutanlarından ne eksikimiz var. Cinsel tercihlerimiz kimseyi ilgilendirmez! . . " demez mi! . . Gidiyorum beyleeer. . . Bu muhabbet beni aşar. . . Bundan sonrası, Sevigen'in biçimsiz sözlerinin muhatabına!- Serdar Arseven" gibi ibareler kullanılmıştır. Anadolu'da Vakit gazetesi bu ibareler ile eşcinselleri aşağılamakta, homofobi ve nefret söylemini yaymakta, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri beslemektedir ve Mart ayında bu konuya ilişkin en homofobik haberleri ve köşe yazılarını yayınlamıştır.

Dünyadan haberlerde ise 1995'te 8 bin Bosnalı Müslüman erkeğin Sırplar tarafından öldürüldüğü Srebrenitza katliamına Hollandalı eşcinsel askerlerin neden olduğunu söylemesi üzerine çıkan haberler pek çok gazetede yerini bulmuştur. Vatan, Star, Bugün, Bursa Hayat, Bursa Kent, Posta, Vatan, Zaman, Yeni Asya, Türkiye'de Yeniçağ, Yeni Şafak, Star gazetelerinde Bosna katliamının sebebi ordudaki eşcinsel askerlermiş gibi manşetler atılarak yayınlanmıştır, eşcinseller kriminalize edilmekte ve eşcinselliğe ilişkin stereotipler beslenmektedir. Bursa Olay haberi homofobik bir dille yayınlamış ve nefret söylemi yaymaktadır. Radikal, Haber Türk, Milliyet gazeteleri bu konuyla ilgili haberlerini tarafsız şekilde yayınlamış, Birgün ve Taraf ise eleştirel bir dil kullanmıştır.

Kültür/Sanat Haberleri'nin büyük çoğunluğunu ise Ferzan Özpetek'in Yönetmenliğini yaptığı Serseri Mayınlar (Mine Vaganti) filmi ile ilgili

haberler ve bu film ile ilgili Ferzan Özpetek ile yapılan röportajlar oluşturmaktadır. Bu konuyla ilgili haber ve röportajlar, Cumhuriyet, Hürriyet, Haber Türk, İstiklal, Milliyet Cadde, Sabah, Günaydın, Radikal, Birgün, Star, Akşam Cumartesi ve Posta gazetelerinde tarafsız bir dille yer almıştır, eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içermektedir. Yeni şafak gazetesinde "Bizlere ne zaman FARKLI bir öykü anlatacağsın sevgili Ferzan? Biz çağdaş sinemadaki 'eşcinsel militanlığını deşifre ettikçe, bu tür filmlerin çevresinde demirden bir zırh oluşturan eşcinseller de çılgına dönüyorlar. Fakat, onlar kızacak diye düşüncelerimizi ifade etmekten de kaçınacak değiliz" ve "Duygusal ilişkilerde çizilen ahlaki sınırlar alenen ihlal edilmeye başladığından beri, ikili ilişkilerin rengi değişir oldu. Özgürlük adı altında dejenere edilen ahlaki değerlerin farklı kültürlere taşınması konusunda sinema filmleri önemli bir rol oynuyor. Bu hafta vizyona giren Serseri Mayınlar filmi de bahsettiğimiz kategorideki yapımlardan biri. Ahlaki sınır ve değerleri " tabu " , her istediğini yapmayı " özgürlük " olarak adlandırdığınızda, şüphesiz özgürlük kavramı kulağa daha hoş ve cazip geliyor.

Günümüzde tabu diye tanımlanan kavramdan, insanları sınırlandıran zincirler anlaşılırken; özgürlük ucu bucağı olmayan bir deniz gibi, çok daha sempatik bir çağrışım bırakıyor. Bu yüzden tabu denilen şeylerin, pek çok kimsenin iman ettiği varlık tarafından getirilen yasaklar olduğu kolaylıkla gözden kaçabiliyor, artık her şey hoş görülebilir hale geliyor. İnancınıza aykırı olsa bile" gibi ibareler kullanılmıştır. Yeni Şafak gazetesinde bu ibareler ile eşcinselleri aşığı görmekte, homofobi ve nefret söylemini yaymakta, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri beslemektedir. Magazin haberleri ise Ricky Martin'in kendi internet sitesi üzerinden cinsel yönelimi açıklaması ile ilgili haberler, 31 Mart'ta Bursa Hakimiyet, Cumhuriyet, Gazetem Ege, Haber Türk, Posta, Radikal, Sabah, Son Saat, Star, Şok, Vatan, Yeni Asır, Sözcü, Takvim, Milliyet, Hürriyet, Güneş, Bursa Haber ve Akşam gazetelerinde yer almıştır. Hürriyet, Güneş ve Akşam gazeteleri kullandıkları görseller ile ve Bursa Haber ise "kızların hayalleri yıkıldı" başlığı ile bu haberde önyargıyı ve stereotipleri beslemektedir.

MEHMET ÖZDOĞAN

İSTANBUL - Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf'ın "Eşcinselliğin biyolojik bir bozukluk, bir hastalık olduğuna inanıyorum. Tedavi edilmesi gereken bir şey bence" demesi şaşkınlık yarattı. Kavaf'a insan hakları savunucuları ve eşcinsel örgütlerinden tepki yağdı. Kaos GL'den Ali Erol, "Aliye hanım ne tıpçı, ne psikiyatr. Hangi sınıfta biyolojik bozukluk tanısı koyuyor?" diye sorarken bakanın açıklamasının eşcinselleri hedefe koyup nefret suçlarını artırmasından endişe ediliyor.

Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı (Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı, Adli Tıp Uzmanı, Psikiyatr): Utanç verici bir açıklama. Böyle bir alanda sorumluluk alan birinin bu açıklamayı yapmış olması bence cehalet örneğidir. Çünkü bu alanda çalışıyorsa bilimsel kaynakları da izlemesini beklendik.

Ali Erol (KAOS GL): Kahvehanede konuşur gibi, uzmanlığı olmadığı alanlarda konuşmaması gerekir bir bakanın. Aliye hanım ne tıpçı, ne de psikiyatr. Dünya Sağlık Örgütü ve Amerikan Psikiyatristler Derneği gibi yetkin kurumlar eşcinselliğin hastalık olmadığını 30 yıl önce açıklamışken, nasıl olur da bir bakan bunları söyleyebilir? Bakan böyle davranırsa, sokaktaki adam neden ayrımcılık yapmasın? Cihan Hüroğlu (Lambda İstanbul): AB sürecindeki bir

Eşcinsellerden Bakan Kavaf'a istifa çağrısı

KADIN ve aileden sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf'ın, 'Eşcinsellik hastalıktır, tedavi edilmelidir, sözleri, eşcinsel örgütlerini ayağa kaldırdı. Bakan'ı istifaya davet eden KAOS GL "Kavaf, eşcinsellerin ve onların ailelerinin de bakanı olduğunu unutmamalı" derken, Pembe Hayat Derneği de açıklamayı 'dehşet verici' buldu. **SAYFA 14TE**

"Eşcinsellik hastalıktır" diyen Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf'a eşcinsellerden tepki yağdı. Eşcinsel Örgütleri, cinsiyet ayrımcılığını suçladıkları bakanın istifasını istediler

YAKIŞMADI SAYIN BAKAN

'Homofobik bir düşünce'

KAOS GL Sözcüsü Umut Güner ve Pembe Hayat Derneği kurucusu transseksüel Buse Kılıçkaya Bakan Kavaf'a tepki gösterdi.

Umut Güner (KAOS GL Sözcüsü): "Bakanlık kol-tuğunda oturan bir kişi, homofobik düşüncelerini boyfesine rahat bir şekilde kusamaz. Dünya Sağlık Örgütü ve ABD Psikiyatristler Birliği, eşcinsellik hastalık değil 'cinsel yönelim' olduğunu, 1970'li yıllarda ilan etmiştir. Bakan Kavaf, dile getirdiği düşünceleri ile bilime de karşı çıkmaktadır. Aileden sorumlu bir bakan olarak bu ülkedeki bütün aileleri kuraklamak durumundadır. Bakan Hanım, tek tip aile yaratmaya çalışıyor olabilir. Ama bu yaklaşım, ülkemizde çocukları eşcinsel olan ailelerin de var olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Sayın Kavaf'ın açıklaması, kendi partisinin 'Demokratik Açılım' söylemiyle de çelişiyor. Bu tür çelişkiler karşısında aklılara, 'Acaba demokrasiyi sadece belli bir kesim için mi istiyorlar' sorusu geliyor."

"HEMEN İSTİFA ETMELİ"

Buse Kılıçkaya (Pembe Hayat Derneği Kurucusu): "Sayın Bakan, bu düşünceleri ile TCK'da yer alan, 'Basın yolu ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik' suçunu işlemiştir. Hemen istifa etmelidir. Cinsiyet ayrımcılığı ve nefret söylemi içeren bu ifadeler, eşcinsellerin yaşamına bile katlanamayan kimi kesimleri şiddete yönlendirecek sonuçlar doğurabilir. Sorumsuzca açıklama yapan bakan hanım, bundan sonra işlenecek eşcinsel cinayetlerinin sorumlularından biri olacaktır. Kendisini derhal istifa'ya davet ediyoruz."

All Ekber ERTÜRK / ANKARA

Eşcinsellerin önde gelen derneği KAOS GL'nin Sözcüsü Umut Güner, Bakan Kavaf'ın "hastalık" diye ifade ettiği eşcinselliğin, Dünya Sağlık Örgütü ve ABD Psikiyatristler Birliği tarafından "hastalık değil, cinsel yönelim" olarak tanımlandığını belirterek, "Sayın Bakan, homofobik düşüncelerini sorumsuzca kusmuyor. Bu görüş, kendi partisinin 'demokratik açılım' söylemiyle de çelişmektedir" dedi.

Transseksüel ve travestilerin örgütlediği Pembe Hayat Derneği kurucusu transseksüel Buse Kılıçkaya ise Bakan Aliye Kavaf'ın, "basın yoluyla halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçunu işlediğini ileri sürerek, "Bakan hanım, ürktücü ve dehet verici bu sözleri nedeniyle hemen istifa etmelidir. Aksi takdirde, bundan sonra işlenecek eşcinsel cinayetlerinin sorumlularından biri olacaktır," diye konuştu.

Utancı Verici, Nefreti Körikleyecek
08/03/2010 7:47
Eşcinsellik hastalık, tedavi edilmeli' diyen Bakan Kavaf'a tepki yağdı:

45

ülkenin bakanı nasıl böyle bir açıklama yapabiliyor? Eşcinseller, toplum tarafından kutsanmak için evlenmek istemiyorlar. Diğer evli çiftlerin sahip olduğu miras, vergi indirimi gibi pratik faydalardan yararlanmak için istiyorlar. Bakanın durup dururken ortaya böyle bir şey söylemesi garip. Cahilce bir açıklama.

Nevin Öztop (Lambda İstanbul): 'Kadın ve Aileden Sorumlu Bakan' gibi cinsiyetçi ismin bakanı nasıl cinsiyetçi olmasın? Hükümetin politik yaklaşımının sert bir yansıması. Bu açıklama eşcinselleri daha da hedef haline getirecektir.

Kürşat Kahramanoğlu (Uluslararası Lezbiyen ve Geyler Birliği Genel Sekreteri, Birgün yazarı): Bakan hanım belli ki AKP tabanına hitap etmek istiyor. Amaç, "Bakın benim başım açık ama aslında hepsinden tutucuyum" demeye çalışmaktır. Önyargılarla dolu bir toplumda söyle-necek en son sözlerden biri. Nedir biyolojik bozukluk? Genlerimizi mi düzeltmemiz gerekiyor?

Belgin Çelik (Pembe Hayat Derneği): Saçma sapan bir açıklama. Nefret suçlarını çoğaltmaktan başka işe yaramaz. Bir tarafta demokratik açılım diyorlar, bir tarafta (bize) hastalıklı muamelesi yapıyorlar. Dr. Nesrin Yetkin (Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği Başkanı): Tarih boyunca yüzde 90'lık bir kesim heteroseksüeldir; yüzde 10'luk kesimde de eşcinsel yönelim vardır. Bu azınlığı ötekileştirme meselesinden başka bir şey değil.

Bakan Kavaf ne dedi?

Faruk Bildirici'nin Devlet Bakanı Kavaf ile röportajı dün Hürriyet'in Pazar ekinde yayımlandı. Kavaf röportajda şöyle dedi: "Eşcinselliğin biyolojik bir bozukluk, bir hastalık olduğuna inanıyorum. Tedavi edilmesi gereken bir şey bence. Dolayısıyla eşcinsel evliliklere de olumlu bakmıyorum. Bakanlığımızda onlarla ilgili bir çalışma yok. Zaten bize iletilmiş bir talep de yok. Türkiye'de eşcinseller yok demiyoruz, bu vakia var."

Amerikan Psikiyatri Kurumu, 1973 yılında eşcinselliği, 'Akıl Hastalıkları Teşhis ve İstatistikleri Klavuzu'ndan çıkarmıştı. Dünya Sağlık Örgütü

de 1993 yılında eşcinselliği 'Uluslararası Hastalıklar Sınıflandırması'ndan çıkardı.

Bakan Kavaf, geçtiğimiz haftalarda da dizilerdeki sevişme sahnelerinden 'irite' olduğunu, RTÜK'te 'Ebeveyn İzleme Kurulu' oluşturulması için adım atacağını açıklamıştı.

Nisan 2010

Nisan ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevice, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 512 adet haber tarandı. Bu haberlerin 467 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 45 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 512 haberin 474 tanesi "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevice, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 38 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 3 adet manşette de kelime olarak yer almış LGBTT toplumu ile ilgili haber, 118 adet köşe yazısı, 233 adet haber, 61 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (100) magazin haberleri/röportajlar/meکان tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Nisan ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; stereotipleri besleyen haberler 245 adet, dili homofobik olan haberler ise 194 adet olarak sayıca çokluk bakımından ilk sıralarda yer almaktadır.

Nisan ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Haberlerin büyük çoğunluğunu ülke içi haberler oluştururken, en göze çarpanları Kaos GL nin düzenleyicisi olduğu ve Kadın ve Aileden Sorumlu Bakan Selma Aliye Kavaf' ın yaptığı "Eşcinsellik hastalıktır ve tedavi edilmelidir" açıklaması üzerine, Kavaf'ın katıldığı bir toplantıda yapılan eylemin yer aldığı haberlerdir. Bu haberler 16 Nisan tarihli Hürriyet, Milliyet, Sabah, Radikal, Today's Zaman, Akşam, Birgün, Bursa Haber, Bursa Olay, Taraf, Günlük, Cumhuriyet, Vatan, Bugün, Özgür Kocaeli, Bursa Kent, Bizim Anadolu, Anadolu'da Vakit ve Sözcü gazetelerinde yer almıştır. Bu haberlerin çoğunlukla tarafsız veya pozitif bir dille yazılmış olduğunu söyleyebilmek mümkünken, Bugün, Özgür Kocaeli, Bursa Kent, Bizim Anadolu gazetelerinde yer alan haberlerde protestocular, "salonda taşkınlık çıkartan grup" olarak tanımlanmış ve güvenlik görevlilerinin protestoculara uyguladığı haksız şiddeti de "yaka paça dışarı atıldılar" olarak lanse ederek, uygulanan şiddeti haklı göstermektedir. Anadolu'da Vakit gazetesinde aynı konuyla ilgili yayınlanan haberde ise "sapıklardan bakana saldırı" başlığı atılarak, nefret körüklenmektedir.

Nisan ayı içinde çeşitli gazetelerde çıkan diğer haberlere göz attığımızda, 15 Nisan tarihinde Bursa'da trans bireyler ile bu bireylere hakaret edip laf atan bir grup arasında çıkan tartışma ile ilgili haberlerin pek çok basında yer aldığını görüyoruz. Bursa Haber, Bursa Hâkimiyet, Bursa Olay, İstikbal, Sözcü, Şok, Taka, Hürriyet Bursa Eki ve İstikbal gazetelerinde bu konu ile ilgili çıkan tüm haberlerin, LGBT bireyleri kriminalize ettiğini, stereotipleri beslediğini ve homofobik olduklarını söylemek mümkündür. Haberlerde kullanılan başlıklarda "travesti dehşeti" veya "travestiler dehşet saçtı, kendilerine laf atanların yüzlerini falçatayla kestiler" gibi ifadelerin kullanılması ile nefret söylemi de yaymakta olan bu haberlerden, Sözcü gazetesinde çıkan haberde "Sarıldığı kadın erkek çıkınca bu hale geldi- travesti Canan garson Halil' i döverek hastanelik etti" başlığı kullanılmıştır. Bu özelliği ile diğerleri arasında en transfobik haber olarak göze çarpmaktadır.

İzmir'de işlenen seri cinayetler ve transseksüel Azra' nın öldürülmesi ile ilgili haberler 28 Nisan tarihinde çeşitli gazetelerde yayın-

lanmıştır. Bu haberler, Radikal, Anayurt, Birgün, Bugün, Bursa Haber, Bursa Olay, Dokuz Sütun, Güneş, Cumhuriyet, Cumhuriyet Ek, Günlük, Günlük Evrensel, Haber Türk, Halka ve Olaylara Tercüman, Hürriyet, Milliyet, Takvim, Posta, Vatan, Türkiye’de Yeni Çağ, Önce Vatan, Ortadoğu, Sabah, Sözcü, Star, Şok, Taraf, Türkiye, Yeni Mesaj, Yeni Şafak gazetelerinde yer almıştır. Bu haberler arasında Takvim ve Posta gazetesinde çıkan haberde stereotipler beslenmiş, mağdurun kimliği açıkça belirtilmiş, ısrarla kimlikte yazan ismi kullanılmıştır. Bir gün sonra 29 Nisan’da yine aynı konuya ilişkin ve bu sefer seri katilin yakalanması ile ilgili haberler, Yenigün, Hürriyet, Ortadoğu, Posta, Referans, Star, Şok, Türkiye’de Yeni Çağ, Yeni Şafak, Akşam, Bugün, Güneş, Günlük, Milli Gazete, Milliyet, Sabah, Takvim, Taraf, Vatan, Zaman, Haber Türk, Haber Türk, Haber Türk, Yeni Mesaj gazetelerinde yayınlanmıştır. Bu haberlerin birçoğunda öldürülen kişilerin “ikisi kadın biri travesti” diye açıklayıcı cümleler yer almış ve stereotipleri besleyen bir üslup kullanılmıştır.

Nisan ayında yayınlanmış kültür sanat haberlerine göz attığımızda, Christopher Isherwood ‘ un yazdığı ve Tom Ford tarafından yönetilen “Tek Başına Bir Adam (A Single Man)” filmi ile ilgili haberler ve 29. İstanbul Film Festivali ve festivalde yer alan 2009 Cannes Film Festivali ödüllü Xavier Dolan’ ın yönettiği “Annemi Öldürdüm” filmi ile ilgili haberler göze çarpmaktadır. “Tek Başına Bir Adam” filmi ile ilgili haberler, 3 Nisan’ da Hürriyet, Milliyet gazetelerinde ve 1 Nisan’da Time Out İstanbul ve Sinema dergilerinde yayınlanmıştır. 16 Nisan’da Radikal,17 Nisan’ da Cumhuriyet, 20 Nisan’da Gündem ve 22 Nisan’da Yenigün gazetelerinde de yayınlanmıştır. Bu haberlerin tümü olumludur. Ancak 17 Nisan’ da Yeni Şafak Haftasonu Eki içinde yer alan haberde “film, eşcinsel ilişki teşhiri ve bu tür ilişkiye övgü içermektedir” cümlesi ile kültür sanat haberleri içinde en homofobik olanı olarak göze çarpmaktadır.

29. İstanbul Film Festivali ve festivalde yer alan 2009 Cannes Film Festivali ödüllü Xavier Dolan’ ın yönettiği “Annemi Öldürdüm” filmi ile ilgili haberler Hürriyet, Milliyet, Timeout İstanbul, Radikal Ek, Tempo,

Birgün, Taraf, Milliyet, Hürriyet, Altyazı, Sinema, Milliyet Sanat, Cumhuriyet, Sabah gazetelerinde veya dergilerinde yayımlanmıştır.

Nisan ayında yayınlanmış olumlu haberlere göz attığımızda, 1 Nisan' da Farmaskop dergisinde eşcinselliğin bir hastalık olmadığını anlatan haberi, Yeni Aktüel dergisinde "eşcinsellik hastalıksa, neden günah" başlıklı haber, 5 Nisan'da Birgün gazetesinde Selçuk Candansayar' ın yazdığı "İbne Fok" isimli köşe yazısı göze çarpmaktadır.

CHP'Lİ SEVİGEN'DEN ŞOK SÖZLER

CHP'li Seviğen, eşcinsellerle birlikte basın toplantısı düzenledi.

Eşcinseller de Kuvvet Komutanı olabilmeli

- Devlet Bakanı Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır, tedavi edilmelidir" sözlerinin ardından eşcinselleri destekleyen ve Kavaf hakkında soru önergesi veren CHP'li Mehmet Seviğen, dün eşcinselleri makamında kabul etti ve bir basın toplantısı düzenledi.
- Ankara Temsilcimiz ve Yazarımız Serdar Arseven'in, "Bakan Kavaf hakkında ayrımcılıktan söz ediyorsunuz, ama askerî okullara giriş imtihanında eşcinseller kabul edilmiyor. Genelkurmay da 'ayırıcı mı?' sorusunu bir süre düşündükten sonra cevaplayan Seviğen, "Kim öyle yapıyorsa yanlış yapıyor. Genelkurmay da yanlış yapıyor" dedi. Arseven bu cevap üzerine, "Bir eşcinsel, mesela Kuvvet Komutanı olabilir mi?" sorusunu yöneltti. Seviğen bu soruyu da, "Olabilir tabii, neden olmasın" şeklinde cevapladı.

SEVİGEN'DEN VAKİT'E ZİYARET

- Arseven'in soruları karşısında zor anlar yaşayan Seviğen, daha sonra Vakî't'in TBMM Bürosu'nu ziyaret ederek, sözlerinin yanlış anlaşılması gerektiğini, amacının eşcinselliği özendirme olmadığını dile getirdi. • 10

'Eşcinsel de komutan olabilir'

Devlet Bakanı Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır, tedavi edilmelidir" sözlerinin ardından eşcinselleri destekleyen ve Kavaf CHP'li Mehmet Sevigen, dün eşcinselleri makamında kabul etti ve bir basın toplantısı düzenledi.

FİRETTİ ÖZGAÇAR / ANKARA
Devlet Bakanı Aliye Kavaf'ın "Eşcinsellik hastalıktır, tedavi edilmelidir" görüşüne sözleri hakkında Medya ve Sözcü Örgütleri Birliği CHP'li Mehmet Sevigen, dün de "eşcinsellerin" makamında sorunlarını dile getirdi ve, ardından dün öğleden sonraya yapılan basın toplantılarını gerçekleştirdi.

Başın toplantısında, Kavaf'ın çok vakit eşcinsellerin haklarına karşı dedi.
"Vakit'in "Önyüz kütük, sapka destak" maddesinde, Mucra'nın 411 maddesindeki gibi bir çarpıklığa (devletlere bağlıdır) ile karşılanıyor. Bu maddelerin Anayasa Mahkemesi'ne taşınarak iptal ettiren CHP'ni, eşcinsellerin bu karar gerektiren yorultu kapıları yerleştiriyor. Özgüven ve yerden Suat Faatkan Özalp'ini de, "eşcinselliğin hastalık olduğuna" şa-ir ediyorlar.

CHP'DEN EŞCİNSELLİK SAVUNUSU
Başın toplantısında, Vakit'le eşcinsellerin "Önyüz kütük, sapka destak" maddesiyle ilgili olarak Sevigen, Kavaf'ın ve Vakit'e "eşcinselliğe" karşı ayrımcılığa karşı tepki gösterdi. Sevigen, "Bilimsel gerçekler, eşcinselliğin bir sapaklık, bir hastalık olmadığını gösteriyor. Bu ayrımcılığa karşı halkın haklarına aykırı bir söylemdir" dedi. Sevigen dedi sonra söz alan "homoseksüellerin" CHP'ye ve Sevigen'e teşekkür etti. "Önyüz destak sapka destak" maddesiyle aynı şekilde eşcinsellerin de hastalık olduğuna şa'ir eden Devlet Bakanı Kavaf'ın ise kırıldığını söyledi.

CHP'li Mehmet Sevigen, bir grup eşcinselle birlikte basın toplantısı düzenledi.

VAKIT'İN SORUSU ZOR ANLARI YAŞATTI
Anayasa Mahkemesi ve Başbakanı Serdar Arseven bu sözcü Sevigen'e şu soruyu yöneltti: "Sapka Kavaf'ın ayrımcılık yapıyor, insan haklarına aykırı bir hüküm içinde olduğuna öne sürdünüz. Bilgiyorsunuz, askeri emrilerde ağır imha talimatlarına eşcinseller kabul ediliyor. Eşcinsel olduğuna güvendiği de bölümlere katılıyor, muvazzafıların ödeniminde de durumları tespit ettiğimize mekânında digne alıyor. Genelkurmay'da ayrımcılık ne yapıyor size göre?" Eşcinsellerin şüphaları arasında soruya cevap veremeye çalışan Sevigen, bir süre şifalıktan sonra,
"Kim öyle yapıyor ona yapıyor. Genel-

kurmay da yapıyor" dedi. Arseven bu soruya cevaben "Bir eşcinsel meslek, Kavret Komutan olabilir mi, Kavret Komutan eşcinsel olabilir mi?" sorusunu yöneltti. Sevigen bu soruya, "Öbeler tabii, öyle olabilir" cevabını verirken, eşcinseller de "Kavret Komutan olamaz mı? Her durum olamaz mı gerekir" diyorlar. Sevigen'e kulakla bakıldığında,
GENELKURMAY'IN DİREKTİ"
CHP'li Mehmet Sevigen'in Kavret Komutanların eşcinsel olmasına ilişkin bu tartışmalı görüşüne şüphaları harmanlar önünde de getirmesini ardından, Genelkurmay Başkânı'nın konuşma için açıklama yapıp yapmayacağı da merak ediliyor.

Sevigen'den Vakit'e ziyaret

TMMB BÜROSU / ANKARA
Pembe Hayat ve Kaos GL üyesi bir grup eşcinselle beraber ziyaret ettikleri, destek verdiği CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen, bu ziyaretin ardından Vakit'in TMMB Kuruluna gelerek, Parlamento Müdahaleleri Ali Eyyaz ile görüşti. "Makulardan kapılarına eşcinselliği desteklemeye ve bu konuda potansiyel engelleri gidermek için" dedi. Sevigen, "Benim makulardan ben olarak engellerim, sizin aracılığıyla kamuoyuna doğru mesaj vermek istiyorum. Ben sadece bu insanlara zaten toplum içinde çok zor şartlarda yapılabilecek ve bu kişi şartları daha da kötüleşmesine önlem verecek kabul ve denetimde hükümetimiz gerektiriyor" dedi.
ÇOCUKLI HEYİT BEKLEMEK BEKLEMEZ
Sevigen, "Ben ve ailem de insanlık insanları, Akademiğin içinde basgın diğer insanlar ve Vakit'le eşcinsellerin aynı var. Benim eşcinselliği desteklerim, buna savunmam gibi bir şey söz konusu olmaz. Ben sadece o insanları toplum içinde zaten çok kötü koşullar altında olduğunu söyleyemiyorduk. Yani bir çocuk bulacaklar, hep beraber bulacağız. Şimdi o kötü koşulları daha da denetimlemeden bir mesaj var mı?" diye konuştu.

Demek temsilcileri Ümit Güner NATO ülkeleri arasında eşcinselleri orduya almayan tek ülkelerin Türkiye olduğunu söyledi. Buse Kılıçkaya ise Zeki Mürren malvarlığını Mehmetçik Vakfı'na bağışlayan TSK'nın eşcinselleri orduya almasının çelişki olduğunu belirtti

CHP'LI SEVİGEN'İN ÖNERİSİ

'İş'te ayırım yapılmalı eşcinseller orduya da alınmalı'

EŞCİNSSEL örgütleri, Pembe Hayat ve Kaos GL temsilcileri, Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf'ın, "Eşcinsellik hastalıktır" açıklamasından sonra kendilerine destek veren CHP Milletvekili Mehmet Sevigen'e teşekkür ziyaretinde bulundu. Görüşmede, Vakıf Gazetesi Temsilcisi Serdar Arseven de, eşcinsellerin orduya alınmadığını belirtirken bir eşcinselin Genelkurmay Başkanı olup olamayacağını sorunca Sevigen, "iş konusunda ayırım yapılmaması, eşcinsellerin

orduya da alınması gerektiğini" söyledi. Sevigen, bakanlık koltuğunda oturan bir annenin, eşcinselliğin hastalık olduğu yolunda açıklama yapmasını eleştirirken, "Bu açıklamanın nereye varacağını düşünmeden konuşması doğru değil. Biz bakanın ne olduğuna, geçmişine bakıyor muyuz? Öldürülürlerse bunun sebebi kim olacak?" dedi. Eşcinselliğin artık hastalık olarak kabul edilmediğini vurgulayan Sevigen bu açıklamaları

ailelerin çocuklar üzerinde hormon tedavisi gibi baskılar kurmasına, işkenceye varan girişimlere yol açtığını savunurken, parası olan, zengin, ünlü eşcinsellerin kadın programlarında göbek attığını, onların bir sorunu olmadığını ancak bu açıklamadan sonra çok sayıda eşcinselin ailesi, arkadaşları ve işyerleri tarafından baskı gördüğünü anlattı. Sevigen, Bakan Kavaf'a ise eşcinsel bir karakterin de yer aldığı "Güneşi Gördüm" filmi izlemesini önerdi. ■ ANKARA

30 NİSAN 2010, hürriyet, yılmaz özdil,

Azra

Esra...

Seri katilin ilk kurbanı.

25 yaşında, bankacıydı.

Baba ocağı Adıyaman'da,

ailesi, komşuları, mesai arkadaşları tarafından toprağa verildi.

*

Ayşe Selen...

Seri katilin ikinci kurbanı.

22 yaşında, öğrenciydi.

Baba ocağı Kütahya'da, ailesi, komşuları tarafından toprağa verildi.

Mimarlık okuduğu İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde binlerce arkadaşının katıldığı törenle uğurlandı.

*

Azra...

Seri katilin üçüncü kurbanı.

30 yaşında, travesti idi.

*

Onu kimse yazmadı.

*

Çok ahlaklıyızdır çünkü...

*

Oğlan çocuklarına tecavüz etmeyi, kız bebeleri koynumuza almayı, ırzına geçerken öldürmeyi, "Kendi aramızda hallettik" diyerek üstünü örtmeyi, "Bu tür rezaletler haber yapılmaz" diye basın yasağı getirmeyi iyi biliriz... Travestileri konuşmayı ayıp sayarız!

*

İzmirliydi Azra.

Asıl adı, Mustafa.

*

İsrarla "Azra" diye yazıyorum, çünkü, bugün duruşması vardı... Azra olarak yaşadığı hayatını tescillemek, kimliğini değiştirmek için hâkim karşısına çıkacaktı. Kimseye zararı olmayan, ayrımcılığa karşı mücadele

etmek için kurulan "Siyah Pembe Üçgen Derneği"nin ilk üyesiydi.

*

Siyah Pembe Üçgen Derneği ve Feminist-İz Derneği'nin Alsancak'taki sessiz oturma eylemiyle uğurlandı. Kadınıyla erkeğiyle eşcinseliyle, benim güzel İzmirilerim katıldı. Sonra? Ege Üniversitesi morgundan dayısı aldı Azra'yı... Çünkü, hepimiz gibi, insan evladiydi Azra, ailesi vardı. Cenaze namazı, ikindiden sonra, Buca Çamlık Camii'nde kılındı. Dayısı, ablası, arkadaşları oradaydı... Buca Kaynaklar Mezarlığı'na defnedildi.

*

Allah rahmet eylesin Azra.
Hakkını helal et.
İzmir sana borçlu.

*

Niye dersenez?
Azra sayesinde yakalandı o katil...
Onu öldürdükten sonra, onun çantasıyla kaçarken kameraya enselendi, onun telefonunu satarken iz bıraktı...

Azra olmasaydı, katil buhardı.

*

Bitirmeden...

*

Sadece Azra'nın kimlik değiştirme duruşması yoktu bugün

Lambdaİstanbul'dan Bakan Kavaf Hakkında Suç Duyurusu

Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti, **Transseksüel** Dayanışma Derneği Lambdaİstanbul, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Aliye Selma Kavaf hakkında "eşcinsellik hastalığıdır, tedavi edilmelidir" sözleri nedeniyle Beyoğlu Cumhuriyet Savcılığı'na 16 Mart 2010 günü suç duyurusunda bulundu.

Savcılığa sunulan dilekçede, 7 Mart 2010 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yayınlanan röportajındaki beyanlarla Bakan Kavaf'ın, Türk Ceza Kanunu madde 125 gereğince hakaret suçu; TCK madde 214 gereğince suç işlemeye tahrik suçu; TCK madde 216 gereğince halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme suçu işlediği ve TCK madde 122'de belirtilen ("...kişiler arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, özürllülük, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yaparak bir hizmetin icrasını yahut hizmetten yararlanımını engellemek ayrımcılık suçunu oluşturmaktadır.") suçun işlenmesine yönelik alenen tahrik ettiği belirtiliyor.

7 Mart 2010 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yayınlanan "Eşcinsellik hastalığı, tedavi edilmeli" başlıklı röportajda Kavaf'ın şu ifadeleri yer almıştır: "Ben eşcinselliğin biyolojik bir bozukluk, bir hastalık olduğuna inanıyorum. Tedavi edilmesi gereken bir şey bence. Dolayısıyla eşcinsel evliliklere de olumlu bakmıyorum. Bakanlığımızda onlarla ilgili bir çalışma yok. Zaten bize iletilmiş bir talep de yok. Türkiye'de eşcinseller yok demiyoruz, bu vaka var."

Kavaf hakkında TCK'nin ilgili maddeleri kapsamında kamu davası açılması isteniyor.

İzmir'de...

Bir duruşma daha var.

*

Azra'nın üyesi olduğu Siyah Pembe Üçgen Derneği'nin kapatılma duruşması!

*

Çünkü, rezaletler yazılmasın diye zırt pırt basın yasağı getiren sayın devletimiz, ayrımcılığa karşı mücadele eden Siyah Pembe Üçgen Derneği'ni kapatmaya çalışıyor.

*

Mahkemeyi etkilemek suçsa, razıyım; gerekirse travestilerle aynı koğuşta yatarım... Lütfen, kapatmayın bu derneği... Kimse sahip çıkmıyor, bari birbirlerine sahip çıksınlar. Alt tarafı "eşit birey" olabilmek için seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Kapatmayın. Lütfen

Mayıs 2010

Mayıs ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 369 adet haber tarandı. Bu haberlerin 347 adeti ulusal gazete/dergilerde, 22 adeti de yerel gazete/dergilerde yer almıştır. Yapılan medya izlemesi sonucunda gerek ana özne olarak gerekse dolaylı olarak LGBTT ile ilgili kelimelerin geçtiği ulusal/yerel haberlerin 330 adeti gazeteler ve 39 adeti dergilerden oluşmakta. Bu 369 haberin 318 tanesi "gey, gay, lezbiyen, transseksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 51 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 3 adet manşette de kelime olarak yer almış LGBTT toplumu ile ilgili haber, 92 adet köşe yazısı, 163 adet haber, 27 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (85) magazin haberleri/ röportajlar/mekan tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Mayıs ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; stereotipleri besleyen haberler ise 163 adet, dili homofobik olan haberler 105 adet ile sayıca çokluk bakımından ilk sıralarda yer almaktadır.

Mayıs ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Haberlerin büyük çoğunluğunu ülke içi haberler oluştururken, en göze çarpanları 1 Mayıs Yürüyüşü, Siyah Pembe Üçgen İzmir Derneği'nin kapatılması için açılan dava, nisan ayında seri cinayet nesnesi olarak nefretle öldürülen transseksüel Azra ile ilgili HIV+ olduğuna dair haberler, 17 Mayıs Homofobiye ve Transfobiye Karşı Yürüyüş, transseksüel Batu'nun 29 Haziran'da öldürülmesi ve akabinde nefret cinayetlerine karşı LGBT bireylerin yaptığı basın açıklaması ile ilgili haberlerdir.

1 Mayıs Yürüyüşü ile ilgili haberler, 2 Mayıs'ta Hürriyet, Akşam, Milliyet, Sabah, Bursa Haber, Bursa Hâkimiyet, Cumhuriyet, Haber Türk gazetelerinde yer almış ve haber 32 yıl sonra, taksim eylemi, Gökkuşluğu ve Pembe Hayat LGBTT örgütlerinin de katılımıyla gerçekleşti biçiminde ve tarafsız olarak verilmiştir.

Siyah Pembe Üçgen İzmir Derneği'nin kapatılması için açılan dava ile ilgili haberler, 1 Mayıs'ta Hürriyet İzmir, Yeni Asır, Birgün, Gazetem Ege, Haber Türk, Radikal ve Cumhuriyet gazetelerinde yer almıştır. Bu haberler arasında Cumhuriyet'te yayınlanan haberde " Kapatma Davasına Ret- Ayrımcılığa Eşitlik Dersi" başlığı kullanılmıştır. Radikal ve Cumhuriyet gazetelerinde "Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Araştırmaları ile Ayrımcılığa Karşı Dayanışma Derneği" ne yönelik olarak, tüzüğünün Türk aile yapısına ve genel ahlaka aykırı olduğu gerekçesiyle açılan kapatma davası reddedildi, İzmir 6. Asliye

Hukuk Mahkemesindeki duruşmada yargıç Mürsel Ermiş, ret kararını “Her insan gibi eşcinsellerin de dernek kurma özgürlüğüne sahip oldukları” hakkına sahiptir diyerek verdi” ibaresi haberlerde yer almış ve bu konuda yayınlanmış en duyarlı haber örnekleri olmuşlardır.

Nisan ayında seri cinayet nesnesi olarak nefretle öldürülen transseksüel Azra ile ilgili HIV+ olduğuna dair haberler, Haber Türk, Sabah, Türkiye’ De Yeni Çağ, Yeni Asır, Takvim, Şok ve Radikal gazetelerinde 5 Mayıs’ta yayınlanmıştır. Bu haberlerin verilmesi sırasında Şok ve Radikal gazeteleri dışındaki gazeteler “öldürülen travesti HIV’ li çıktı” başlığı atmışlar, Şok gazetesi ise “Kız Mustafa AIDS çıktı” başlığını atmıştır. Bu haberler transfobik, stereotipleri beslemekte ve şiddeti meşrulaştıran bir yöne sahiptirler. Radikal gazetesi ise aynı haberi verirken Azra için transseksüel diyor ama Azra’ nın kimlikte yazan ismini (Mustafa Has) ısrarla kullanıyor, iş bulamadığı ön lisans mezunu olduğu, zorunlu seks işçisi olduğunu yazıyor ancak bir yandan da HIV taşıyıcısı olduğu söylenerek, stereotipleri besliyor. Bu bağlamda, 5 Mayıs’ta bu haberi yayınlayan tüm gazeteler negatif ve insan haklarına aykırı üslup kullanmış olurlar.

17 Mayıs Homofobiye ve Transfobiye Karşı Yürüyüş ile ilgili haberler, 17 Mayıs’ta Anayurt, Birgün, Haber Türk, Posta ve Milliyet’te yer almış ve her bir haberde “17 Mayıs Uluslar arası Homofobi Karşıtlığı Günü” ve yürüyüşü düzenleyen “Anti-Homofobi İniyatifi” nden bahsedilmiş, insan haklarına saygılı ve duyarlı haberler olarak Mayıs ayı içinde yerlerini almışlardır.

Transseksüel Batu’nun 29 Haziran’da öldürülmesi ve akabinde nefret cinayetlerine karşı LGBT bireylerin yaptığı basın açıklaması ile ilgili haberler, 30 ve 31 Mayıs’ ta Cumhuriyet, Haber Türk, Hürriyet, Posta, Radikal, Sabah, Star, Taka, Takvim, Tercüman, Türkiye’ de Yeni Çağ, Vatan, Birgün, Günlük, Haber Türk ve Şok gazetelerinde yer almıştır. Bunlardan sadece 31 Mayıs’ta Birgün ve Günlük gazetelerinde yayınlanan ve nefret cinayetleri üzerine yapılan basın açıklaması ile ilgili haberler, LGBT uzmanların görüşlerine yer verdiği ve tarafsız olduğu için benzerleri içinde en insan haklarına duyarlı haberler olmuşlardır.

Mayıs ayında çıkan diğer haberler, köşe yazıları veya röportajlara göz attığımızda, 1 Mayıs'ta Tempo dergisinde yayınlanan İranlı lezbiyen mülteci rap şarkıcısı Saye Sky ile yapılan röportaj, Kaos GL tarafından düzenlenen Homofobi Karşıtı Buluşma için Ankara'ya gelen Judith Butler ile 19 Mayıs'ta Birgün gazetesi için yapılmış röportajı ve 25 Mayıs'ta Taraf gazetesinde çıkan Zeynep Gambetti' nin köşe yazısı, Mayıs ayında yayınlanan en insan haklarına saygılı ve duyarlı röportajlar/köşe yazıları olarak göze çarpmaktadır.

Eşcinseller Bakan Kavaf'ı istifaya çağırıldı

EŞCİNSELLER, düzenledikleri protesto yürüyüşünde Devlet Bakanı Selma Aviye Kavaf'ı istifaya çağırıldı. '17 Mayıs Anti-Homofobi İnişiyatifi' adlı grup, '17 Mayıs Uluslararası Homofobi Karşıtılığı Günü' nedeniyle Ankara'da yürüyüş düzenledi. Sakarya Meydanı'nda toplanan yaklaşık 100 kişilik grup, polis nezaretinde buradan Yüksel Caddesi'ne yürüdü.

Slogan atıp pankart açan grup, Yüksel Caddesi'nde basın açıklaması yaptı. 17 Mayıs Uluslararası Homofobi Karşıtı buluşmanın beşincisini yaptıklarını, eşcinselleri dışlayan sistemin ve sözcülerin kendilerini hasta ve günahkar olarak tanımlaya başladığını ifade etti. Grup, açıklamanın ardından Devlet Bakanı Selma Aviye Kavaf'ı istifaya çağırıldı. Devlet Bakanı Selma Aviye Kavaf, bir süre önce yaptığı açıklamada, eşcinselliği hastalık olarak nitelendirmişti.

Haziran 2010

Haziran ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transeksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 243 adet haber tarandı. Bu haberlerin 222 adeti ulusal/ gazete/dergilerde, 21 adeti de yerel gazete/dergilerde yer almıştır.

Yapılan medya izlemesi sonucunda gerek ana özne olarak gerekse dolaylı olarak LGBTT ile ilgili kelimelerin geçtiği haberlerden 187 adet gazetelerde, 56 adeti dergilerde yer almıştır.

Bu 243 haberin 187 tanesi "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transeksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 56 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 53 adet köşe yazısı, 122 adet haber, 20 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (47) magazin haberleri/ röportajlar/mekan tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Haziran ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içeren haberler 83 adet, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besleyen haberler ise 72 adet olarak sayıca çokluk bakımından ilk sıralarda yer almaktadır.

Haziran ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Haberlerin büyük çoğunluğunu ülke içi ve dünyadan haberler oluştururken, en göze çarpan haberlerin başında 18-27 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen LGBTT Onur Haftası etkinlikleri ve onur yürüyüşü ile ilgili haberler, "Mükemmel Çift" isimli dizide eşcinsel

bir karakteri oynayan oyuncu Tuğrul Tülek' in TRT'deki görevinden atılması ile ilgili haberler, dünyadan haberlerde ise İzlanda Başbakanı lezbiyen Johanna Sigurdardottir' in kız arkadaşı ile yaptığı evlilik ile ilgili haberlerdir.

18-27 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen LGBTT Onur Haftası etkinlikleri ve onur yürüyüşü ile ilgili haberler 1 Haziran' da Time Out İstanbul dergisinde yayınlanmıştır. Ayrıca, 13 Haziran' da Birgün, Cumhuriyet, Radikal, 28 Haziran' da Cumhuriyet, Posta ve Vatan, 29 Haziran' da Günlük, Milliyet ve Radikal gazetelerinde yayınlanmıştır. Bu haberlerden Posta ve Vatan gazetelerinde yayınlanan haber dışındakilerin hepsi insan haklarına duyarlı bir üslupla yazılmıştır. Ancak Posta gazetesindeki haberde kullanılan görseller önyargıyı beslemektedir, Vatan gazetesindeki haberde ise "gelinlik giyip kondom dağıttılar" başlığı kullanılmış ve bu yönüyle eşcinselliğe dair stereotipleri beslemektedir. "Mükemmel Çift" isimli dizide eşcinsel bir karakteri oynayan oyuncu Tuğrul Tülek' in TRT'deki görevinden atılması ile ilgili haberler, 13 Haziran'da Haber Türk, Cumhuriyet gazetelerinde yapılan uygulamayı eleştiren bir dille yayınlanmıştır. Yine 13 Haziran' da Güneş, Sözcü, Vatan, Milliyet ve 14 Haziran'da Hürriyet Daily News & Economics gazetelerinde aynı konuya dair haberler yayınlanmıştır. Bunlardan, Güneş ve Sözcü gazetesi "gay rolü işten etti" ibaresi ile haberi yayınlayarak hem kelime yanlış yapmış hem de homofobik bir dil kullanmıştır.

Dünyadan haberlerde ise İzlanda Başbakanı Joanna Sigurdardottir' in Jonina Leosdottir ile yaptığı evlilik ile ilgili haberlerdir. Bu haberler, 29 Haziran' da Akşam, Anayurt, Birgün, Bursa Olay, Cumhuriyet, Ege Telgraf, Güneş, Haber Türk, Star, Takvim, Taraf, Vatan, Sözcü, Şok, Son Saat, Sabah, Posta, Milliyet ve Hürriyet gazetelerinde yer almıştır. Akşama gazetesinin haberi eşcinsellikle ilgili olumlu bir rol model içeren bir üslupla yayınlarken, aynı haber Hürriyet gazetesinde diğer ülkelerden pride fotoları içeriyor, bu görsellerle stereotipleri ve önyargıyı besliyor. Posta, Sabah, Son Saat gazetelerinde "kadın başbakan kadınla evlendi" veya "kadın başbakan eşcinsel evlilik yaptı" başlıkları kullanılmış ve homofobik haberlerdir. Sözcü, Şok ve Vatan gazetesinde aynı

haberde daha önce erkeklerle yaptıkları evliliklerden bahsediliyor ve 3 çocukları olduğuna vurgu yapılıyor. Bu özellikleri nedeniyle söz konusu gazetelerin yaptığı bu haberler hem homofobik hem de stereotipleri beslemektedir. Taraf gazetesi ise aynı haberi "bu gidişle başımıza lavlar yağacak" başlığı ile yayınlamış, bu özelliği ile homofobik olmasının yanı sıra nefret söylemi de yaymaktadır.

Temmuz 2010

Temmuz ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 254 adet haber tarandı. Bu haberlerin 239 adeti ulusal gazete/dergilerde, 15 adeti de yerel gazete/dergilerde yer almıştır. Bu haberlerden 4 tanesi de çeşitli ajanslardan alınan haberlerdir.

Yapılan medya izlemesi sonucunda gerek ana özne olarak gerekse dolaylı olarak LGBTT ile ilgili kelimelerin geçtiği haberlerden 239 adeti gazetelerde, 15 adeti dergilerde yer almıştır.

Bu 254 haberin 202 tanesi "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 52 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. LGBTT toplumu ile ilgili haberin de içinde olduğu 126 adet habere ek olarak, 55 adet köşe yazısı, 25 kültür/sanat haberi, geri kalanı ise (48) magazin haberleri/röportajlar/mekan tanıtımları ve mini köşelerden oluşmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Temmuz ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; eşcinsellikle ilgili olumlu rol model içeren haberlerin 82

adet ile ilk sıralarda yer aldığını görüyoruz. Ancak buna müteakip, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besleyen haberler 76 adet, kullanılan kelimelerin yanlış olduğu haberler 59 adet, dili homofobik olan haberler ise 38 adet olarak sayıca çokluk bakımından hemen rol model içeren haberlerden sonra yer almaktadır.

Temmuz ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Haberlerin büyük çoğunluğunu ülke içi haberler oluştururken, en göze çarpan haberlerin başında geçtiğimiz sene eşcinsel olduğu gerekçesiyle mesleği olan hakemlikten ihraç edilen Halil İbrahim Dinçdağ'ın bireysel eylemi, transseksüel feminist tiyatro oyuncusu Esmeray'ın hem yazıp hem oynadığı "Cadının Bohçası" ve yine Esmeray'ın oynadığı Dario Fo' nun " Tecavüz" ve " Yalnız Kadın" oyunları ile ilgili haberlerdir.

Geçtiğimiz sene eşcinsel olduğu gerekçesiyle mesleği olan hakemlikten ihraç edilen Halil İbrahim Dinçdağ'ın Türkiye Futbol Federasyonu'nun olağan mali toplantısının yapıldığı otelin önünde gerçekleştirdiği, kendisini işten çıkaran Merkez Hakem Kurulu' nu eleştiren bireysel eylemi ile ilgili haberler 17 Temmuz'da Cumhuriyet, Ege Telgraf, Taraf, Vatan, Birgün, Bugün, Fanatik, Posta gazetelerinde yer almıştır. 18 Temmuz'da İstanbul ve 20 Temmuz'da Akşam gazetelerinde de yer alan bu haberlerin içinde, Cumhuriyet, Ege Telgraf, Taraf, Vatan gazetelerinde "cinsel tercihi nedeniyle işten atıldığı" vurgulanmıştır. Ancak diğer haberlerde ise tarafsız bir dil kullanılmış ve eylem doğrudan basına taşınmıştır.

Transseksüel feminist tiyatro oyuncusu Esmeray'ın hem yazıp hem oynadığı "Cadının Bohçası" ve yine Esmeray'ın oynadığı Dario Fo' nun " Tecavüz" ve " Yalnız Kadın" oyunları, 17 Temmuz'da Hürriyet, 18 Temmuz' da Birgün, 19 Temmuz'da Cumhuriyet, 20 Temmuz'da Anadolu Vakit ve 21 Temmuz'da Haber Türk gazetelerinde yer almıştır. Bu haberler çoğunlukla olumlu rol model içeren ve insan haklarına duyarlı haberler niteliğinde olmasına rağmen, Anadolu Vakit gazetesinde çıkan haberde "daha önce de bir dizi skandalla gündeme gelen Kumba-

racı 50 adlı mekan, şimdi de bir transseksüelin meşrulaşma çabalarına ayna tutacak. Sapık cinsel eğilimlerin meşru gösterileceği mekanda işi şirazesinden çıkaracak oyunlar sergilenecek” biçiminde bir girizgah yazılmıştır. Ve bu haliyle Temmuz ayında çıkan en hedef gösteren, nefret söylemi yayayan, transfobik haber olarak göze çarpmaktadır.

Temmuz ayında çıkan dünyadan haberlere göz attığımızda, Almanya Milli Futbol Takımı’nda oynayan eşcinsel futbolcular, Arjantin’de eşcinsel evliliğin onaylanması ile ilgili haberlerdir.

Almanya Milli Futbol Takımı’nda oynayan eşcinsel futbolcular ile ilgili haberler, 15 Temmuz’da Hürriyet, Milliyet, Haber Türk, Star, Cumhuriyet gazetelerinde yer almıştır. Bu haberler içinde Hürriyet gazetesinde yer alan haberde “ Eşcinseller Yumuşak Mı Oynar?” manşeti atılmış, “(Alman Milli Takım teknik direktörü) Löw’ün oyuncuları hafif ve zarif oynuyor, bunun nedeni cinsel tercihleri olabilir” ibaresi yer almıştır. Bu haliyle bu haber, eşcinselliğe ilişkin stereotipleri beslemekte ve homofobik bir haber olarak göze çarpmaktadır.

Ağustos 2010

Ağustos ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin geçtiği 266 adet haber tarandı. Bu haberlerin 253 adeti ulusal gazete/dergilerde, 13 adeti de yerel gazete/dergilerde yer almıştır. Bu haberlerden 2 adeti de çeşitli ajanslardan alınan haberlerden derlenmiştir.

Yapılan medya izlemesi sonucunda gerek ana özne olarak gerekse dolaylı olarak LGBTT ile ilgili kelimelerin geçtiği haberlerden 246 adet gazetelerde, 20 adet dergilerde yer almıştır.

Bu 266 haberin 202 tanesi “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin yer aldığı haberler, 64 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. LGBTT toplumu ile ilgili haberin

de içinde olduğu 123 adet habere ek olarak, 59 adet köşe yazısı, 22 kültür/sanat haberi bulunmaktadır. Geri kalanını ise (62) magazin haberleri/röportajlar/meکان tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Ağustos ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; eşcinselliğe ilişkin stereotipleri besleyen haberlerin 86 adet ile bu ay içinde ilk sırada yer aldığını görüyoruz. Ancak buna müteakip, kullanılan kelimelerin yanlış olduğu haberler 63 adet, insan haklarına saygılı haberler 54 adet, dili homofobik olan haberler ise 55 adet olarak sayıca çokluk bakımından sırada yer almaktadır.

Ağustos ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Haberlerin büyük çoğunluğunu ülke içi haberler oluşturuyor. Bunlar içinde en göze çarpan haberlerin başında öldürülen transseksüel Derya Yılmaz'ın katilinin yakalanması, Anadolu'da Vakit gazetesinin Kaos GL aleyhine yaptığı bazı haberler üzerine açılan dava sonucunda Kaos GL Derneği' ne tazminat ödemesi gerektiğine karar verilmesi ve Kaos GL tarafından çıkarılan ve 2009 yılına ait haberleri homofobi ve transfobi bağlamında bütüncü altına yatıran inceleme kitabı "Medyada Homofobiye Son" ile ilgili haberlerdir.

Öldürülen transseksüel Derya Yılmaz'ın katilinin yakalanması ile ilgili haberler, 3 Ağustos' ta Birgün, Milliyet, Posta, Şok, Türkiye, Yeni Şafak, Taraf, Radikal gazetelerinde yayınlanmıştır. Posta, Şok, Yeni Şafak hazırladıkları haberlerde açık açık Derya'nın fotoğrafını yayınlanmış, ismini Hayati Yılmaz olarak yazmış ama zanlının yüzünü filigranlamış. Birgün, Milliyet, Türkiye, Taraf, Radikal travesti ibaresi ile yayınlanmış ve haberlerde kimlik adı kullanılmıştır (derya yılmaz yerine hayati y.). Bu yönüyle bu haberler transfobik ve stereotipleri besleyen haberler

olarak Ağustos ayında çıkan haberler arasında göze çarpmaktadır.

Anadoluda Vakit gazetesinin Kaos GL aleyhine yaptığı bazı haberler üzerine açılan dava sonucunda Kaos GL Derneği' ne tazminat ödemesi gerektiğine karar verilmesi ile ilgili haberler 1 Ağustosta Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde yayınlanmış ve Kaos GL Derneği'nin haklı olduğunu gösteren ve Anadolu'da Vakit'in yaptığı Kaos GL ile ilgili nefret söylemi yaratan haberleri ise kınayan bir üslupta yazılmıştır. Bu yönüyle Ağustos ayında çıkan insan haklarına saygılı ve duyarlı haberler arasında yer almışlardır.

Kaos GL tarafından çıkarılan ve 2009 yılına ait haberleri homofobi ve transfobi bağlamında büyüteç altına yatıran inceleme kitabı "Medyada Homofobiye Son" ile ilgili haberler, Radikal gazetesinde yayımlanmıştır. 20 Ağustos'ta Radikal Kitap Eki'nde kitabın tanıtımı yapılmıştır. Ve bu haber içeriği ve dili bakımından Ağustos ayındaki insan haklarına en duyarlı haber olarak göze çarpmaktadır.

Ağustos ayında çıkan dünyadan haberlere göz attığımızda ise, İngiltere'de Muhafazakarlara bağlı milletvekili Crispin Blunt'ın gey olduğunu açıklaması, lezbiyenliği önediği söylenen hap, California eyaletinde eşcinsel evliliği yasaklayan yasanın Anayasaya aykırı bulunması ile ilgili haberleri görmekteyiz.

İngiltere'de Muhafazakarlara bağlı milletvekili Crispin Blunt'ın gey olduğunu açıklaması ile ilgili haberler, 29 Ağustos'ta "Vekil, gayım dedi, eşinden ayrıldı, İngiltere' de Muhafazakâr milletvekili ve ünlü aktris Emily Blunt ' un amcası Crispin Blunt , gay olduğunu söyleyerek 3 çocuğunun annesi 20 yıllık eşi Victoria ' dan ayrıldı" şeklinde bir ifade ile çeşitli gazetelerde yayınlanmıştır. Akşam, Posta, Şok, Vatan, Güneş, Haber Türk, Milliyet gazetelerinde yayınlanan bu haberler bu yönüyle stereotip besleyen ve homofobik haberler olarak basında yer almıştır.

Lezbiyenliği önediği söylenen hap ile ilgili haberler, Haber Türk, Vatan ve Radikal gazetelerinde 18 Ağustosta yayınlanmıştır. Daily Mail gazetesinden alınan "Doğumdan önce alınan ve anne karnındaki kız bebeği

nadir görülen bir genetik hastalıktan koruyan ilacın yan etki olarak , doğacak çocuğun lezbiyen olmasını da engellediği ortaya çıkınca , etik bir tartışma başladı” ibaresiyle verilen bu haberlerde ilk iki gazete stereotip besleyici bir üslup kullanırken Radikal gazetesi tarafsız bir şekilde haberi yayınlamıştır.

California eyaletinde eşcinsel evliliği yasaklayan yasanın Anayasa-ya aykırı bulunması ile ilgili haberler Akşam, Anayurt, Bizim Gazete, Cumhuriyet, Günlük, Hürriyet, Milliyet, Radikal, Taraf gazetelerinde 6 Ağustos'ta yayınlanmış, 9 Ağustos' ta ise Hürriyet Daily News gazetesinde yayınlanmıştır. Tarafsız üslupları ve eşcinselliğe ilişkin olumlu rol model içermesi açısından duyarlı haberler olarak Ağustos ayında çıkan haberler arasında göze çarpmaktadır.

Eylül Ayı

Eylül ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin geçtiği 315 adet haber tarandı. Bu haberlerin 293 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 22 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 315 haberin 280'i “gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevic, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik” kelimelerinin yer aldığı haberler, 35 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 77 adet köşe yazısı, 180 adet haber, 17

Şaban'ı kestiler

■ BURSA'da “İrem” takma adıyla fuhuş yapan travesti Mesut Şaban Okan, evinde vahşice öldürüldü.

■ BOĞAZINDAN karın boşluğuna kadar vücudu kesilen 28 yaşındaki travestiyle ilişkisi olanlar takipte. ■ 4'TE

BU KARARLA KAVAF'A DA TAZMİNAT YOLU AÇILDI

Vakit, eşcinsellere tazminat ödeyecek

Yargıtay, Üskül'ün, KAOS-GL'ye yaptığı ziyaret için "sapıkların ziyareti" diye yazan Vakit'in tazminat ödemesine karar verdi

Gey ve eşcinsellerin sivil toplum örgütü KAOS GL Derneği, 2008 yılında, "Uluslararası Homofobi Karşıtı Buluşma" adı altında bir etkinlik düzenledi. Toplantıya Ak Partili, TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Zafer Üskül de katıldı. Vakit gazetesinin Ankara Temsilcisi Serdar Arseven, Üskül'e köşe yazısında, "Üskül'ün tercihi sapıklardan yana" ifadesiyle tepki gösterdi. Yazıda, "Tutmuş, cinsel sapıkların toplantısına katılmış! Affedersiniz,sey-nelerin toplantısında boy göstermiş! Cinsel tercihlerinden dolayı ayrımcılığa uğramamalarının teminatı olarak bugünkü yönetimi göstermiş! Vay be! Ak Partili bir vekil... 'homoseksüel eğilimlerin teminatı olduklarını ilan edebiliyor! Ne günlere kaldığımızın resmi!" denildi.

Kaos GL, Vakit ve Arseven aleyhine tazminat davası açtı. Yerel mahkeme davayı reddetti. Ancak Yargıtay 4. Hukuk Dairesi bu kararı bozdu.

'Sapık diyemezsin'

Daire "cinsel yönelimleri farklı olan kişilere hakaret niteliğindeki" ifadeler nedeniyle tazminata hükmedilmesi gerektiği belirtti. Karar, eşcinselliğin hastalık olduğunu savunan Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf hakkında açılacak olası tazminat davaları açısından da emsal teskil ediyor.

■ GÖKÇER TAHİNCIOĞLU Ankara

Almanya'da yapılan cinsiyet değişikliğine onay

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, yurtdışında, "erkek" olan cinsiyetini "kadın" olarak değiştiren davacının söz konusu değişikliğin Türkiye'deki makamlarla da tanınması için açtığı davayı reddeden yerel mahkeme kararını bozdu.

Türk vatandaşsıyken Alman vatandaşlığına geçen bir kişi, Almanya'da gerçekleştirilen bir dizi ameliyatla cinsiyetini değiştirerek "kadın" oldu. İsm ve cinsiyet değişikliği de, vatandası olduğu Almanya'nın hukukuna göre karara bağlanan kişi, cinsiyetinin "kadın" olarak kabul edilmesine ve isminin de değiştirilmesine dair yabancı mahkemeye verilen kararların Türkiye'de tanınmasına karar verilmesi istemiyle dava açtı.

Yerel mahkeme reddetti

Davayı götüren yerel mahkeme, cinsiyet değişikliğinin Türk Medeni Kanunu'nun 40. maddesinde gösterilen prosedür izlenmeden yapıldığı ve kararın dayandığı doktor raporunun gerekli prosedürü ihtiva etmiyor olmasını gerekçe göstererek davacının istediğini reddetti. Bunun üzerine davanın temiz incelenmesini yapan Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, davacının cinsiyetinde ve isminde yapılan değişikliğin tanınmasını istemekte hukuki yararının olduğuna işaret ederek yerel mahkemenin kararını bozdu.

■ ANKARA Anka

Polise verdikleri rüşvetleri tek tek kaydetmişler

Eksik belgelere sahip personel servislerinin belgelerini rüşvet

kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (41) magazin haberleri/röportajlar/mekân tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır.

Ekim ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla;

312 haberden 114 haberin dilinin homofobik olduğunu görüyoruz. LGBTT bireylere yönelik şiddetin meşrulaştırıldığı haber sayısı 30, nefret söylemi yayan haberlerin sayısı 13, eşcinselliğe ilişkin stereotipi besleyen haber sayısı 32, LGBTT bireyler cinsel obje olarak sunulduğu haber sayısı 15, LGBTT bireylerin kriminalize edildiği haber sayısı 9 , Bunların dışında 14 haberde kullanılan görseller önyargıyı besleyici nitelikte. 46 haberde ise kullanılan kelime yanlış. İnsan haklarına duyarlı haber sayısı 35, LGBTT dernek veya kişilerden görüş yapılarak hazırlanan haber sayısı ise 21, eşcinselliğe ilişkin olumlu rol model oluşturan haber sayısı ise 16.

Eylül ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Eylül ayı içinde çeşitli gazetelerde yayımlanan ülke içi haberlerin büyük çoğunluğu Osman Sınay'ın yapımcılığını üstlendiği Kılıç Günü dizisinde eşcinsel iki erkeğin olduğu sahne üzerine ve Bursa'da işlenen, transeksüel bir bireye yönelik nefret cinayeti ile ilgili haberlerden oluşuyor.

Bursa'da işlenen nefret cinayeti haberinin verilmesi sırasında "Tra-vestiye İnfaz" "Karnını Yardılar" "Şabanı Kestiler" başlıkları atılmış, mağdurun kimliği açık bir şekilde ifade edilmiş, kullanılan görsellerle önyargı beslenilmiş, şiddet meşrulaştırılmış, LGBTT'lere ilişkin stereotipleri besleyen ve aynı zamanda homofobik bir tutum izlenmiştir.

Kılıç Günü'nde eşcinsel iki erkeğin olduğu sahne üzerine ise Anadolu'da Vakit "Önce Kanal D televizyonunda tecavüze övgü, şimdi de ATV ' de eşcinsel görüntü ", Şok "Yanlış topa girdi" başlıklarını atmış. Haberlerin içeriğinde ise sıkça "Türk toplumunun örf ve adetine ters düşen böyle bir tarzın gösterilmesi kamuoyunda tepkiye yol açtı " "şok eden görüntüler"'". ibareleri kullanılmıştır. Bu ibareler ile homofobi ve nefret söylemini yaymaktadır. Eylül ayında bu konuya ilişkin en homofobik haberleri Anadolu'da Vakit ve Şok yayınlamıştır.

Birgün gazetesinin Osman Sınav'ın dizideki eşcinsel karakterlerin sahnesi üzerine yaptığı açıklamasına dair "Osman Sınav'ın ahlaksızlığı'na tepkiler büyüyor" başlığını atarak, LGBTT derneklerinden ve uzmanlardan görüş alarak İnsan haklarına duyarlı bir haber yayınlamıştır

Eylül ayında çıkan dünyadan haberlere göz attığımızda ise, Küba lideri Fidel Castro'nun devrimin ilk yıllarında eşcinsellere karşı uygulanan baskıları kabul ederek, "Evet, büyük adaletsizlik zamanlarıydı, kim yapmış olursa olsun, büyük bir adaletsizlik! Eğer bunu biz yaptıysak... tüm bunlarda kendi sorumluluğumun sınırlarını çizmek istiyorum, çünkü, eskiden beri, kişisel olarak benim bu tip önyargılarım yoktur" açıklamasından sonra, "Castro : Eşcinsellere kötü davrandık " , "Castro'dan eşcinsel açılımı" gibi ifadelerle medyada yer almıştır.

İngiltere Dışişleri Bakanı William Hague, 25 yaşındaki danışmanı Christopher Myers'la eşcinsel ilişkisi olduğu ve istifa etmesi ile ilgili çıkan haberlerin verilisinde ise "Eşcinsellik skandalı istifa ile sonuçlandı" "Eşcinsel iddiası istifaya getirdi" başlıkları atılarak homofobik haberler olarak basında yer almıştır.

Kaos GL tarafından çıkarılan ve Anti-Homofobi kitabının ikincisi ilgili haberler,Günlük Evrensel, Agos, Birgün gazetelerinde yayımlanmış ve tanıtımı yapılmıştır. Ve bu haber içeriği ve dili bakımından Eylül ayındaki insan haklarına duyarlı haberler olarak göze çarpmaktadır.

Osman Sınay'ın 'ahlaksızlığı'na tepkiler büyüyor

Yapımcı Osman Sınay'ın Kılıç Günü dizisinde bir gay karakteri sevgiyle birlikte yatağa gösterdiği sahne için, "Ahlaksızlığı göstermek için bu sahneyi çektiği" açıklaması LGBT bireylerinin tepkisini çekti. Osman Sınay'a 'acilen özür dile' çağrısı yapıldı.

Osman Sınay'ın 'Kılıç Günü' adlı yeni dizisinde bir gay karakterin sevgiyle birlikte yatağa gösterilmesini medya, 'Türk dizî tarihinde bir ilk' ifadeleriyle yatağa' başlıklarla yerininin ardından yapımı Sınay, 'ahlaksızlığı göstermek için' bu sahneyi yaptığını açıkladı. Yapımcı Sınay'ın bu açıklamasına Türkiye'deki krizlerin, geyi, biseksüel, transseksüel demek ve diğer şemaları tepki gösterdi.

Yapılan ortak açıklamada, Osman Sınay'ın nefret söylemini ısrarla dikkat çekti. "Halihazırda homofobik ayrımcılık ve şiddet pratiklerinin yaygın olduğu eşcinselleri hedef alıp bir toplumun değer içerisinde Osman Sınay'ın bu söylemlerin, bundan sonra eşcinsellere yönelik gerçekleştirilecek nefret körlüğüne açıklık" demeli. LGBT bireyleri, Osman Sınay'ın bu söylemler nedeniyle acilen özür dilemesini istedi.

Ayrıca Osman Sınay'ın bu söylemlere karşı Kaos GL okurlarının dışıncıların öğrenmek için internet sitesi üzerinden okurlarına çağrı yaptı. Gelen tepkilerden bazıları şöyle:

Evan Sevil Önermez: Ne ahlaksız ne ahlaksızlığı Osman Sınay öğretisi (!) ile algılanmak zorunda değiliz, bu yüksek filâhî (!) şahsa elinizdeki medya gücünü böyle kullanmayın hangi ahlaksız şeydenmiş sormak lazım diyeyim ama işte bu boşa gidecek bir soru olur. Anlık bir kimsenin çıkıp basın söylemlerini, geçeri diye alması mantıksız.

bu karakteri/parçaları/özne kazanmasını tahammülümüzün olmadığı, bu ezberlerin boraşacağı söylemek-göstermek zamanındaydı.

Baner Çakar: Kızlar Valisi gibi korkunç, şiddet ve milliyetçiliği öven, birçok 'hasas' yurttaşın örnek aldığı ve insanlara hayran ehit ettiği, sevdiğim dizinin başkarakterleri Fırat Aksoy'da özenle bahalarını ahlaksızlığı kardeşlerini öldürdükleri bir dizinin yapımcısına ne demeye ve hangi yüzle ahlaksızlıklarından bahsediyor aklı alıy gibi değil. Kaldı ki Osman Sınay gibi para için her şeyi kullanmaktan beis görmeyen biri bu komadara ahkâm kesecek soru insan. Müdim nokta ise Osman Sınay'ın bu açıklamasıyla açıkça ayrımcılık yaparak LGBT'leri hedef gösterdiği ve suç işlediği, insan hakları örgütleri ve LGBT dernekleri bu konuda acilen bir şeyler yapmalı.

Alex Boras: Film yapımcısının da çıkıp "Bakan Türkiye'de eşcinseller de vardır ve bu bireyler bir takım hakları almışlardır ve bir onları ahlaksız kurdular için şiddetli dışarıda bırakıp görmemelerini geldik ama bir bu türde ahkâmın farklı boyutuna ortaya koyuldu. Ahlaklı birey demek sadece heteroseksüel olup karşı cinsle ilgili duyulmaz değildir" gibi açıklamalar beklerken tam terinin yapıp eşcinselleri ahlaksızlığını ortaya koyduklarını söyledik. Kimin hangi ahkâmından bahsediyor acaba onu çok merak ediyoruz. Mahşeret kendi ahlaksızlıklarının gün yüzüne çıkarmış oldu.

Eşcinsel çal hetero'larda

Fransa'da yapılan bir araştırma, eşit işlerde çalışan ve aynı niteliklere sahip eşcinsellerle heteroseksüeller arasında, birincilerin aleyhine, özel sektörde yüzde 6,5, kamu sektöründe yüzde 5,5 fark olduğunu gösteriyor. "Eğil işe eşit ücret" gibi kulağa hoş gelen sloganlara rağmen, Türkiye de dahil pek çok 'soyval açından geri kalmış' ülkede, kadınların maaş ve ücretleri erkeklerin çok gerisinde. Yeni kadınlara çalışma hayatında cinsel ayrımcılık kurbanı. Bu konuda Birleşmiş Milletler'den üniversitelere kadar pek çok çalışma ve rapor yayımlanıyor. Ancak bir diğer cinsel ayrımcılık var ki, görmezden geliniyor. Geliniyordu, daha doğrusu. Çünkü son yıllarda 'eşcinselleri uygulanan ücret ayrımcılığı' araştırmalara konu olmaya başladı. Son olarak, Evry Üniversitesi'nden iki ekonomistin yaptığı ve geçen hafta *Libération* gazetesinde yayımlanan bir rapora göre, Fransa'da özel sektörde çalışan eşcinsellerle heteroseksüellerin ücretleri arasında birincilerin aleyhine yüzde 6,5'lük bir fark var. Kamu sektöründe bu fark yüzde 5,5.

seviyedeki eşcinsellere talep edilen ücretler, heteroseksüellerin ücretlerinden ve 'açıklanamayan' bir ücret farkıyla karşılaşıldığını duyuyorlar. Araştırmacılar göre, cinsel tercih ayrımcılığına maruz kalanlar sadece erkek eşcinseller. İzleyen çalışanların ücretlerinde dikkate değer bir fark söz konusu değil.

'Görünür' ve eğitilmiş eşcinseller

Ayrıca, bütün eşcinseller de bu ayrımcılığa aynı şekilde etkilenmiyorlar. Çalışma sonuçlarına göre, yine açıklanamayan bir sebeple, genç

Lezbiyenler etkilenmiyor

Araştırmacılar Thierry Laurent ve Ferhat Mihoubi, gazeteye yaptıkları açıklamada, aynı

TBMM önünde pembe eylem

- **Pembe** Hayat LGBT Dayanışma Derneği üyesi grup, "cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi" farklılığı nedeniyle suçla maruz kalmamasını önlenmesini istedi. Aralarında, Kaos GL, Lambdastanbul LGBT Dayanışma Derneği, MorEl, Eskişehir LGBT Oluşumu üyelerinin de bulunduğu grup, TBMM Dikmen kapısı önünde biraraya geldi.
- **Ellerinde**, "Transfobik hareket karşı bize bir yasa lazım", "Nefret öldürür", "Nefret cinayetlerini sessiz kalma" yazılı dövizler taşıyan grup taktiler, sloganlarla TBMM'ye "Nefret Suçları Yasası" çıkarılması çağrısında bulundu. ● 14'te

bu eylemde katılan kadınlar, Fransa'daki yüzde 5,5 - 6,5 oranlarındaki farkın kamuoyundaki 'yaygın homofobi'den kaynaklandığını düşünüyorlar. Mart 2009'da yapılan bir araştırmaya göre, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı. Bu fark, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı. Bu fark, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı.

Fransız araştırmacılar, Fransa'daki yüzde 5,5 - 6,5 oranlarındaki farkın kamuoyundaki 'yaygın homofobi'den kaynaklandığını düşünüyorlar. Mart 2009'da yapılan bir araştırmaya göre, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı. Bu fark, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı.

Fransız araştırmacılar, Fransa'daki yüzde 5,5 - 6,5 oranlarındaki farkın kamuoyundaki 'yaygın homofobi'den kaynaklandığını düşünüyorlar. Mart 2009'da yapılan bir araştırmaya göre, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı. Bu fark, eşcinsellerin ücretleri arasında bir fark vardı.

Ekim Ayı

Ekim ayı içerisinde Ajans Press tarafından, içerisinde "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin geçtiği 333 adet haber tarandı. Bu haberlerin 310 adeti ulusal/yerel gazetelerde, 23 adeti de ulusal/yerel dergilerde yer almıştır.

Bu 333haber 314'i "gey, gay, lezbiyen, transeksüel, transseksüel, travesti, eşcinsel, dönme, homoseksüel, biseksüel, ibne, sevici, queer, cinsel yönelim, cinsel tercih, cinsel kimlik" kelimelerinin yer aldığı haberler, 19 tanesi ise LGBTT bireyleri ilgilendiren doğrudan eşcinsellik üzerine yazılmış haberlerdir. 58 adet köşe yazısı, 221 adet haber, 14 kültür/sanat haberi, geri kalanını ise (40) magazin haberleri/röportajlar/mekân tanıtımları ve mini köşeler oluşturmaktadır.

Medyada yer alan haber taramaları, 18 kategori üzerinden kategorizasyon yapılarak devam etmiştir. Bu kategoriler medyanın LGBTT bireylere yönelik yaklaşımını analiz etmeye yönelik, olumlu, olumsuz ve tarafsız kategorilerden oluşmakta ve haberin içeriğini ve dilini değerlendirmeye yönelik kategorizasyona katkı sağlamaktadır. Ekim ayı içerisinde yer alan haberlerin kategorizasyonuna baktığımız zaman sırasıyla; 108 adet ile içeriği homofobik olan haberlerin ilk sırada yer aldığını görüyoruz. Kullanılan kelimelerin yanlış yazıldığı 82 adet haber var. Yine 18 haberin içeriğinde LGBTT bireyler kriminalize edilmiş ve 12 adet haberde cinsel obje olarak sunulmuş. Nefret söylemi yapan 11 adet haber in dışında İnsan haklarına duyarlı 42 adet haber ve 16 adet haber LGBTT dernek veya uzmanlardan görüş alınarak hazırlanmış.

Ekim ayı içinde medyada yer alan haberlere daha detaylı bir göz attığımızda;

Dünyadan haberlerde, ABD'de Tyler Clementi'nin oda arkadaşı tarafından gizlice çekilmiş görüntüleri internete yayınlanınca intihar etmesiyle ilgili haberler, 01.10.2010 ve 02.10.2010 tarihlerinde Şok, Takvim Anayurt gazetelerinde "İnternetteki Görüntüleri sonu oldu",

"Dünyaya Sığamadı" "Seks Görüntüleri intihar ettirdi" başlıklarıyla gündemdeydi

Sevgilisi olan Bandar Abdulaziz'i boğarak öldürmekle suçlanan Suudi Prens Saud Abdulaziz Bin Nasir Al Saud'un haberi, 07.10.2010 tarihinde Akşam, Güneş, Haber Türk, Milliyet, OrtaDoğu, Önce Vatan, Posta, Star, Şok, Takvim,Vatan da" Sevgili ' uşağını Prens öldürmüş" "Suudi prens şoku gay suudi prens uşağını Öldürdü " " Suudi prens seks kölesini döverken güvenlik kamerasına yakalandı" gibi başlıklarla verildi.

Belgrad'da Eşcinsellik karşıtları ile Belgrad polisinin çatışma haberi,11.102010 tarihinde akşam, cumhuriyet, haber türk, posta, radikal, sabah taraf, gazetelerinde " eşcinsel karşıtları polisle çatıştı" "eşcinsel gösterisi kana bulandı" "belgrad karıştı" " belgrad ' da eşcinseller yine saldırıya uğradı" gibi başlıklarla verildi.

İngiltere'de cinsiyetini değiştiren Becki McKechni'nin Eşcinsel yönelimi nedeniyle yazılan haberler, Rusya'da ilk kez yasal olarak izin verilen yürüyüşün haberi,18 bin kişinin katılımıyla Güney Afrika'da gerçekleşen pride haberi,Barack Obama'nın "eşcinsel olunmaz eşcinsel doğulur" açıklaması sonrasında yapılan haberler ve yine Obama'nın Karikatürüze edilmiş 4 karakterli afişi nedeniyle çıkan haberlerin ekim ayında yayınlanan dünyadan haberler arasında çoğunlukta olduğunu gözlemledik.

Ülke içi haberlerde ise, Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği nedeniyle,Nefrete karşı yasa tasarısı için meclise yürüyen Kaos GL, Pembe Hayat gibi Türkiye'deki Lgbtt dernek ve oluşumların çağrıcılığını üstlendiği eylem haberi," nefrete karşı bir yasa lazım" "eşcinsel cinayetlerine karşı yasa istediler" "tbmm önünde pembe eylem" "en pembe protesto" "eşcinseller meclis ' te" "eşcinsel cinayetlerine karşı yasa istediler" başlıklarıyla Bursa'da geçtiğimiz ay cinsiyet kimliği nedeniyle öldürülen İrem Okan'ın cinayet zanlısı için müebbet hapis talebiyle dava açılması nedeniyle yapılan haberler, "travesti cinayetine müebbet hapis talebi" "travesti katiline müebbet istemi" "sıra bende cinayetine ' müebbet istendi" "savcı ömür hapis cezası istedi" başlıklarıyla Fransa, Almanya gibi Avrupa ülkelerinden Bodrum'a tatile

gelen, gey ve transeksüel bireylerle ilgili yapılan haberler çoğunlukla gazetelerin gündemindeydi. "bodrum eşcinsel akını" " olay gay'ler tatile geldi" " gay' lerin bodrum çıkarması" " bodrum gay lerin başkenti oluyor" "gayler gözlerini bodrum ' a dikti" "gayler tatilde" başlıklarıyla Bursa'da beyin kanaması neticesinde ölen Transeksüel bir bireyin cenaze işlemlerinden sonra İmam'ın müftülüğe danışma haberi, Atv'de yayınlanan "Bir İstanbul Masalı" dizisinde yıllar sonraki tekrarımda eşcinsel karakterlerin sansürlenmesi ile ilgili haberler birçok gazetenin gündemindeydi.

Aşağıda Ekim ayına ait sırasıyla nefret söylemi yayan, en homofobik haberleri ve insan haklarına duyarlı haber örneklerini görebilirsiniz.

MAZLUMDER: ÜSKÜL İSTİFA ETSİN

HÜSEYİN KULAOĞLU / İSTANBUL.
MAZLUMDER İstanbul Şubesi, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Zafar Üskü'ü küfür, çocukları bağışlı olarak okula göndermek isteyen aileleri ilgili olarak, "Bu iş daha ilerine gidersen, devlet o çocuğu alır ve öğrenim görmesine sağlar" demesine sert tepki gösterdi.

Mazlumder İstanbul Şubesi tarafından yapılan yazılı açıklamada, devlet çocuğun sınırlı öğrenim zihniyetini derhal taltit etmesini istedi.

Çocuklarını ilköğretim okullarına bağışladığı gibi nezuhur olmadığın belirtildiği açıklamada, "Bilakis, demerinizde de yakından takip edilen ve 'sekiz yıllık kesintisiz eğitim uygulaması' bağladığından bu yana dinlenmeden pek çok vakada ve tartışmada demerimize bağlanmıyor ancak 10 küsur senedir bağışlı sorununa kulaklarını bıkırmış olan hükümetler, siyasetler ve medya bu mazlumyetlerden ve taleplerden haberdar olmadığı için sorunun buğün ortaya çıkışın zannetmemektedir" denildi.

Aileleri provokasyonla suçlarılarını kamuoyuna yansıtmak ve aileleri bu haksız baskıya götürenin yüküne katılmakla okudunun kaybedildiği açıklanarak şunlar söylendi: "Hübu-

ki Türkiye'nin de taraf olduğu insan hakları sözleşmelerine göre 'çocuğun da din ve vicdan hürriyeti' arar ve 'babeyletler çocukları kastedilmiş din ve ahlaki prensiplere göre eğitime haklarına' sahiptir. BM Çocuk Hakları Beyannamesi - BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi' Ayrıca yine uluslararası insan hakları hukuku gereği devlet - hükümeti muamele ve ihmali - omeksiz çocukları ailelerinden ayırmaz".

Mazlumder açıklamasında, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı Zafar Üskü'le ve kendisini destekleyen gurularına, "hak ihallerine göre olacakları yerde yeni ihali biçimleri oluşturmanın, haksız bu şekilde sınırlı etmemenin hukuk ve ahlak dışı olduğunu" belirtildi. Açıklamada;

"Temel insan hakları noktasında bu kadar çarpık ve arkalı bir zihne sahip bir kimsenin, millet adına insan hakları mücadelesi yapacak bir kurumun başkanlığı olması son derece yanlış buluyoruz ve kendisini istifaaya davet ediyoruz" denildi.

ÜSKÜL DAHA ÖNCE NELER YAPMIŞTI?

- Zafar Üskü; lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transeksüellerin 'Homofobi Karşıtı Bülümü' konferansına katılarak, AK Parti'nin eşcinsellere de aynı mesafede olduğunu iddia etmişti. Üskü, bir sorularla karşılaştığında durumunda hemen kendisini arayabileceklerini söylediği Kaos GL adlı sarpın demerlini topluluğuna katılarak "Lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transeksüellerin etniklerine katılan ik milletvekili" unvanını kazanmıştı.
- İstanbul Esenyurt'ta Ali Kul Çok Programı Lisesi'nde bir öğretmenini Ramazan ayında Alevi olan bir öğrenciyi onur, kutuyor musun? diye sorulduğu iddia edilmişti. Onur, tutaradığın söylemini üzerine öğretmen tarafından darp edildiği ileri sürülen öğrenciyi Zafar Üskü sarpı çıkmıştı.
- Üskü, asparagüs haber haberiında basın toplantısı düzenlemiş, öğretmenini bilmenden suçlamıştı.

Milletine Fransız bir eşcinsel aşığı: Nedim Gürsel

FAHREDDİN DEDE / İSTANBUL

Kaleme aldığı "Allah'ın Kızları" adlı romanıyla büyük bir sansasyona imza atan sarpık eğilimli yazar Nedim Gürsel'in yıldız yerinden parlatılıyor. Daha önce Vatana gazetesine verdiği röportajında eşcinsel eğilimleri olduğunu övünerek anlatan Nedim Gürsel'in yayıncısı ise pornoculuktan sabıkalı Aydın Doğan'ın sahibi olduğu Doğan Kitap. Gençliğinde homoseksüel eğilimleri olduğunu, Fransız bir denizciye aşık olduğunu belirten ve 'Hatir-

la Barbara' isimli kitabında da gençliğindeki ahlak dışı tecrübelerini anlatan Gürsel'in kitaplarının çok satmasından en büyük etken, medyanın bu yazarı parlatması olarak gösteriliyor. Sarpık cinsel eğilimleri sebebiyle Müslüman milletin ilgi bulmayan Gürsel, kitapları vasıtasıyla eşcinselleştirebilir meşruiyet sağlıyor.

KAOS GL ve LGBTT gibi birçok sarpık dernekten daha da fazla ses getirdiği için Gürsel hakkında **'Tek başına bir dev'** benzetmesi yapılıyor.

BODRUM GAY'LERİN BAŞKENTİ OLUYOR!

Tanınmış turizm şirketi 'Alternative Holidays', ünlü turizm beldesine 160 gay turist getirdi. Bodrum'un gaylerin Rivierası olacağını belirten şirketin hedefi, 100 bin gay turist getirmek!

Doyasıya eğleniyorlar!

► BODRUM gaylere kaldı! Tanınmış turizm şirketi 'Alternative Holidays', Fransa, Almanya, İngiltere ve Belçika'dan 10 günlük tatil için 160 gay ve transeksüel turist getirdi. Bodrum'daki lüks otellere yerlesen gay turistlerin arasında Fransa ve Almanya'da yaşayan Türklerin de olduğu belirtiliyor. Bol bol alışıvermiş yapan gayler, tekneyle mavi tura çıkıp doyasıya eğlendiler.

Bodrumlular hoşgörülü!

► ULUSLAR ARASI Gay ve Lezbiyen Seyahat Birliği'nden Carlos Kytra, Bodrum'un gaylerin yeni Rivierası olmaya aday olduğunu belirterek, "Gaylerin dünyada en rahat tatil yaptığı ülkelerin başında Türkiye'nin Ege kıyıları geliyor. Bodrum'da gaylere gösterilen hoşgörüyü bildiğimiz için, son birkaç yıldır konaklarımızın bu cennet köşede tatil yapmalarını sağlıyoruz" dedi.

Gayleri kaynaştırıyoruz!

► GAYLERİN Bodrum, Marmaris ve Antalya programları yapan tur rehberi Arnold Bellenger ise "Amacımız dünya gayleriyle Türk gaylerinin bir arada tatil yapmalarını ve tanışmalarını sağlamak. 3-5 yıl içinde Bodrum'da tatil yapan gay turist sayısının 30 bine, Türkiye genelinde ise 100 bine ulaşmasını bekliyoruz. Hedefimize daha çok gay turist getirmek" diye konuştu.

Sarmas dolaz gezdiler!

Bodrum'da bol bol güneşlenip denize giren gay turistler, tekneyle mavi tura da çıktılar.

'Minili' astsubay davayı kaybetti

■ Oya ARMUTÇU
ANKARA

ASKERİ Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM), İstanbul'daki bir parkta üzerinde kırmızı mini etek, kadın atletli ve ten rengi çorapla yakalanan erkek astsubaya, "psikoseksüel bozukluk" tanısı koyduğunu, astsubayın Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) emeklisi statüsü kazanamayacağını vurguladı. Astsubayın, TSK'dan çıkarılması işleminin iptali için açtığı davanın oy çokluğuyla reddedildiği kararında, "Salt cinsel yönelimi, bir muvazzafın TSK'nın itibarını sarsacak davranışlarda bulunmasına izin vermez" denildi.

'Karar ölçülü değil'

Mahkemede karşı oy veren üye, olayın, davacının içinde bulunduğu psikolojik rahatsızlığın sonucu olarak kabul edilmesini, tek bir eyleme dayanılarak, ordudan ayırma işleminin ise "ölçülü" olmadığını için iptali gerektiğini savundu.

Davacının, TSK mensubuna yakışmayacak, toplumca hoş karşılanmayacak ve ahlaki değerleriyle örtüşmeyecek şekilde kadın kıyafeti giymesinin, "hemcinslerine karşı cinsel ilgi duyması"nın

Kırmızı mini etekle yakalanan erkek astsubayın TSK'dan çıkarılması işleminin iptali için açtığı dava, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde oyçokluğuyla reddedildi.

TSK'da görev yapmasını engelleyecek "ahlaki düşüklük" derecesinde olduğuna dikkat çekildi. Dava dosyasına göre olay şöyle gelişti:

"İstanbul'da, 9 Ekim 2008'de, saat 01.15'te, bir parkta kırmızı mini etek, ten rengi kadın

çorabı ve kadın atletli olan bir erkek, polisi görünce kaçımaya başladı. Ancak bir süre sonra polisin 'dur' ihtarına uydu ve askeri kimlik kartını gösterip 'özel bir görevdeyim' diye savunma yaptı. Yanındaki eşofmanları giymesine izin verilen astsubay, muayenede ise üzerindeki tangayı çıkarıp çöp kutusuna attı."

'Psikoseksüel bozukluk'

Astsubay hakkında savcılıkça, "hayasızca hareketlerde bulunmak" suçundan dava açıldı. "Başkalarıyla gayri tabii mukarenette (eşcinsel ilişki) bulunmak"tan yürütülen kovuşturmada ise takipsizlik kararı verildi. Askeri hastanece "ileri derecede psikoseksüel bozukluk" tanısıyla "TSK'da görev yapamaz" raporu verilmesinin ardından astsubayın, disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle resen emekliliğine karar verilmişti.

Dördüncü Bölüm

Kaos GL Dergisinden ve kaosgl.org'dan Medya Çalışanlarına ve yerel muhabirlerimize!

1993'de Ankara'da bir grup eşcinsel bir araya gelerek bir şeyler yapmaya, bir yerlerden başlamaya karar verdiğinde, nasıl yapacaklarını belki bilmiyorlardı ama neyi değiştirmek istediklerini biliyorlardı. 1993'ün nisan ayından 1994'ün eylül'üne kadar homofobiyle mücadele etmek için nasıl bir yol izleyeceklerini tartıştılar. Bu tartışmalar bugün 16. yılını dolduran Kaos GL Dergisini doğurdu. 20 Eylül 1994'de Kaos GL Dergisi ilk kez okur ve yazarları ile buluştu. Kaos GL eşcinsellerin sesi oldu. Eşcinsellerin sesi olan Kaos GL, aynı zamanda uzun yıllar boyunca eşcinsellerin medyadaki sesi olmaya devam etti. Bu broşür, Kaos GL'nin 15 yıllık sürecinde medya ile kurduğu iletişimin kağıda döküldüğü hali.

Bu kitapçığın sizlerle aramızda köprü niteliğini taşıyacağını ve bir-birimizi daha iyi anlamamızı sağlayacağını düşünüyoruz. Bu kitapçık aynı zamanda, doğrudan kendi haberini yerelden kaosgl.org'a taşımak isteyen homofobi karşıtı eşcinsel, heteroseksüel, biseksüel ve transseksüel bireylere yönelik hazırlanmıştır.

Neden LGBTT'nin sesi önemli?

Medya, sahip olduğu güç ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ve bu kaynaklı ayrımcılık ve şiddeti yeniden üreten bir araç olmayı sürdürmek yerine, ayrımcı tutum ve davranışların yok edilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirme hedefine katkıda bulunmak için önemli bir mücadele alanı ve aracı haline dönüşmelidir.

Toplumda cinsiyet ve cinsel yönelim ayrımcılığı konusundaki her türlü ihlalin izlenmesi, haber ve diğer içerikler yoluyla topluma yansıtılması bütün medya kuruluşlarının öncelik verdiği bir konu olmalıdır. İşte bu yüzden, LGBT bireylerin medyada temsili bizim için önem teşkil etmektedir.

*Bu rehber, Bia-net (Bağımsız İletişim Ağı)'nın hazırladığı Haber Yazımı İçin Kılavuz, BBC Vakfı ve British Council tarafından hazırlanan "Medya ve Kültürel Çeşitlilik" Projesinin eğitim dökümanlarından ve Kaos GL İHE dökümanları birleştirilerek hazırlanmıştır.

HABER YAZIMI İÇİN PRATİK KILAVUZ

Basın özgürlüğü ilkesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslar arası Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi, Amerikalılararası İnsan Hakları Sözleşmesi, Afrika İnsan ve Halklar Hakları Şartı gibi uluslar arası belgelerde tanımlanıyor.

Bu belgelere göre, "herkes düşünce ve ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, herkese bilgi ve düşüncelerini özgürce yayma hakkını da verir". Ancak, bu özgürlüklerin kullanılmasında, bazı standartların da gözetilmesi gerekiyor. Gazeteci kuruluşlarının bu alanda düzenlediği pek çok belge var.

HABER-YAZI İLE İLGİLİ GENEL YAKLAŞIMLAR

Gerçeklere ve doğrulara saygılıyız. Gelir, cinsiyet, eğitim, etnik/dinsel köken vb. eşitsizliklerden muzdarip olan, "çekinikler/güçsüzleştirilmişler"den yanayız. "Sesi duyulmayanın sesi olmak" ilkesinden yola çıkıyoruz. Buna karşılık, etik ve siyasal sorumlulukla davranmayı ihmal etmiyoruz.

Haber, yorum ve eleştiri özgürlüğünü savunuyoruz. Ancak, haber ile güncel olaylara ilişkin yorum ya da düşünceleri birbirlerinden kesin olarak ayırıyoruz. Bir yazar, makalede aktardığı bilgilerle ilgili kişisel düşüncelerini ancak yazısını imzalayarak belirtebilir.

Gazeteci aktarıcıdır, haberde yorum yapmıyoruz.

Kimseyle aynı fikirde olduğumuzu belirtmiyoruz.

Hiçbir bilgiden sonuç çıkarmıyoruz.

İnsanları ve olayları tektipleştirmiyoruz.

Kimseyi yargılamıyoruz.

Kimseyi dışlamıyoruz.

Kaosgl.org için haber nedir?

- Facebookta açılan, ayrımcı, homofobik, transfobik, cinsiyetçi bir siteden okurları haberdar edebilir, sitenin kapatılması girişimini haber olarak hazırlayabilirsiniz. Site kapatılması ise ikinci bir haberdir.
- Eşcinsellere yönelik yapılan pozitif ya da negatif tüm açıklamalar ve bu açıklamalardan yola çıkarak hazırlanan bütün haberler. Örneğin Osman Sınav'ın açıklaması ve sonrasında kaosgl.org'un haberi.
- Eleştirel medya okur yazarı olarak yapacağınız bütün medya okumaları haberdir.
- Yazılı medyayı izliyoruz ve düzenli bir medya takibi yapıyoruz. Ancak tv izlenmiyor bu yüzden tv'de olan eşcinselle ilgili her türlü gelişme kaosgl.org için haber haline getirebilirsiniz.
- Lgbt örgütlerin, anti-otoriter, feminist örgütlerin açıklamaları, eylemleri kaosgl.org için haberdir.
- Herhangi bir nedenle ayrımcılığa uğrayan lgbt bireylerin yada lgbt olduğu varsayılan bireylerin tanıklıkları ve bu süreçte verdikleri mücadele deneyimleri kaosgl.org için haberdir. Mahkeme izleyebilirsiniz, sokak eylemlerini izleyebilirsiniz.
- Ailesiyle eşcinsellik üzerinden sorun yaşayan bir eşcinselin deneyimi, işten atılan, işe eşcinsel olduğu için alınmayan bir eşcinselin deneyimi haberdir.
- Pozitif haberler, başarı örnekleri, eşcinsel bir birey olarak iş hayatında, aile hayatında, sevgilisiyle kurduğu ilişki ile eşcinselleri olumlu yönde göndermeler yapan deneyimlere de yer veriyoruz.
- Sadece ağlayan, surat asan değil aynı zamanda gülümseten bir site olmak istiyoruz.

Haber Kaynağı

- Kaosgl.org haberciliğinin esaslarından biri de kaynak gösterimidir. Bu hem emeğe saygı hem de bilgiyle bağlantılı sorun çıkması durumunda önemlidir.

- Başka kuruluşların haberlerini kaynak göstermeden yayımlamıyoruz. Haberin içinde, kullandığımız bilgiyi aldığımız kaynağı, “Evrensel gazetesinin haberine göre”, www.lkidisl.org sitesindeki bilgilere göre gibi ibarelerle, ya da kimi zaman haberin altına (*) açıklamayla ek kaynakları gösteriyoruz.

Kaynağını bilmediğimiz haberleri yayımlamıyoruz.

Sahibinin izni dışında bilgi, haber, görüntü, fotoğraf, ses, belge kullanmıyoruz; bunları elde etmek için yanıltıcı yöntemler kullanmıyoruz.

Kimliğimizi gizlemiyoruz.

Kayıt dışı/Off the record: Açıklanmaması kaydıyla verilmiş bilgi ve belgelerle; haber kaynaklarını, **kendileri izin vermediği sürece açıklamıyoruz!** Ancak, öncelikle haber kaynağımızı kimliğini açıklaması konusunda ikna etmeye çalışıyoruz.

Haber kaynaklarımızı, aksini gerektiren açık bir neden bulunmadıkça açıklıyoruz. Eğer kaynağın gizli tutulması gerekiyorsa, bunun nedenini belirtiyoruz.

Haberde haber kaynağının ismini açıklıyorsak, muhabir kişiye adını kullanıp kullanamayacağını soruyor. Editör de, haber kaynağının isminin açıklandığı durumlarda muhabire, “kişinin isminin bilgisi dahilinde geçip geçmediğini” soruyor.

Kimi zaman, özellikle de devletle, bakanlıklarla ilgili haberlerde, kaynağın verdiği bilgileri” sağlık bakanlığı yetkililerine” gibi bir girişle verebiliriz. Bu durumda da, bilgilerin doğruluğundan emin olmak durumundayız.

Açıklama nedeniyle, adını vermesek bile, kaynağın tahmin edilebilir olması durumunda, haberi verirken özenli davranmalı, muhabir ve editör durumu tartışmalıdır.

Fotoğraflı/görüntülü haberlerde

- Fotoğraf ve görüntünün güncel olup olmadığını belirtiyoruz, kayna-

ğını yazıyoruz. Fotoğraf seçiminde dikkatli davranıyor, şiddete, cinsellik gösterisine, özel yaşama tecavüz sayılabilecek fotoğrafları yayınlamıyoruz.

- Cinsel saldırı mağdurlarının fotoğraf, görüntü ve kimliklerini yayımlamıyoruz.

Haberde dengelilik / taraflara eşit mesafede durmak

- Haberlerimizi, olayın tüm taraflarının görüşünü alarak hazırlıyoruz. Taraflardan biri işbirliğinden kaçınacak olursa, bu durumu okurlarımıza duyuruyoruz.

Suç, şiddet, çocuklarla ilgili suçlar, iddialar

“Aksi mahkemede kanıtlanıncaya dek, herkesin masum olduğu” ilkesini aklımızdan çıkartmıyoruz. Haberimizde olayın hangi detaylarına yer vereceğimizi önce birlikte tartışıyoruz. Haberi kullanmaya karar verdiğimizde iddiaları “iddia” olarak yazıyoruz; “Emniyet Genel Müdürlüğü’nün açıklamasına göre,...”; “polis in iddiasına göre...” şeklinde ibareler kullanıyoruz.

“Adam kadını öldürdü” değil, “Adamın kadını öldürdüğü iddia ediliyor”; “Tenekeleri çaldı” değil, “Emniyet müdürlüğünün açıklamasına göre, tenekeleri çaldığı iddia ediliyor”; “Kendini yaktı” değil; “Kendini yaktığı iddia ediliyor” diyoruz.

Çocuklarla ilgili suçlarda ve cinsel saldırılarda, sanık, tanık ya da mağdur olsun, 18 yaşından küçüklerin açık isimleri ile fotoğraflarını yayımlamıyoruz. Çocuğun kişilik ve davranışlarını etkileyebilecek durumlarda, bir aile büyüğünün veya çocuktan sorumlu bir başkasının izni olmaksızın çocukla röportaj yapmaktan kaçınıyoruz.

Gazeteci şiddete karşıdır. Şiddet kışkırtıcılığı, şiddet çağrıştıran sözcüklerle benzetme yapmıyoruz. Örneğin, “Bomba gibi haber” demiyoruz. “Memur ordusu” gibi militarist söylemler kullanmıyoruz. Kaosgl.org haberlerinde kimse “hırsız”, “katil”, “terörist” değildir. Birileri böyle söyleyince, bu sözcükler tırnak içinde haberlerde yer alabilir.

Sağlık haberleri

- Sağlık konusunda sansasyondan uzak, insanlara umutsuzluk ya da sahte umut verecek yayın yapmaktan kaçınıyoruz. Tıbbi araştırmaları, kesinleşmiş sonuçlar gibi yayımlamıyoruz. İlaç tavsiye etmiyoruz, uzmanlara danışıyoruz.

Yanlış yapmıyoruz, ama...

- Yayımlanmış her yanlışı en kısa sürede düzeltmekle yükümlüüz, cevap hakkına saygılıyız.

Özel yaşamın gizliliği

- Özel yaşamın gizliliğine saygılıyız.

Bir olayı haberleştirirken, olaya karışan kişilere değil, olayın kendisine öncelik veriyoruz. Haberlerimizde kişilere yönelik incitici bir dil kullanmıyoruz.

Üzüntü, sıkıntı, felaket ya da şok halindeki insanlar söz konusu olduğunda, gizliliklere uyarak duygu sömürüsü gibi algılanabilecek haberler yapmıyoruz. Bu kişileri daha da üzecek, sıkıntıya sokacak durumlarından yararlanacak haberler hazırlamıyoruz. "Ben onun yerinde olsaydım..."ı her zaman aklımızın bir köşesinde tutuyoruz. Başkalarının üzüntülerinin gizliliğine saygı gösteriyoruz.

İÇERİK ve SÖYLEMİN ALTERNATİF KULLANIMI

Kaosgl.org'da yaygın medyanın görmediği, göstermek istemediğini haberleştirmeyi amaçlıyoruz. Yerel medyaya, ihmal edilenlere yer veriyor, gündemin tek yanlı sunumunu tersyüz etmeye çabalıyoruz.

Haberin içeriğini siyasal ve etik olarak uygun bir dille/söylemle kurmaya önem veriyoruz. Yaygın medyanın ırkçı, cinsiyetçi, ayrımcı, belirleyici söyleminden uzak duruyoruz, çalışıyoruz. Mevcut eşitsizlikleri yeniden üretmemeye/kurmamaya özen gösteriyoruz.

Yerel kimlikleri/kültürleri marjinalleştiren, ötekileştiren, evcilleştiren ya da metalaştıran yaygın medyanın hegemonik söylemi karşısında alternatif bir söylem geliştirmeye çalışıyoruz.

SİYASAL YANLILIK

Medya ve siyaset ilişkisini, herhangi bir partiyi veya siyasal gücü desteklemeyi aşan, tüm siyasal ve ekonomik yapının meşruiyetine uzanan daha geniş bir yanlılık kavramı ile sorguluyoruz.

Örneğin; siyasal/ekonomik seçkinlerin söylem ve eylemlerinin takip edilmesine dayalı bir haber yapma alışkanlığının, bu kişilerin temsil ettiği çıkar merkezlerinin siyasal/ekonomik sorunları tanımlama ve çerçeveleme biçimlerinin hokuyucu ve izleyicilere dayattığını hatırlıyoruz.

“Enflasyon” ile ilgili bir haber yapacaksa, haberimizi “başbakan, ekonomiden sorumlu devlet bakanı” vs. ilişkin bir metin olarak değil, “sokaktaki insan”ı merkeze alarak kurguluyoruz....

Suçla ilişkin bir haber yapacaksa, suçu 5N+1K kuralına göre haberleştirmekle yetinmiyor, okuyucuya o suçun toplumsal nedenlerini anlatabilecek bir içerik oluşturmaya çalışıyoruz. Haberimizin arka plan bilgisini, bu amaçla zenginleştiriyoruz.

Transfobi ilgili bir haber yapacaksa, haberimizi “bir mağdur transseksüel” üzerinden kurgulamak ve duygu sömürüsü yapmak yerine, transfobi varlığı, var olma nedenleri, neden ortadan kaldırılamadığıyla ilgili sorular soruyoruz.

HABER ÖNCELİKLERİ / YEREL - MERKEZ DENGESİ

Haber seçerken, “yerel-merkez dengesi”, “yerel haberde denge”, “bölgesel temsile özen”, “konu dengesi”, “günceli gözetme”, “özel haber” gibi kriterler uyguluyoruz.

Bir kaynaktan, gündem dayatmadıkça birden fazla haber kullanmıyoruz. Haber unsurları eksikse, haber kaynağını arayarak eksikleri gidermeye çalışıyoruz. Haber merkezimizde hazırlama imkanımız olan haberleri başka kaynaklardan almıyoruz.

LGBT İçerikli Haberlerde Nelere Dikkat Etmemiz Gerekir:

Medya çalışanları, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına karşı farkındalığın geniş bir tabana yayılması sürecinde önemli

bir rol oynadıklarının bilincinde olarak olmalıdır.

Cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kalan lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transseksüel (LGBTT) bireylerin sorunlarına daha fazla ilgi göstermelidir.

LGBTT bireylerin bedenlerinin cinsel çağrışımlar yaratacak biçimde, gereksizce görselleştirilmesinin önüne geçmeli ve salt cinsel nesnelere olarak algılanmalarına izin vermemelidir.

Dilin içinde yerleşik, bir cinsi ya da cinsel yönelimi/cinsiyet kimliğini diğeri karşısında aşağılayan cinsiyetçi ve homofobik/bifobik/transfobik sözcük ve söylemlerin dönüştürülmesi konusunda duyarlı olmalı, yanlış sözcük ve terimleri kullanmak yerine eşitlikçi bir söylemi geliştirmek için çaba göstermelidir.

Medyadaki her türlü içerikte, cinsiyetleri, cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri ne olursa olsun, farklı yaş, görüntü, fikir, görev ve rollere sahip insanların sunumunda, gelenekler, alışkanlıklar, cinsiyetçi ve homofobik kalıp yargılar dışına çıkılması konusunda gereken özeni göstermelidir.

Her türlü içeriğin oluşturulmasında, heteroseksüel bireylerin olduğu kadar, LGBTT bireylerin ve LGBTT oluşu konusunda etkin ve yetkin bireylerin de görüşlerini, deneyim ve uzmanlıkları çerçevesindeki bilgilerini topluma yansıtmalıdır.

LGBTT bireyler arasında olumlu rol modeli olabilecek örneklerin haberleştirilmesi ve programlarda kullanılmasına öncelik vermelidir.

“Gey öğretmen”, “lezbiyen şarkıcı” gibi ifadeler ayrımcılık içerir; çünkü cinsel yönelim(gey, lezbiyen, eşcinsel, biseksüel) ve cinsiyet kimliği (transseksüel, travesti) tanımlamaları bir bireyin mesleğini niteleyen sıfatlar değildir. Her nasıl “kadın yazar” gibi ifadeler -“kadın” olmak bireyin yazarlığını niteleyen bir hal olmadığından- cinsiyetçiliği besliyorsa; yukarıdaki gibi ifadeler de homofobi/bifobi/transfobiyi beslemektedir. Haberin içeriği ile hiçbir ilgisi olmadığı halde kişilerin cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerinin belirtilmesi de ayrımcı-

cılıktır. Heteroseksüel ve erkek bireylerden bahsederken "heteroseksüel" ve "erkek" olduğunu belirtilmezken; kadın, eşcinsel, biseksüel ve trans* bireylerden bahsederken de haberle doğrudan ilgisi olmadığı durumlarda bu tanımlamaların belirtilmemesi gerekir. (*"Trans" sözcüğü, İngilizce "transgender" sözcüğünü ikama edecek şekilde, travesti ve transseksüel sözcüklerini kapsayacak biçimde kullanılmaktadır)

"Gey" sözcüğü, erkek eşcinselleri tanımlamak için kullanılmaktadır. Türkiyeli LGTT örgütler, eşcinselliğe dair yabancılaşmanın bir nebze de olsa ortadan kalkması için, yabancı dillerde "gay" olarak kullanılan sözcüğün Türkçe okunduğu gibi yazılmasına karar verdiler. Türk Dil Kurumu da "gay" sözcüğünü, "eşcinsel erkek" tanımı ile Türkçe sözlüğe almıştır.

"Eşcinsel olduğunu itiraf etti" cümlesindeki "itiraf etti" ifadesi medyada ve halk arasında yaygın olan yanlış kullanımlardan biridir. Eşcinsellik, bir suç ya da yanlışlık olmadığı için itiraf edilecek bir durum söz konusu değildir. Bunun yerine "eşcinsel olduğunu açıkladı" cümlesi daha uygundur.

Yaygın medyada trans bireyleri tanımlamak için genellikle "travesti" kelimesi kullanılıyor. Öncelikli olarak, kişinin dış görünüşünden eşcinsel mi, travesti mi transseksüel mi olduğu ayrımına varmak mümkün değildir. Haberin vazgeçilmez unsuru olması halinde, genel geçer tanımlamalar kullanmak yerine doğrudan kişinin kendisine sorulmalı, mümkün olmadığı durumlarda tanımlamanın doğru kullanımı araştırılmalıdır.

"Travesti olarak çalışan ...", haberlerde yaygın olarak bu yanlış kullanım tekrar edilmektedir. Travesti olmak, "travestilik" adı altında, gerçekte var olmayan bir meslek olarak sunulmakta ve "fuhuş"la arasında doğrudan bir bağ kurulmaktadır. "Travestilik" diye bir meslek olmadığı gibi, her travesti de seks işçisi değildir.

"Gerçek adı ... olan travesti ..." haberlerde trans bireylerin gerçek adları kişilerin onayı alınmadan kullanılmaktadır. Bunun yerine kişinin kendisini tanımladığı ad veya ad-soyad kullanılmalıdır.

Cinsiyet değiştirme/düzeltilme ameliyatı yerine "cinsiyet geçişi ame-

liyatı” ya da “cinsiyet inşası ameliyatı” ifadelerinin kullanılması gerekmektedir.

Transseksüel bireylerin cinsiyet geçişi ameliyatları hakkında, haberle hiçbir ilgisi olmadığı halde bilgi verilmesi ayrımcılıktır. Bundan önem ve hassasiyetle kaçınılması gerekir.

LGBTT örgütlerin basın açıklamaları, eylemleri sonrasında “Kendini transseksüel, eşcinsel diye adlandıran bir grup” şeklinde bir tanımlama kullanılmaktadır. Bu tanımlama yerine eylemi yapan örgütün ismi ile birlikte “... derneğinin/oluşumunun üyeleri” ya da “..... Derneği/Oluşumu” şeklinde kullanımının tercih edilmesi gerekir.

“Homoseksüel”in İngilizcesi olan “homosexual” sözcüğü, ilk olarak eşcinselliği hastalık olarak tanımlamak için kullanılmış bir sözcüktür. Türkçeye İngilizceden geçmiş biçimde kullanılan “homoseksüel” sözcüğü, halen insanların kafasında “hastalık” algısını yaratabildiğinden, bu yanlış algıyı silmek adına, LGBTT örgütlerin de tercih ettiği homoseksüel’in Türkçe karşılığı olan “eşcinsel” sözcüğünü kullanmak uygun olacaktır.

“Cinsel tercih” ifadesinin eşcinselliği, biseksüelliği ve transseksüelliği tanımlamak için kullanımı tamamen yanlıştır. Çünkü her şeyden önce, eşcinsellik/biseksüellik/transseksüellik tercih değildir. Eşcinsellik ve biseksüellik, heteroseksüellik gibi bir cinsel yönelim; transseksüellik ise bir cinsiyet kimliğidir. “**cinsel tercih**” yerine, bu tanımlamalara uygun olarak, “**cinsel yönelim**” veya “**cinsiyet kimliği**” kavramlarının kullanılması gerekmektedir.

LGBTT bireylere ilişkin haberlerde, eşcinselliğe ilişkin aşağılama amacıyla kullanılan argo sözlüklere gönderme yaparak başlık atılmaması ve bu yönde haber yapılmaması gerekir. “LGBTT Derneğinin davası için top mahkemede” gibi gereksiz ima ve göndermelerden kaçınılması, ayrımcılığı tekrar üretmemek adına önemlidir.

LGBTT bireylerin de dahil olduğu olaylarla ilgili haberlerde, LGBTT bireylerin şiddetle ve militarizmle ilişkilendirilmemesi gerekir. “Travesti

terörü” ve “travestiler saldırı” gibi ifadelerin kullanılması, kendilerine karşı uygulanan şiddeti göstermeden, trans bireyleri durduk yerde şiddet uygulayan bireylermiş gibi yansıtarak tarafsız habercilik ilkesine ters düşen bir ayrımcılığı içermekle birlikte, genel olarak LGBTT bireyler için de şiddete eğilimli olduğu yönündeki yanlış yargıyı beslemekte; halkı kin ve düşmanlığa sevk ederek LGBTT bireylere karşı şiddeti meşrulaştırmaktadır.

LGBTT bireylerle ilgili konulara, sadece “üçüncü sayfa haberi” şeklinde şiddet ve acı yüklü içeriklerde ya da magazin haberleri içinde değil, gazete ve/veya diğer yayın organlarının niteliğine göre uygun bölümlerinde de yer verilmesi gerekir.

LGBTT Oluşumlarından, sadece LGBTT bireylere ilişkin sorunlar ile ilgili değil, ülke ve dünya gündemi ile ilgili başka konularda da görüş alınır, sadece “kendi sorunları” ile ilgilenen ve bu sorunlar üzerinden görünür olan insanlar olarak algılanmasının önüne geçilmiş olur.

LGBTT bireylere ilişkin başarı hikâyelerine de yer verilerek, LGBTT bireylere yönelik önyargı ve homofobiyle mücadeleye katkı sağlamış olmanın yanında, LGBTT bireylerin kendilerini yalnız ve yanlış hissetmelerinin önüne geçilmiş de olur.

LGBTT bireyler için kullanılan “Üçüncü Cins” tanımlaması yanlıştır. Lezbiyen, eşcinsel kadın; gey, eşcinsel erkek demektir. Biseksüel sözcüğü, her iki cinsiyete de cinsel/duygusal yönelimi olan kadın veya erkek bireyler için kullanılmaktadır. Ayrıca transseksüel bireyler de, kendini transseksüel kadın ve/veya trans kadın ve transseksüel erkek ve/veya trans erkek olarak tanımlayabilmektedir. Ayrıca, erkek ve kadın şeklinde ikili cinsiyet tanımlamasının yanında, biyolojik olarak her iki cinsiyetin özelliklerini de taşıyan bireyler için, çift cinsiyetli/erdişi/hermafrodit tanımlamaları; doğumda gerek cinsel anatomisi gerekse de cinsel organları tipik erkek veya kadın tarifine uymayan bireyler için ise interseks sözcüğü kullanılmaktadır.

TOPLUMSAL CİNSİYET

Kadınların toplumdaki eşitsiz konumunu pekiştiren sözcükler kullanmıyoruz. Bunun yerine, “uygun” sözcükleri düzenli bir biçimde kullanarak, belli bir sözcüğün belli bir insan grubu için neden olumsuz ya da uygunsuz bir anlam kazandığını açıklayarak, toplumda belli kişilere ilişkin algının değişmesinde aktif bir rol üstlenmeyi tercih ediyoruz.

Örneğin, son ekleri “adam, adamı” olan terimler, cinsiyetçi ya da kadınları görünmez kılan sözcükler arasında sayılabilir. Ofisboy, fabrika kızı gibi terimler ise, böyle adlandırılan kişileri çocuk konumuna düşürebilir.

“Adam” yerine “kişi, insan erkek”; “adam adama” yerine “bire bir, teke tek”, “adam gibi” yerine “doğru dürüst, insana yaraşır” demeyi tercih ediyoruz.

Benzer şekilde, **“bilim adamı” yerine “bilim kadını, bilgin” ya da “bilginler”; “devlet adamı” yerine “devlet yöneticisi, politikacı, politik önder”; “iş adamları” yerine “iş çevreleri, işveren çevreleri” ya da “iş dünyası”, “insanoğlu” yerine “insan soyu, insanlık, insan türü, insan toplumları, halklar” terimlerini kullanıyoruz.**

Konuyla ilgili diğer örnekleri sıralamak gerekirse, **“centilmenlik anlaşması” yerine “sözlü anlaşma”; “çalışan anne/kadın” yerine “ev dışında çalışan anne/kadın”, “hizmetçi” yerine “ev işçisi/yardımcı”, “orospu” yerine “fahişe” ya da “seks işçisi”; “kadın sürücüsü” yerine “sürücüsü”, “kısır” yerine “çocuğu olmayan” diyoruz.**

“Çocuk sarkıntılığı” yerine “çocuk tacizi”, “homo/ibne” yerine “eşcinsel”, “kızlık soyadı” yerine “evlenmeden önceki soyadı” terimlerini kullanıyoruz.

IRKÇILIK, AYRIMCILIK

Yaygın medyada sıkça görülen ırkçı yaklaşımlar BİA haberciliğinin dışındadır. Olayla doğrudan ilgisi bulunmadıkça, insanların işledikleri

suçları onların milliyetine, dinine, cinsiyetine, cinsel eğilimine, hastalığına ya da engelli olup olmamasına dayandırmıyoruz. Kişilerin bu özelliklerini vurgulamıyoruz. Ayrımcılık, ırkçılık ve şiddeti kışkırtmaktan kaçınıyoruz. “Rum hırsız”, “Ermeni katil”, “Romen dolandırıcı” gibi tanımlamalar yapmıyoruz.

Benzer biçimde, “Türk”lük vurgusunu da öne çıkartmıyoruz. Örneğin, “Türk’e casus suçlaması” (Hürriyet), “Türk füzelerine savsaklama” (Yeni Asya), “Türkiye karanlıkta kalmaz” (Emek), “Türk kızının dramı” (Günaydın), “Türk kadınının tarihi elbiseleri” (Son Çağrı) gibi başlıkları kullanmıyoruz.

Gazeteci şiddete karşıdır. Her türden şiddeti haklı gösteren, özendirilen, kışkırtan yayın yapmıyoruz. Uluslar arası anlaşmazlıklarda, şiddeti çözüm yolu olarak savunmuyoruz.

Amerika Birleşik Devletleri’nin (ABD) Irak’a saldırısının tartışıldığı günlerde Türkiye’nin Irak’a asker göndermesi gündemdeyken “Üç yıl Irak’tayız” gibi bir başlık atmıyoruz. Kendimizi Türkiye Cumhuriyeti Devleti, ordusu, kurumları ile özdeşleştirmiyoruz. “Başbakanımız”, “yurda döndü”, “anavatan”, “yavru vatan” terimlerini kullanmıyoruz.

Haberlerimizde “şehit”, “terörist”, “provokatör”, “gazi” gibi tanımlamalar yapmıyoruz. Olaylara ve olayların öznelerine eşit mesafede durmaya çalışıyoruz..

Bir ulusun, bir topluluğun ve bireylerin kültürel değerlerini ve inançlarını veya inançsızlığını saldırı konusu yapmıyoruz, insanlar, topluluklar ve uluslar arasında nefreti, düşmanlığı, körükleyici yayınlardan kaçınıyoruz.

Millet, ırk, etnisite, cinsiyet, dil, din, sınıf ve felsefi inanç ayrımcılığı yapmadan, tüm ulusların, tüm halkların, tüm cemaatlerin ve tüm bireylerin haklarını ve saygınlığını tanıyoruz.

Ayrıca, “engellilik” konusunda da dikkatliyiz. “Özürlü” yerine “engelli” diyor; olayla doğrudan bağlantısı bulunmadığı sürece kişilerin

“engelliliklerini” vurgulayacak haberler yapmıyoruz. Kendisini “sakat”, “özürlü” kavramlarını kişilerin kullanımı doğrultusunda kullanıyoruz.

Haberlerimizi nesnel ölçütler kullanarak hazırlıyoruz; sıfat kullanmıyoruz, insanları “güzel”, “çirkin”, “esmer”, “beyaz”, “iyi”, “kötü” olarak sınıflandırmıyoruz.

Şiddetin haberleştirilmesi

Medya çalışanları, LGBTT bireylerin uğradıkları kötü muamele, baskı ve şiddetin haberleştirilmesinde özellikle şu noktalara dikkat etmelidir:

Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına dayalı şiddet hiçbir biçimde meşru gösterilmemeli, şiddetin toplumsal düzlemdeki önemini azaltacak sansasyonel ifadelerden ve mizah malzemesine dönüştürme eğilimlerinden uzak durulmalıdır.

Mağdurun kimliği gizli tutulmalı, kimliğin teşhisine yarayacak diğer bilgiler de verilmemelidir (ad, fotoğraf, adres, yerel odaklı haberler için yerleşim birimi vb.).

Konuşulacak kişinin rızası önceden sorulmalı ve kişi, konuşması sonrasında karşılaşılabileceği olası riskler konusunda bilgilendirilmelidir. Bu bilgilendirme çerçevesinde mağdura teşhis edilip edilmemeye karar verme hakkı tanınmalıdır.

Cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle şiddete uğrayanlarla ilgili haberlerde mağdurların onurunun korunmasına gereken özen gösterilmelidir. Bu ilke özellikle şiddet sonucu yaşamını yitirenlerle ilgili haberlerde de büyük önem taşımaktadır.

Mağduru küçük düşürücü durumlarda gösteren fotoğrafların kullanılmasından kaçınılmalıdır.

Taciz ve tecavüz gibi cinsel şiddet suçlarının haberleştirilmesinde kullanılan dile özen gösterilmelidir. Saldırganın ifadesinden yararlanılarak hazırlanan metinlerin mağdur açısından yaralayıcı olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu haberlerde kullanılan görsel malzeme ile

anlatım biçiminin pornografik ve özendirici cinsel içerikte çağrışımlar yaratmamasına dikkat edilmelidir.

Sorumlu bir anlayış benimsenerek şiddete uğrayan ya da risk altında olanlar, çözüm yolları ve yöntemleri konusunda bilgilendirilmeli, var olan kuruluş ve yardım hatlarının erişim bilgileri haberde yer almalıdır.

LGBT bireylere yönelik suçlarda medya mağduru ifşa etmektedir. Oysa mağdurun değil, suçlunun deşifre edilmesi gerekmektedir. Mağdurun uğradığı şiddet ve ayrımcılık, mağduru edilgen bir özne biçiminde ortaya koyarak değil; olayın failinin eylemlerini görünür kılacak şekilde ifade edilmelidir. (“dayak yedi” değil, “fail şiddet uyguladı”; “bıçaklandı değil, bıçakladı” vb.).

İNTİHAR HABERLERİ

“Bireyin kendi öz benliğine yönelik şiddet eylemi” olarak tanımlanan intihar olaylarını, **çok mecbur kalmadıkça haberleştirmiyoruz.**

Medyada yer alan intihar haberlerinin, **taklit intihar vakalarına yol açabileceğini hatırlıyoruz**, istatistikler gösteriyor ki, intihar olaylarındaki artış, daha çok kopya edilen intiharın gerçekleştiği bölgede gözleniyor.

Haberleştirmek zorunda kalırsak, **haber çerçevesini aşan ve okuyucuyu etki altında bırakacak nitelik ve genişlikte haber hazırlamıyoruz.**

İntihar biçimini, **olayla ilgili detayları, intihar eden kişinin ismini açıklamıyoruz.** Olayı gösteren fotoğraf, resim veya film yayınlamıyoruz. **Romantik söylemler, olayı öyküleştiren anlatımlar kullanmıyoruz.**

intihar olayını haberleştirmek zorunda kalırsak, “bir intihar”, “intihardan ölüm”, “bir intihar girişimi” gibi cümleler kullanıyor; “başarılı bir intihar girişimi”, “başarısız bir intihar girişimi”, “okulunun en sevilen ve başarılı öğrencisiydi”... demiyoruz.

Veda mektuplarına haberimizde yer vermiyoruz. İntihar olaylarına,

■■■■■■■■ Medyada Homofobiye Son

kendimizce, basit açıklamalar getirmiyoruz. "Bu genç çocuk ölmek istedi, çünkü kimse onu sevmiyordu", "sadece bir yardım çığığıydı" gibi yargıları haberimize yansıtıyoruz.

Okuru intihara özendirmeyecek, düz bir haber yazıyoruz. Haberin sonuna, intihara eğilimli olanların psikolojik destek alabilecekleri telefon numaralarını ekliyoruz.